

Godišnjak

2

0

0

8

.

Hrvatski zavod za zapošljavanje

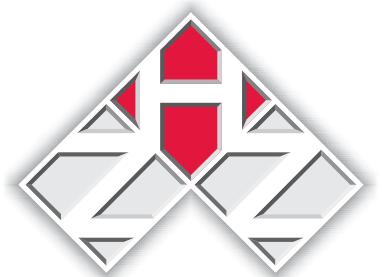


Godišnjak 2008.

Hrvatski zavod za zapošljavanje

ISSN 1331-2618

Zagreb, travnja 2009.





Impresum

Nakladnik:

Hrvatski zavod za zapošljavanje, Zagreb, Radnička cesta 1
Telefon: 00385 1 61 26 000
Telefaks: 00385 1 61 26 038
E-mail – uredništvo: marica.baric@hzz.hr
Web stranice: <http://www.hzz.hr>

Za nakladnika:

Ankica Paun Jarallah
ravnateljica Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje

Urednica:

Marica Barić

Lektorica:

Ines Macan

Grafičko oblikovanje i tisak:

Birotisak d.o.o., Zagreb

Naklada:

600 primjeraka



Sadržaj

Gospodarstvo i radna snaga	7
Nezaposlenost	12
Potražnja za radnom snagom i zapošljavanje	20
Priprema za zapošljavanje	30
Godišnji plan poticanja zapošljavanja u 2008. godini	36
Prava tijekom nezaposlenosti	41
Projekti s potporom međunarodne zajednice	45
<i>Ustroj i djelovanje HZZ-a:</i>	
Temeljne zadaće i strategija razvoja Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje	53
Ustroj i zaposlenici	55
Izvori financiranja i struktura rashoda	58
Sustav unutarnjih financijskih kontrola	61
Informacijsko-komunikacijska podrška poslovanju Zavoda	62
Međunarodna suradnja	64
Tablice	66

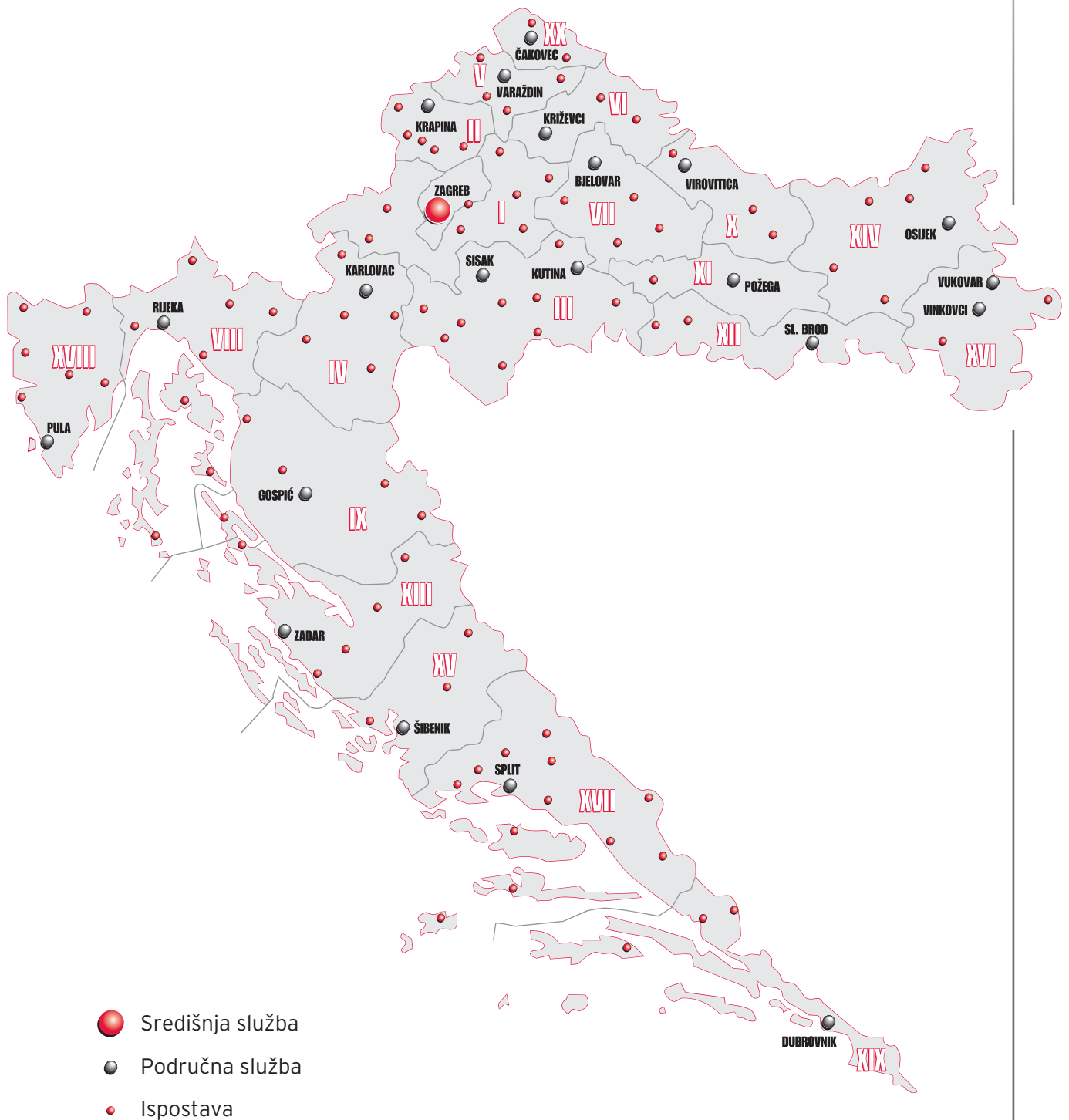


Prostorni raspored područnih služba i ispostava Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje po županijama

ŽUPANIJA	PODRUČNA SLUŽBA	ISPOSTAVA	
I. Zagrebačka	Zagreb	Sesvete Dugo Selo Ivanić-Grad Jastrebarsko Samobor	Velika Gorica Vrbovec Sveti Ivan Zelina Zaprešić
Grad Zagreb			
II. Krapinsko-zagorska	Krapina	Donja Stubica Klanjec Zabok	Zlatar Pregrada
III. Sisačko-moslavačka	Sisak	Petrinja Dvor Glina Gvozd	Hrvatska Kostajnica Sunja Topusko
	Kutina	Novska	Popovača
IV. Karlovačka	Karlovac	Duga Resa Ogulin Ozalj	Slunj Vojnić
V. Varaždinska	Varaždin	Cestica Ivanec	Ludbreg Novi Marof
VI. Koprivničko-križevačka	Križevci	Đurđevac	Koprivnica
VII. Bjelovarsko-bilogorska	Bjelovar	Čazma Daruvar	Garešnica Grubišno Polje
VIII. Primorsko-goranska	Rijeka	Cres-Lošinj Crikvenica Čabar Delnice	Krk Opatija Rab Vrbovsko
		Donji Lapac Novalja Otočac	Senj Korenica
IX. Ličko-senjska	Gospić	Orahovica Slatina	Pitomača
X. Virovitičko-podravska	Virovitica	Pakrac	
XI. Požeško-slavonska	Požega		
XII. Brodsko-posavska	Slavonski Brod	Nova Gradiška	Okučani
XIII. Zadarska	Zadar	Benkovac Biograd Gračac	Obrovac Pag
XIV. Osječko-baranjska	Osijek	Beli Manastir Donji Miholjac Đakovo	Našice Valpovo
XV. Šibensko-kninska	Šibenik	Drniš Knin	Vodice
XVI. Vukovarsko-srijemska	Vukovar	Ilok	
	Vinkovci	Županja	
XVII. Splitsko-dalmatinska	Split	Supetar Hvar Imotski Makarska Omiš Sinj	Trogir Vis Vrgorac Kaštela Solin Trijlj
		Umag Buzet Labin	Pazin Poreč Rovinj
XVIII. Istarska	Pula	Korčula-Lastovo Metković	Ploče
XIX. Dubrovačko-neretvanska	Dubrovnik	Mursko Središće	Prelog
XX. Međimurska	Čakovec		



Karta područnih služba i ispostava HZZ po županijama







Gospodarstvo i radna snaga

Osnovna gospodarska kretanja

U Republici Hrvatskoj je godine 2008. došlo do značajnog usporavanja gospodarskoga rasta. Ostvareni kumulativni godišnji rast bruto domaćeg proizvoda (BDP) iznosio je 2,4 %, dok je 2007. godine stopa rasta BDP-a bila 5,5 %. Rast bruto domaćeg proizvoda postupno je opadao tijekom godine: od 4,3 % u prvom, preko 3,4 % u drugom, 1,6 % u trećem do 0,2 % u četvrtom tromjesečju.

Osnovni gospodarski pokazatelji u 2007. i 2008. godini, stope rasta (u postocima)		
	2007.	2008.
Bruto domaći proizvod	5,5	2,4
Fizički obujam industrijske proizvodnje	5,6	1,6
Fizički obujam građevinskih radova	2,4	11,8
Nominalni promet u trgovini na malo	8,4	6,0
Realni promet u trgovini na malo	5,3	-0,5
Noćenja turista	5,6	2,0
Izvoz – ukupno (kune)	9,2	4,7
Uvoz – ukupno (kune)	10,3	8,8
Prosječne mjesečne neto plaće	5,2	7,0
Realne neto plaće	2,2	0,8
Indeksi potrošačkih cijena	2,9	6,1
Ukupni broj zaposlenih	3,3	2,5
Ukupni broj nezaposlenih	-9,3	-10,5
Stopa registrirane nezaposlenosti	14,8	13,2
Stopa anketne nezaposlenosti	9,6	8,3*

Izvor: Državni zavod za statistiku RH

* Podatak se odnosi na razdoblje od siječnja do rujna 2008.

Fizički obujam industrijske proizvodnje u 2008. godini povećan je za 1,6 % u usporedbi s 2007. godinom. Prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti industrijska proizvodnja obuhvaća tri područja: prerađivačku industriju, opskrbu električnom energijom, plinom i vodom te rudarstvo i vađenje. Povećanje proizvodnje ostvareno je u prerađivačkoj industriji (za 1,5 %) i opskrbi energentima (za 3,5 %), a istodobno je u rudarstvu i vađenju proizvodnja smanjena za 1,8 %.

Pozitivne promjene u 2008. godini zabilježene su u području građevinskih aktivnosti. Godišnja stopa rasta fizičkog obujma građevinskih radova u 2008. iznosila je 11,8 %, što je znatno povećanje u usporedbi s prethodnom godinom, kada je iznosila 2,4 %.

Godine 2008. trgovinski je promet na malo nominalno povećan za 6,0 % u usporedbi s prethodnom godinom, ali se zbog povećanja indeksa potrošačkih cijena realna stopa rasta malotrgovinskoga prometa spustila na razinu od negativnih 0,5 %.

U turističkoj je djelatnosti tijekom 2008. došlo do značajnog smanjenja broja dolazaka i noćenja turista. U usporedbi s prethodnom godinom ostvareno je 1,0 % više dolazaka i 2,0 % više noćenja turista nego u 2007. Udio inozemnih turista u ukupnome broju dolazaka bio je 83,6 %, a u broju noćenja 88,7 %, naspram 16,4 % dolazaka i 11,3 % noćenja domaćih turista.



Vanjskotrgovinska razmjena je i 2008. godine zabilježila povećanje deficita. Ukupni je izvoz povećan za 4,7 %, a uvoz za 8,8 %, pa je nastavljeno smanjivanje pokrivenosti uvoza izvozom sa 47,9 % u 2007. na 45,9 % u 2008. godini.

Prosječna mjesečna neto plaća zaposlenih nastavila je višegodišnju tendenciju rasta, s nominalnim godišnjim povećanjem u 2008. za 7,0 %. No, zbog istodobnog povećanja stope inflacije, realne neto plaće porasle su tek za 0,8 %, što je za 1,4 postotna boda sporiji rast nego u 2007. godini.

Godišnja stopa inflacije, mjerena indeksom potrošačkih cijena, godine 2008. iznosila je 6,1 %, što je znatno povećanje u usporedbi sa stabilnim rastom u prethodnih nekoliko godina na razini od 2 do 3 %.

Relativno visoki gospodarski rast ostvaren 2007. godine (od 5,5 %) pozitivno je utjecao na promjene na tržištu rada u 2008. godini, pa je zabilježeno povećanje zaposlenosti, smanjenje evidentirane nezaposlenosti te smanjenje stope nezaposlenosti.

Radna snaga u Hrvatskoj

Registrirana zaposlenost i nezaposlenost, godišnji prosjek 2008.

Prema podacima Državnoga zavoda za statistiku, temeljenim na administrativnim izvorima, godine 2008. u Republici Hrvatskoj povećana je razina ukupnoga aktivnog stanovništva (za 10.189 ili 0,6 %), uz istodobno povećanje broja zaposlenog (za 37.896 ili 2,5 %), a smanjenje broja nezaposlenog stanovništva (za 27.707 ili 10,5 %).

Aktivno stanovništvo prema administrativnim izvorima (godišnji prosjek 2007. i 2008.)			
	2007.	2008.	indeks
Aktivno stanovništvo	1.781.357	1.791.546	100,6
Zaposleni	1.516.909	1.554.805	102,5
- Zaposleni u pravnim osobama	1.212.221	1.252.089	103,3
- Zaposleni u obrtu i slobodnim profesijama	263.797	264.672	100,3
- Osiguranici-poljoprivrednici	40.891	38.044	93,0
Nezaposleni	264.448	236.741	89,5
Stopa registrirane nezaposlenosti	14,8	13,2	

Izvor: Državni zavod za statistiku RH

Godišnji prosjek registrirane zaposlenosti u 2008. godini bio je 1.554.805, što u usporedbi s prethodnom godinom znači povećanje za 37.896 osoba ili 2,5 %. Najviše je zaposlenih bilo u pravnim osobama – 1.252.089 ili 80,5 % (3,3 % više nego 2007), zatim u obrtu i slobodnim profesijama – 264.672 ili 17,0 % (0,3 % više nego 2007), a osiguranika-poljoprivrednika 38.044 ili 2,5 % (7,0 % manje nego 2007).

Prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti, najveći je broj zaposlenih osoba bio u prerađivačkoj industriji (302.117 ili 19,4 %) te trgovini, popravku motornih vozila i predmeta za kućanstvo (269.913 ili 17,4 %). U usporedbi s prethodnom godinom povećan je broj zaposlenih gotovo u svim područjima djelatnosti (osim u djelatnosti privatnih kućanstava i opskrbi energentima), a najviše u: poslovanju nekretninama i poslovnim uslugama (6,8 %), građevinarstvu (5,6 %), ostalim uslužnim djelatnostima (5,1 %), financijskom posredovanju (5,0 %) te javnoj upravi, obrani i obveznom socijalnom osiguranju (4,6 %) – Prilog 1, str. 11.



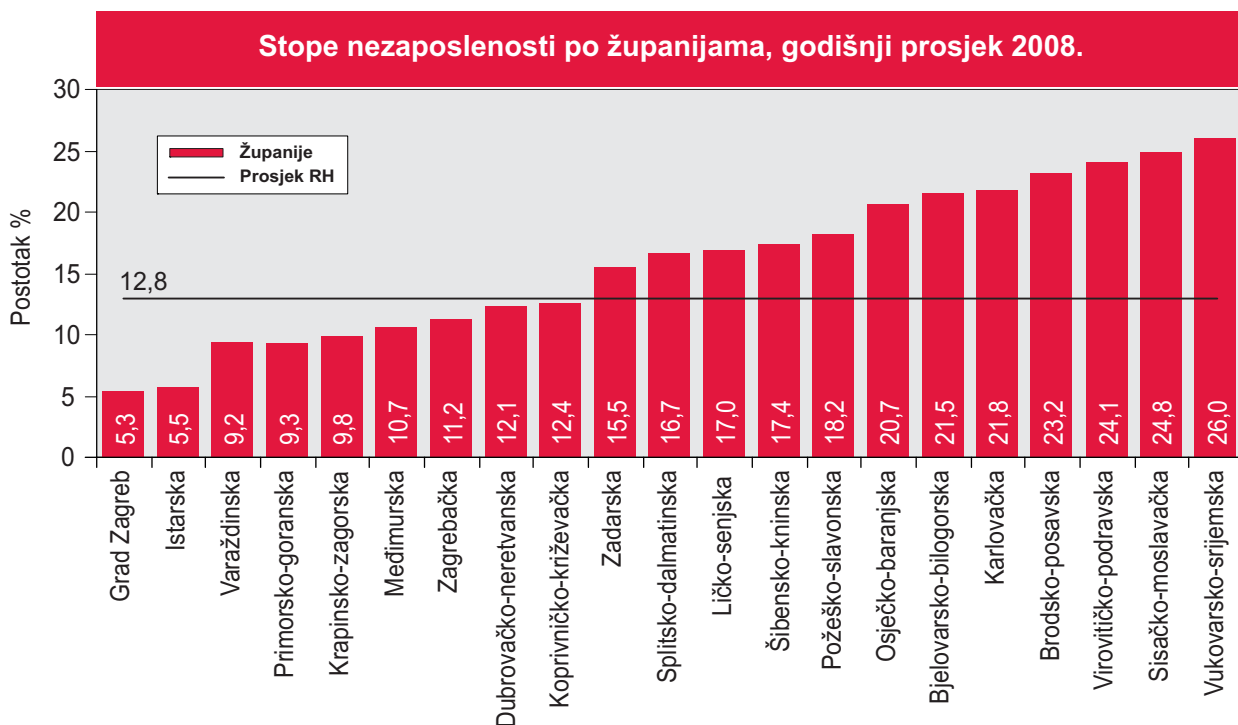
Gledajući prema sektoru djelatnosti (poljoprivredni, nepoljoprivredni i uslužni), struktura zaposlenih osoba u 2008. godini pokazuje da je 63,9 % zaposlenih radilo u uslužnim djelatnostima, 31,1 % u nepoljoprivrednim te 4,8 % u poljoprivrednim djelatnostima. U usporedbi s 2007. godinom povećan je udio uslužnih (za 0,5 postotnih bodova), a smanjen udio nepoljoprivrednih (za 0,2 postotna boda) i poljoprivrednih djelatnosti (za 0,3 postotna boda).

Prosječna godišnja razina registrirane nezaposlenosti u 2008. smanjila se za 27.707 osoba ili 10,5 %, tj. s evidentiranih 264.448 u 2007. na 236.741 osobu u 2008. godini.

Stopa nezaposlenosti prema administrativnim izvorima

Pod utjecajem smanjenja broja nezaposlenih te istodobnog povećanja broja zaposlenih osoba u Republici Hrvatskoj smanjena je prosječna godišnja stopa registrirane nezaposlenosti od 14,8 % u 2007. na 13,2 % u 2008. godini (podaci Državnoga zavoda za statistiku).

Da bi se izračunale stope nezaposlenosti po županijama, korišteni su podaci o osiguranicima mirovinskoga osiguranja, evidentiranim u Hrvatskome zavodu za mirovinsko osiguranje (kao registrirane zaposlene osobe), te podaci o nezaposlenim osobama, evidentiranim u Hrvatskome zavodu za zapošljavanje. Prema tim podacima prosječna stopa nezaposlenosti na državnoj razini iznosila je 12,8 %, pa je istodobno u devet županija bila niža, a u dvanaest viša od prosječne državne razine.



Značajne su razlike u stopi nezaposlenosti po pojedinim županijama. Najniža stopa nezaposlenosti zabilježena je u Gradu Zagrebu (5,3 %) i Istarskoj županiji (5,5 %), a nižu stopu od prosječne državne imale su i ove županije: Varaždinska (9,2 %), Primorsko-goranska (9,3 %), Krapinsko-zagorska (9,8 %), Međimurska (10,7 %), Zagrebačka (11,2 %), Dubrovačko-neretvanska (12,1 %) i Koprivničko-križevačka (12,4 %). Istodobno, najvišu stopu nezaposlenosti bilježimo na području Vukovarsko-srijemske (26,0 %), Sisačko-moslavačke (24,8 %), Virovitičko-podravske (24,1 %) te Brodsko-posavske županije (23,2 %).



U usporedbi s prethodnom godinom stopa nezaposlenosti smanjena je u svim županijama, a najviše u: Šibensko-kninskoj (2,6 postotnih bodova), Brodsko-posavskoj (2,4 postotna boda), Ličko-senjskoj i Virovitičko-podravskoj (2,2 postotna boda), Karlovačkoj (2,1 postotni bod), te Dubrovačko-neretvanskoj (2,0 postotna boda). Najmanje smanjenje bilo je u Istarskoj (0,6 postotnih bodova), Sisačko-moslavačkoj (0,8 postotnih bodova) te Primorsko-goranskoj i Požeško-slavonskoj županiji (1,1 postotni bod).

Zaposlenost i nezaposlenost prema Anketi o radnoj snazi (siječanj-rujan 2008)

Anketu o radnoj snazi provodi Državni zavod za statistiku, u skladu s metodološkim pravilima i načelima Međunarodne organizacije rada (ILO) i Europskoga statističkog ureda (Eurostata). Stoga je ovaj izvor podataka međunarodno usporediv. Rezultati Ankete objavljuju se tromjesečno.

U prva tri tromjesečja 2008. prema Anketi o radnoj snazi aktivnog je stanovništva u Republici Hrvatskoj bilo prosječno 1.784.000, sa stopom aktivnosti od 48,6 %. Istodobno je bilo 1.637.000 zaposlenih osoba, sa stopom zaposlenosti od 44,6 % prema kriterijima ILO-a (15+), odnosno 57,8 % prema kriterijima Eurostata (15-64).

Stopa nezaposlenosti prema Anketi o radnoj snazi

U istom je razdoblju zabilježeno 147.000 nezaposlenih osoba, pa je prosječna stopa anketne nezaposlenosti iznosila 8,3 %. S obzirom na spol, niža je stopa nezaposlenosti muškaraca (7,0 %) nego žena (9,8 %).

Aktivno stanovništvo prema Anketi o radnoj snazi (siječanj-rujan 2007. i 2008)			
	2007.	2008.	Indeks
Aktivno stanovništvo	1.781.000	1.784.000	100,2
Zaposleni	1.611.000	1.637.000	101,6
Stopa zaposlenosti (15-64)	56,9	57,8	-
Nezaposleni	170.000	147.000	86,5
Stopa anketne nezaposlenosti	9,5	8,3	-

Izvor: Državni zavod za statistiku RH



Prilog 1.

Broj zaposlenih prema djelatnostima NKD-a od siječnja do prosinca 2008. i usporedba s istim razdobljem 2007. godine

Djelatnost NKD-a	UKUPNO			Pravne osobe		Obrt i slobodne profesije	
	Broj	%	Indeks 2008/2007.	Broj	Indeks 2008/2007.	Broj	Indeks 2008/2007.
Poljoprivreda, lov i šumarstvo	32.188	2,1	103,5	26.892	102,0	5.296	112,3
Ribarstvo	4.711	0,3	102,3	1.809	107,9	2.902	99,1
Individualna poljoprivreda	38.044	2,4	93,0	-	-	-	-
Poljoprivredne djelatnosti	74.943	4,8	97,9	28.701	102,3	8.198	107,2
Rudarstvo i vađenje	9.302	0,6	104,5	8.828	104,2	474	110,0
Prerađivačka industrija	302.117	19,4	100,2	258.939	100,6	43.178	98,3
Opskrba električnom energijom, plinom i vodom	26.849	1,7	99,9	26.849	99,9	0	-
Građevinarstvo	145.656	9,4	105,6	106.427	107,2	39.229	101,3
Nepoljoprivredne djelatnosti	483.924	31,1	101,8	401.043	102,3	82.881	99,8
Trgovina, popravak motornih vozila i predmeta za kućanstvo	269.913	17,4	102,2	224.256	103,6	45.657	96,0
Hoteli i restorani	90.680	5,8	102,4	50.327	105,3	40.353	99,1
Prijevoz, skladištenje i veze	99.112	6,4	100,3	81.988	100,6	17.124	98,9
Financijsko posredovanje	38.354	2,5	105,0	36.685	105,0	1.669	104,7
Poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge	116.402	7,5	106,8	92.967	108,1	23.435	102,0
Javna uprava, obrana, obvezno socijalno osiguranje	110.060	7,1	104,6	106.542	101,7	3.518	948,8
Obrazovanje	100.850	6,5	103,4	100.394	103,5	456	93,2
Zdravstvena zaštita i socijalna skrb	94.076	6,1	103,0	81.389	103,4	12.687	100,4
Ostale društvene, socijalne i osobne uslužne djelatnosti	65.180	4,2	105,1	47.797	106,7	17.383	101,0
Djelatnosti kućanstava	8.315	0,5	91,2	0	-	8.315	91,2
Izvanteritorijalne organizacije i tijela	0	0,0	-	0	-	0	-
Uslužne djelatnosti	992.940	63,9	103,2	822.345	103,8	170.595	100,4
Nerazvrstani prema djelatnosti	2.999	0,2	96,7	0	-	2.999	96,7
UKUPNO	1.554.805	100,0	102,5	1.252.089	103,3	264.672	100,3

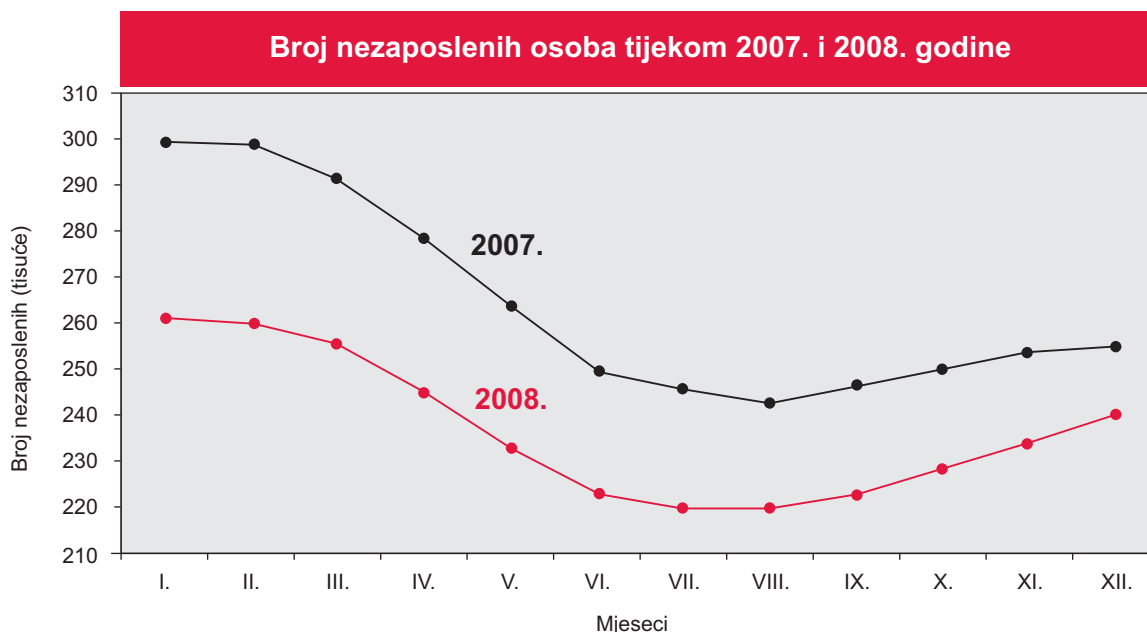
Izvor: Državni zavod za statistiku RH, Priopćenja broj 9.2.6, 2008. i 2009.

Nezaposlenost

Kretanje ukupne nezaposlenosti

Tijekom 2008. godine sezonski čimbenici utjecali su na kretanje broja nezaposlenih u evidenciji Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje. Početkom godine nezaposlenost je bila velika i blago je opadala, zatim se značajno smanjivala sve do kolovoza, a nakon završetka ljetne sezone ponovno se povećavala sve do kraja godine. U skladu s tim, najveći broj nezaposlenih zabilježen je u siječnju (261.129), a najmanji u kolovozu (219.334).

U prosincu 2008. broj nezaposlenih u evidenciji Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje iznosio je 240.455, što je 5,5 % manje nego u istom mjesecu prethodne godine. Općenito, godine 2008. broj nezaposlenih bio je manji nego prethodne godine, kao što se vidi na slici.



Broj nezaposlenih krajem 2008. bio je manji od broja nezaposlenih krajem prethodne godine jer je broj novoprijavljenih (200.093) u evidenciji nezaposlenih tijekom 2008. godine bio manji od zbroja zaposlenih s evidencije i brisanih iz evidencije zbog drugih razloga (214.122). Nezaposlenost se, dakle, smanjila jer je broj ukupnih izlazaka iz evidencije bio veći od broja novoprijavljenih.

Kretanje i sastav nezaposlenosti prema spolu, dobi i razini obrazovanosti

Prosječni broj nezaposlenih smanjio se s 264.448 u 2007. na 236.741 u 2008. godini, što je smanjenje od 10,5 %. Postotno smanjenje nezaposlenosti bilo je veće u muškaraca (12,6 %) nego u žena (9,1 %). Udio se muškaraca u ukupnom broju nezaposlenih smanjio, a žena povećao (za jedan postotni bod).



Prosječni broj nezaposlenih prema spolu u 2007. i 2008. godini

	Ukupno	Muškarci	Žene
2008.	236.741	89.540	147.201
Sastav	100,0	37,8	62,2
2007.	264.448	102.482	161.966
Sastav	100,0	38,8	61,2
Indeks 2008/2007.	89,5	87,4	90,9

Što se tiče nezaposlenosti prema dobi, prosječni broj nezaposlenih smanjio se u svim dobnim skupinama, osim u najstarijim. Broj nezaposlenih povećao se u dobnj skupini od 54 do 59 godina, a osobito u skupini od 60 i više godina. Stoga se povećao i njihov udio u ukupnom broju nezaposlenih (od 12,2 na 14,1 %). Najznačajnije smanjenje nezaposlenosti zabilježeno je u najmlađih skupina.

Prosječni broj nezaposlenih osoba prema dobi u 2007. i 2008. godini

Dob	2007.		2008.		Indeks 2008/2007.
	Broj	%	Broj	%	
Od 15 do 19	13.860	5,2	11.420	4,8	82,4
Od 20 do 24	33.998	12,9	28.416	12,0	83,6
Od 25 do 29	32.523	12,3	28.217	11,9	86,8
Od 30 do 34	26.856	10,2	23.966	10,1	89,2
Od 35 do 39	26.121	9,9	22.974	9,7	88,0
Od 40 do 44	27.874	10,5	24.465	10,3	87,8
Od 45 do 49	31.156	11,8	26.873	11,4	86,3
Od 50 do 54	39.823	15,1	36.955	15,6	92,8
Od 54 do 59	25.682	9,7	26.079	11,0	101,5
60 i više	6.555	2,5	7.376	3,1	112,5
UKUPNO	264.448	100,0	236.741	100,0	89,5

Što se tiče sastava nezaposlenosti prema razini obrazovanosti, u 2008. godini smanjio se prosječni broj nezaposlenih svih obrazovnih kategorija. Međutim, broj nezaposlenih bez škole odnosno s nezavršenom ili završenom osnovnom školom smanjivao se manje nego broj nezaposlenih sa srednjom, višom ili visokom školom. Stoga se njihov udio u nezaposlenosti povećao.

Prosječni broj nezaposlenih osoba prema razini obrazovanja i spolu u 2007. i 2008. godini

	Ukupno	Bez škole i nezavršena osnovna škola	Osnovna škola	SŠ za zanimanja koja traje do 3 g. te škola za KV i VKV radnike	SŠ za zanimanja koja traje 4 i više godina te gimnazija	Prvi stupanj fakulteta, stručni studij i viša škola	Fakulteti, akademije; magisterij, doktorat
2007.	264.448	18.550	65.641	92.563	68.540	8.452	10.702
Sastav	100,0	7,0	24,8	35,0	25,9	3,2	4,0
2008.	236.741	17.011	59.909	81.471	61.357	7.568	9.425
Sastav	100,0	7,2	25,3	34,4	25,9	3,2	4,0
Indeks 2008/2007.	89,5	91,7	91,3	88,0	89,5	89,5	88,1
Žene 2007.	161.966	10.212	41.234	50.211	47.875	5.586	6.848
Sastav	100,0	6,3	25,5	31,0	29,6	3,4	4,2
Žene 2008.	147.201	9.577	38.383	45.451	42.874	4.970	5.946
Sastav	100,0	6,5	26,1	30,9	29,1	3,4	4,0
Indeks 2008/2007.	90,9	93,8	93,1	90,5	89,6	89,0	86,8

Kretanje i sastav nezaposlenosti prema djelatnosti prethodnog zaposlenja

Ako se iz ukupnog broja nezaposlenih izdvoje osobe koje su prethodno bile zaposlene, njihov se sastav može promatrati prema djelatnosti prethodnog zaposlenja. Broj takvih osoba zabilježen krajem 2008. iznosio je 195.564, što je 3,6 % manje nego krajem prethodne godine. Dakle, ukupni broj nezaposlenih osoba koje su prethodno bile zaposlene smanjio se tijekom promatranog razdoblja.

Uočene su značajne razlike u broju nezaposlenih osoba koje su prethodno bile zaposlene ako se one razvrstaju prema djelatnosti prethodnog zaposlenja. U većini skupina došlo je do smanjenja broja nezaposlenih, a u nekim je skupinama taj broj povećan. Tako je, primjerice, najveće postotno povećanje broja nezaposlenih zabilježeno među osobama što su se prethodno bavile poslovanjem nekretninama, iznajmljivanjem i poslovnim uslugama (5,2 %). Zanimljivo je da je došlo do značajnog povećanja broja nezaposlenih osoba koje su prethodno radile u javnoj upravi i obrani, te obveznom socijalnom osiguranju (za 4,4 %).

Od većih skupina u kojima se broj nezaposlenih smanjio, potrebno je istaknuti skupinu nezaposlenih koji su prethodno radili u prerađivačkoj industriji jer je to najbrojnija skupina. Broj nezaposlenih osoba u toj skupini smanjio se samo 1,7 %. Značajnije smanjenje broja nezaposlenih zabilježeno je u građevinarstvu (za 5,1 %) i trgovini (za 4,6 %).

Spomenute promjene broja nezaposlenih prema djelatnosti prethodnoga zaposlenja nisu bitno promijenile sastav ukupnog broja nezaposlenih. Udio nezaposlenih osoba koje su prethodno bile zaposlene u prerađivačkoj industriji malo se povećao i postao nešto veći od jedne četvrtine, dok je udio nezaposlenih koji su prethodno radili u trgovini ostao nešto veći od jedne petine. Naposljetku, na trećem mjestu nalazila se skupina nezaposlenih koji su prethodno bili zaposleni u hotelima i restoranima, što je očito posljedica promatranja stanja krajem godine, dakle izvan turističke sezone.



**Nezaposlene osobe po djelatnosti prethodnog zaposlenja
(31. prosinca 2007. i 2008. godine)**

Djelatnost	2007.		2008.		Indeks 2008/2007.
	Broj	Udio	Broj	Udio	
Poljoprivreda, lov i šumarstvo	9.345	4,6	8.851	4,5	94,7
Ribarstvo	484	0,2	382	0,2	78,9
Rudarstvo i vađenje	502	0,2	437	0,2	87,1
Prerađivačka industrija	50.080	24,7	49.207	25,2	98,3
Opskrba električnom energijom, plinom i vodom	844	0,4	772	0,4	91,5
Građevinarstvo	16.334	8,1	15.500	7,9	94,9
Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikla te predmeta za osobnu uporabu i kućanstvo	41.270	20,3	39.374	20,1	95,4
Hoteli i restorani	27.537	13,6	26.315	13,5	95,6
Prijevoz, skladištenje i veze	8.070	4,0	7.549	3,9	93,5
Financijsko posredovanje	1.961	1,0	1.847	0,9	94,2
Poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge	12.092	6,0	12.722	6,5	105,2
Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	4.182	2,1	4.365	2,2	104,4
Obrazovanje	3.960	2,0	3.972	2,0	100,3
Zdravstvena zaštita i socijalna skrb	3.758	1,9	3.611	1,8	96,1
Ostale društvene, socijalne i osobne uslužne djelatnosti	10.914	5,4	10.125	5,2	92,8
Djelatnosti kućanstava	11.324	5,6	10.391	5,3	91,8
Izvanteritorijalne organizacije i tijela	164	0,1	144	0,1	87,8
UKUPNO	202.821	100,0	195.564	100,0	96,4

Kretanje i sastav nezaposlenosti po županijama i prema nekim obilježjima

Kao što je prethodno istaknuto, prosječni broj nezaposlenih u 2008. bio je 10,5 % manji od prosječnog broja nezaposlenih u 2007. godini. Međutim, analiza kretanja nezaposlenosti pokazuje da su među županijama postojale značajne razlike u opsegu smanjenja nezaposlenosti. Najznačajnije postotno smanjenje prosječne nezaposlenosti zabilježeno je u Krapinsko-zagorskoj županiji (15,5 %) i u Gradu Zagrebu (15,2 %). Broj nezaposlenih najmanje se smanjio u Sisačko-moslavačkoj (4,6 %), Bjelovarsko-bilogorskoj (7,7 %) i Osječko-baranjskoj županiji (7,8 %).

Županija s najvećim prosječnim brojem nezaposlenih u 2008. godini bila je Splitsko-dalmatinska, a zatim Grad Zagreb. Prema udjelu u ukupnome broju nezaposlenih slijedili su ih, kao i prethodne godine, Osječko-baranjska i Vukovarsko-srijemska županija. Struktura nezaposlenosti po županijama, dakle, nije se bitno promijenila.

Prosječni broj nezaposlenih osoba po županijama 2007. i 2008. godine

Županija	2007.		2008.		Indeks 2008/2007.
	Broj	Udio	Broj	Udio	
Zagrebačka	11.370	4,3	9.814	4,1	86,3
Krapinsko-zagorska	4.797	1,8	4.053	1,7	84,5
Sisačko-moslavačka	16.128	6,1	15.392	6,5	95,4
Karlovačka	12.029	4,5	10.815	4,6	89,9
Varaždinska	7.927	3,0	6.822	2,9	86,1
Koprivničko-križevačka	6.780	2,6	5.799	2,4	85,5
Bjelovarsko-bilogorska	11.172	4,2	10.316	4,4	92,3
Primorsko-goranska	14.461	5,5	12.911	5,5	89,3
Ličko-senjska	3.400	1,3	2.998	1,3	88,2
Virovitičko-podravska	8.600	3,3	7.729	3,3	89,9
Požeško-slavonska	5.097	1,9	4.669	2,0	91,6
Brodsko-posavska	14.218	5,4	12.796	5,4	90,0
Zadarska	10.375	3,9	9.410	4,0	90,7
Osječko-baranjska	27.806	10,5	25.633	10,8	92,2
Šibensko-kninska	7.630	2,9	6.570	2,8	86,1
Vukovarsko-srijemska	17.590	6,7	16.380	6,9	93,1
Splitsko-dalmatinska	34.994	13,2	31.562	13,3	90,2
Istarska	5.819	2,2	5.325	2,2	91,5
Dubrovačko-neretvanska	7.030	2,7	6.112	2,6	86,9
Međimurska	5.862	2,2	5.051	2,1	86,2
Grad Zagreb	31.363	11,9	26.584	11,2	84,8
UKUPNO	264.448	100,0	236.741	100,0	89,5

Što se tiče sastava nezaposlenosti po županijama prema spolu, najveći udio žena u ukupnom broju nezaposlenih krajem 2008. godine imale su Brodsko-posavska (66,6 %), Istarska (65,3 %) i Međimurska županija (65,2 %), a najmanji udio žena Ličko-senjska (57,5 %), Bjelovarsko-bilogorska (58,6 %) i Šibensko-kninska županija (58,7 %). Prema udjelu mladih u ukupnome broju nezaposlenih predvodile su Požeško-slavonska (23,2 %), Koprivničko-križevačka (22,5 %) i Međimurska županija (22,4 %). Naposljetku, najveći udio stručnih osoba, tj. onih sa završenom srednjom, višom ili visokom školom, zabilježen je u Dubrovačko-neretvanskoj (81,6 %), Splitsko-dalmatinskoj (79,5 %) i Primorsko-goranskoj županiji (75,8 %), te u Gradu Zagrebu (75,1 %).


Struktura nezaposlenih osoba po županijama (31. prosinca 2008. godine)

Županija	UKUPNO	Žene		Osobe do 24 g.		Stručne osobe	
		Broj	Udio	Broj	Udio	Broj	Udio
Zagrebačka	9.717	6.204	63,8	1.660	17,1	6.597	67,9
Krapinsko-zagorska	4.205	2.705	64,3	744	17,7	2.644	62,9
Sisačko-moslavačka	15.515	9.670	62,3	2.646	17,1	8.515	54,9
Karlovačka	10.840	6.811	62,8	1.458	13,5	6.107	56,3
Varaždinska	6.893	4.087	59,3	1.191	17,3	4.506	65,4
Koprivničko-križevačka	5.698	3.412	59,9	1.281	22,5	3.261	57,2
Bjelovarsko-bilogorska	10.529	6.173	58,6	2.257	21,4	6.275	59,6
Primorsko-goranska	13.666	8.845	64,7	1.932	14,1	10.356	75,8
Ličko-senjska	3.050	1.755	57,5	512	16,8	1.992	65,3
Virovitičko-podravska	7.744	4.760	61,5	1.645	21,2	4.584	59,2
Požeško-slavonska	4.829	3.054	63,2	1.118	23,2	3.287	68,1
Brodsko-posavska	12.809	8.534	66,6	2.544	19,9	8.112	63,3
Zadarska	9.846	6.206	63,0	1.244	12,6	6.713	68,2
Osječko-baranjska	25.942	16.471	63,5	5.261	20,3	17.170	66,2
Šibensko-kninska	6.876	4.033	58,7	1.024	14,9	4.914	71,5
Vukovarsko-srijemska	16.588	9.920	59,8	3.514	21,2	10.984	66,2
Splitsko-dalmatinska	31.750	20.406	64,3	5.200	16,4	25.232	79,5
Istarska	6.169	4.031	65,3	894	14,5	4.160	67,4
Dubrovačko-neretvanska	6.496	4.033	62,1	915	14,1	5.302	81,6
Međimurska	5.109	3.330	65,2	1.145	22,4	2.764	54,1
Grad Zagreb	26.184	15.546	59,4	3.910	14,9	19.672	75,1
UKUPNO	240.455	149.986	62,4	42.095	17,5	163.147	67,8

Kretanje i sastav nezaposlenosti hrvatskih branitelja

Krajem 2008. godine u evidenciji Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje bila su 19.734 nezaposlena hrvatska branitelja. Od toga je broja 39,2 % imalo samo završenu ili nezavršenu osnovnu školu, a 40,3 % završenu trogodišnju srednju strukovnu školu ili školu za kvalificirane radnike. Udio korisnika novčane naknade u ukupnome broju nezaposlenih branitelja iznosio je samo 0,1 %. Što se tiče njihove dobne strukture, 42,8 % nezaposlenih hrvatskih branitelja bilo je u dobi od 50 do 65 godina.

Kretanje i sastav nezaposlenosti prema njezinu trajanju i nekim obilježjima

Osobe u evidenciji nezaposlenih mogu se razvrstati prema trajanju njihove nezaposlenosti. Tako je krajem 2008. nešto više od jedne trećine bilo nezaposleno do 6 mjeseci, a 55,2 % dulje od jedne godine. U usporedbi s prethodnom godinom, povećao se broj nezaposlenih do 3 mjeseca, a smanjio se broj osoba koje su nezaposlene srednje i dulje vrijeme, osobito one nezaposlene od 1 do 2 godine. Povećao se, dakle, udio nezaposlenih uglavnom kraćeg trajanja nezaposlenosti, a smanjio udio osoba srednjeg i duljeg trajanja nezaposlenosti.

**Nezaposlene osobe prema trajanju nezaposlenosti
(31. prosinca 2007. i 2008. godine)**

Trajanje nezaposlenosti	2007.		2008.		Indeks 2008/2007.
	Broj	Udio	Broj	Udio	
Do 3 mjeseca	50.052	19,7	54.207	22,5	108,3
Od 3 do 6 mjeseci	29.584	11,6	28.348	11,8	95,8
Od 6 do 9 mjeseci	12.875	5,1	12.865	5,4	99,9
Od 9 do 12 mjeseci	12.882	5,1	12.211	5,1	94,8
Od 1 do 2 godine	35.200	13,8	29.122	12,1	82,7
Od 2 do 3 godine	21.261	8,4	18.635	7,7	87,6
Više od 3 godine	92.630	36,4	85.067	35,4	91,8
UKUPNO	254.484	100,0	240.455	100,0	94,5

Što se tiče trajanja nezaposlenosti prema spolu, udio nezaposlenih dulje od jedne godine u ukupnom broju nezaposlenih muškaraca iznosio je 52,5 %, a u ukupnom broju nezaposlenih žena 56,9 %. Dakle, udio dugotrajno nezaposlenih u ukupnom broju nezaposlenih bio je nešto veći u žena nego u muškaraca.

**Nezaposlene osobe prema trajanju nezaposlenosti i spolu
(31. prosinca 2008. godine)**

Trajanje nezaposlenosti	Ukupno	Muškarci	Udio	Žene	Udio
Do 3 mjeseca	54.207	22.761	25,2	31.446	21,0
Od 3 do 6 mjeseci	28.348	11.029	12,2	17.319	11,5
Od 6 do 9 mjeseci	12.865	4.688	5,2	8.177	5,5
Od 9 do 12 mjeseci	12.211	4.528	5,0	7.683	5,1
Od 1 do 2 godine	29.122	10.248	11,3	18.874	12,6
Od 2 do 3 godine	18.635	6.407	7,1	12.228	8,2
Više od 3 godine	85.067	30.808	34,1	54.259	36,2
UKUPNO	240.455	90.469	100,0	149.986	100,0

Naposljetku, ako se trajanje nezaposlenosti promatra prema razini obrazovanosti, uočljivo je da je niža razina obrazovanosti povezana s većim udjelom dugotrajno nezaposlenih. Tako je udio dugotrajno nezaposlenih (jednu godinu i više) u ukupnom broju nezaposlenih bez škole i s nezavršenom osnovnom školom iznosio 74,3 %, a u ukupnom broju nezaposlenih sa završenom osnovnom školom 62,9 %, dakle kudikamo manje. Udio dugotrajno nezaposlenih bio je još manji u osoba sa srednjom trogodišnjom odnosno četverogodišnjom školom (53,8 odnosno 48,4 %), te s višom odnosno visokom školom (42,8 odnosno 40,4 %). Može se zaključiti da razina obrazovanosti značajno utječe na trajanje nezaposlenosti.



**Struktura nezaposlenih osoba prema trajanju nezaposlenosti i razini obrazovanja
(31. prosinca 2008. godine)**

Trajanje nezaposlenosti	Ukupno	Bez škole i nezavršena osnovna škola	Osnovna škola	SŠ za zanimanja koja traje do 3 g. te škola za KV i VKV radnike	SŠ za zanimanja koja traje 4 i više godina te gimnazija	Prvi stupanj fakulteta, stručni studij i viša škola	Fakulteti, akademije; magisterij, doktorat
Do 3 mjeseca	22,5	11,7	19,0	23,3	25,4	30,2	32,3
Od 3 do 6 mjeseci	11,8	6,2	8,8	12,5	14,8	12,9	13,9
Od 6 do 9 mjeseci	5,4	3,6	4,6	5,4	5,9	7,5	7,3
Od 9 do 12 mjeseci	5,1	4,2	4,7	4,9	5,5	6,5	6,1
Od 1 do 2 godine	12,1	11,3	11,7	11,5	13,4	12,5	12,1
Od 2 do 3 godine	7,7	8,4	8,2	7,3	8,0	6,7	7,2
Više od 3 godine	35,4	54,6	43,0	35,0	27,0	23,6	21,1
UKUPNO	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Kratkotrajna nezaposlenost	44,8	25,7	37,1	46,2	51,6	57,2	59,6
Dugotrajna nezaposlenost	55,2	74,3	62,9	53,8	48,4	42,8	40,4

Potražnja za radnom snagom i zapošljavanje

Prijavljena slobodna radna mjesta

Tijekom 2008. poslodavci su prijavili Zavodu ukupno 141.794 slobodna radna mjesta, pa je u usporedbi s 2007. godinom to povećanje od 307 ili 0,2 %.

Prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti najveći je broj zaprimljenih prijava slobodnih radnih mjesta pristigao iz prerađivačke industrije (25.398 ili 17,9 %), trgovine na veliko i malo (24.082 ili 17,0 %), hotela i restorana (19.247 ili 13,6 %), poslovanja nekretninama (15.371 ili 10,8 %) te građevinarstva (15.281 ili 10,8 %). U usporedbi s prethodnom godinom najveće povećanje broja traženih radnika zabilježeno je u obrazovanju (za 64,7 %) te javnoj upravi i obrani, obveznom socijalnom osiguranju (19,7 %) i zdravstvenoj zaštiti i socijalnoj skrbi (17,7 %). Prilog 2, str.23.

Prema regionalnom ustroju najviše je slobodnih radnih mjesta prijavljeno u Gradu Zagrebu (23.469 ili 16,6 %), a najmanje u Ličko-senjskoj (1.915 ili 1,4 %) te Požeško-slavonskoj županiji (2.450 ili 1,7 %). U usporedbi s prethodnom godinom povećan je broj prijavljenih potreba za radnicima u trinaest, a smanjen u osam županija. Najveće povećanje zabilježeno je u Brodsko-posavskoj (za 22,1 %), Bjelovarsko-bilogorskoj (21,7 %), Požeško-slavonskoj (20,9 %), Zadarskoj (17,6 %), Šibensko-kninskoj (14,0 %) i Osječko-baranjskoj županiji (13,0 %), a najveće smanjenje u Dubrovačko-neretvanskoj (za 21,8 %) i Virovitičko-podravskoj županiji (11,8 %). Prilog 3, str. 24.

Poslodavci su tijekom 2008. najviše tražili radnike jednostavnih zanimanja, kao što su čistači, dostavljači, transportni radnici, radnici bez zanimanja i slično (33.632 ili 23,7 %), te radnike uslužnih i trgovačkih zanimanja (33.061 ili 23,3 %). Nadalje, značajan udio u ukupnome broju traženih radnika (od 23.980 osoba ili 16,9 %) činili su radnici u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji.

Prijavljena slobodna radna mjesta prema rodovima zanimanja NKZ-a u 2007. i 2008. godini

Rod zanimanja	2007.	%	2008.	%	Indeks
(1) Čelnici, dužnosnici, direktori	169	0,1	241	0,2	142,6
(2) Stručnjaci i znanstvenici	11.972	8,5	15.813	11,2	132,1
(3) Inženjeri, tehničari i srodna zanimanja	15.305	10,8	16.261	11,5	106,2
(4) Uredski i šalterski službenici	9.229	6,5	9.569	6,7	103,7
(5) Uslužna i trgovačka zanimanja	33.176	23,4	33.061	23,3	99,7
(6) Poljoprivrednici, lovno-uzgojni, šumarski radnici i ribari	858	0,6	810	0,6	94,4
(7) Zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji	27.369	19,3	23.980	16,9	87,6
(8) Rukovatelji strojevima, vozilima	10.188	7,2	8.427	5,9	82,7
(9) Jednostavna zanimanja	33.221	23,5	33.632	23,7	101,2
Ukupno	141.487	100,0	141.794	100,0	100,2



Zapošljavanje osoba iz evidencije Zavoda

Tijekom 2008. godine iz evidencije Zavoda zaposleno je ukupno 128.228 osoba (18.461 osoba ili 12,6 % manje nego 2007). Od ukupnoga broja zaposlenih 75.684 osobe bile su žene, s udjelom u ukupnome zapošljavanju od 59,0 %, prema 58,3 % u 2007. godini.

Razina obrazovanja i rodovi zanimanja – najveći broj evidentiranoga zapošljavanja odnosi se na osobe sa srednjoškolskim obrazovanjem, uključujući one sa završenom trogodišnjom srednjom školom za zanimanja i školom za KV i VKV radnike (37,3 %) i osobe sa četverogodišnjom srednjom školom za zanimanja i gimnazijom (30,6 %). Zatim slijede osobe sa završenom osnovnom školom (16,7 %), fakultetom i akademijom (7,5 %), višom školom (5,9 %) te osobe bez škole i s nezavršenom osnovnom školom (2,0 %). U usporedbi s prethodnom godinom smanjeno je evidentirano zapošljavanje u svim obrazovnim skupinama. Najveće je smanjenje bilo u skupini osoba sa završenim fakultetom i akademijom (15,2 %) te sa završenom trogodišnjom srednjom školom za zanimanja i školom za KV i VKV radnike (14,3 %).

Zaposleni iz evidencije Zavoda u 2007. i 2008. prema razini obrazovanja

Godina	Ukupno	Bez škole i nezavršena osnovna škola	Osnovna škola	SŠ za zanimanja koja traje do 3 g. te škola za KV i VKV radnike	SŠ za zanimanja koja traje 4 i više godina te gimnazija	Prvi stupanj fakulteta, stručni studij i viša škola	Fakulteti, akademije; magisterij, doktorat
2007.	146.689	2.820	23.621	55.839	44.755	8.342	11.312
Struktura	100,0	1,9	16,1	38,1	30,5	5,7	7,7
2008.	128.228	2.612	21.422	47.833	39.213	7.559	9.589
Struktura	100,0	2,0	16,7	37,3	30,6	5,9	7,5
Indeks 2008/2007.	87,4	92,6	90,7	85,7	87,6	90,6	84,8

Poredak pojedinih rodova zanimanja (sukladno Nacionalnoj klasifikaciji zanimanja – NKZ) u evidentiranome zapošljavanju bio je sljedeći:

- jednostavna zanimanja (32.227 ili 25,1 %);
- uslužna i trgovačka zanimanja (31.179 ili 24,3 %);
- inženjeri, tehničari i srodna zanimanja (17.013 ili 13,3 %);
- zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji (15.512 ili 12,1 %);
- uredski i šalterski službenici (15.349 ili 12,0 %);
- stručnjaci i znanstvenici (8.718 ili 6,8 %);
- rukovatelji strojevima i vozilima (7.083 ili 5,5 %);
- poljoprivredni, lovno-uzgojni i šumarski radnici te ribari (1.006 ili 0,8 %);
- čelnici, dužnosnici i direktori (90 ili 0,07 %) te
- osobe vojnih zanimanja (51 ili 0,04 %).



Radno iskustvo - od ukupnoga broja zaposlenih 104.012 osoba (81,1 %) imalo je prethodno radno iskustvo, a 24.216 osoba (18,9 %) prvi je put zaposleno.

Trajanje zaposlenja - na određeno je vrijeme zaposleno 104.287 (81,3 %) osoba, a na neodređeno 23.941 osoba (18,7 %). U usporedbi s godinom 2007. povećan je udio zapošljavanja na određeno, a smanjen na neodređeno vrijeme (za 1,3 postotna boda).

Djelatnosti zaposlenja - uobičajeno je da u evidenciju nezaposlenih najviše osoba s prethodnim radnim iskustvom dolazi iz prerađivačke industrije, trgovine, hotela i restorana te građevinarstva, te da se u ta četiri područja djelatnosti istodobno i zapošljava najveći broj osoba. Tako je godine 2008. broj zaposlenih bio sljedeći:

- trgovina na veliko i malo: 26.446 osoba ili 20,6 %,
- prerađivačka industrija: 21.224 osobe ili 16,6 %,
- hoteli i restorani: 20.343 osobe ili 15,9 %,
- poslovanje nekretninama: 12.658 osoba ili 9,9 % i
- građevinarstvo: 11.108 osoba ili 8,7 %.



Prilog 2.

**Prijavljena slobodna radna mjesta i zapošljavanje iz evidencije Zavoda
prema područjima Nacionalne klasifikacije djelatnosti u 2008. godini**

Djelatnost NKD-a 2002.	Prijavljena slobodna radna mjesta			Zaposleni s evidencije Zavoda		
	Broj	%	Indeks 2008/2007.	Broj	%	Indeks 2008/2007.
Poljoprivreda, lov i šumarstvo	4.185	3,0	104,1	5.370	4,2	93,1
Ribarstvo	176	0,1	105,4	251	0,2	104,6
Rudarstvo i vađenje	300	0,2	99,0	279	0,2	85,6
Prerađivačka industrija	25.398	17,9	84,0	21.224	16,6	78,6
Opskrba električnom energijom, plinom i vodom	518	0,4	105,5	532	0,4	88,7
Građevinarstvo	15.281	10,8	94,8	11.108	8,7	86,7
Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikla te predmeta za osobnu uporabu i kućanstvo	24.082	17,0	93,4	26.446	20,6	84,8
Hoteli i restorani	19.247	13,6	98,9	20.343	15,9	91,5
Prijevoz, skladištenje i veze	4.264	3,0	92,7	4.630	3,6	90,4
Financijsko posredovanje	1.469	1,0	103,3	1.664	1,3	97,0
Poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge	15.371	10,8	103,9	12.658	9,9	89,6
Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	4.671	3,3	119,7	3.116	2,4	105,9
Obrazovanje	13.827	9,8	164,7	8.194	6,4	93,2
Zdravstvena zaštita i socijalna skrb	7.769	5,5	117,7	4.985	3,9	96,0
Ostale društvene, socijalne i osobne uslužne djelatnosti	5.179	3,7	100,5	5.948	4,6	89,6
Djelatnosti kućanstava	42	0,0	127,3	1.445	1,1	75,1
Izvanteritorijalne organizacije i tijela	15	0,0	750,0	35	0,0	68,6
UKUPNO	141.794	100,0	100,2	128.228	100,0	87,4

**Prilog 3.****Prijavljena slobodna radna mjesta i zapošljavanje iz evidencije Zavoda po županijama u 2008. godini**

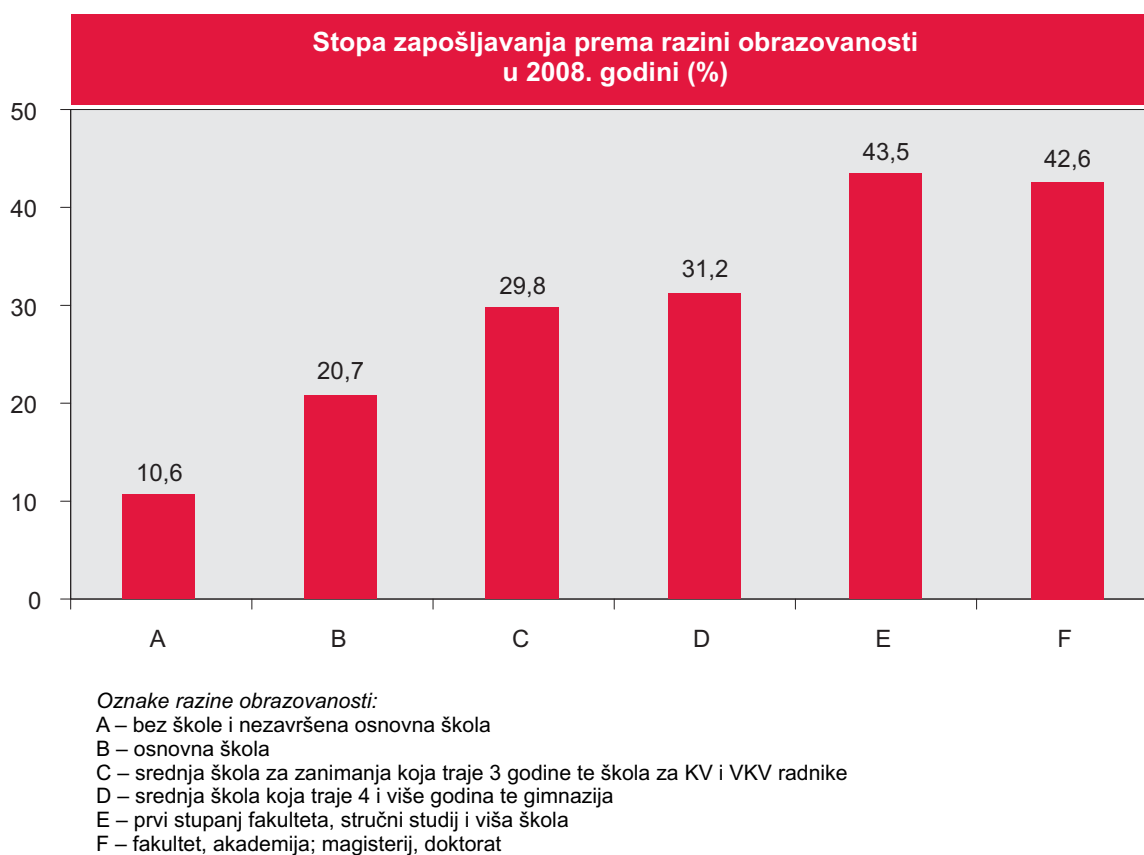
Županija	Prijavljena slobodna radna mjesta			Zaposleni s evidencije Zavoda		
	Broj	%	Indeks 2008/2007.	Broj	%	Indeks 2008/2007.
Zagrebačka	7.903	5,6	104,3	5.258	4,1	81,6
Krapinsko-zagorska	3.147	2,2	89,8	2.458	1,9	86,0
Sisačko-moslavačka	4.957	3,5	95,0	6.782	5,3	96,1
Karlovačka	3.362	2,4	108,8	4.383	3,4	83,9
Varaždinska	6.762	4,8	100,3	4.564	3,6	80,4
Koprivničko-križevačka	3.857	2,7	103,3	3.191	2,5	81,6
Bjelovarsko-bilogorska	4.356	3,1	121,7	5.784	4,5	91,2
Primorsko-goranska	12.255	8,6	89,6	8.175	6,4	84,5
Ličko-senjska	1.915	1,4	97,6	1.581	1,2	88,1
Virovitičko-podravski	3.037	2,1	88,2	4.568	3,6	87,6
Požeško-slavonska	2.450	1,7	120,9	2.987	2,3	92,7
Brodsko-posavska	4.740	3,3	122,1	5.560	4,3	89,3
Zadarska	6.006	4,2	117,6	4.909	3,8	100,1
Osječko-baranjska	10.584	7,5	113,0	13.655	10,6	93,6
Šibensko-kninska	4.995	3,5	114,0	4.282	3,3	90,2
Vukovarsko-srijemska	6.032	4,3	103,8	8.666	6,8	91,7
Splitsko-dalmatinska	12.197	8,6	103,4	16.258	12,7	88,9
Istarska	10.318	7,3	98,2	5.341	4,2	87,9
Dubrovačko-neretvanska	4.180	2,9	78,2	4.168	3,3	87,6
Međimurska	5.272	3,7	103,2	3.108	2,4	80,9
Grad Zagreb	23.469	16,6	91,6	12.550	9,8	76,5
UKUPNO	141.794	100,0	100,2	128.228	100,0	87,4



Stopa zapošljavanja prema obrazovanju i zanimanju

Godišnja stopa zapošljavanja pokazuje koliko se osoba zaposlilo od ukupnoga broja nezaposlenih koji su tijekom godine tražili zaposlenje. Godine 2008. stopa zapošljavanja iznosila je 28,2 %, što znači da se zaposlilo više od jedne četvrtine nezaposlenih osoba.

Zabilježene su značajne razlike u stopi zapošljavanja između skupina nezaposlenih osoba različite razine obrazovanosti. Stopa zapošljavanja osoba bez škole ili s nezavršenom osnovnom školom iznosila je 10,6 %, s osnovnom školom 20,7 %, s trogodišnjom srednjom školom za zanimanja ili školom za KV i VKV radnike 29,8 %, sa srednjom školom za zanimanja koja traje 4 i više godina ili gimnazijom 31,2 %, s višom školom, prvim stupnjem fakulteta ili stručnim studijem 43,5 %, te s fakultetom, akademijom, magisterijem ili doktoratom 42,6 %. Dakle, viša razina obrazovanosti povezana je s većom stopom zapošljavanja.



Unutar iste razine obrazovanosti postoje razmjerno velike razlike u stopi zapošljavanja osoba različitih zanimanja. U tablici je prikazano dvadeset zanimanja s najvećom i dvadeset s najmanjom stopom zapošljavanja u najfrekventnijoj skupini na razini srednje škole.

Stopa zapošljavanja prema zanimanju na razini srednje škole

Zanimanje	%	Zanimanje	%
šumarski tehničar	46,4	ratar	18,9
plinoinstalater	45,4	zaštitar, čuvar objekata	18,5
tehničar za mehatroniku	45,3	obučar za izradu gornjišta	18,4
rukovatelj samohodnih građevinskih strojeva	45,1	pomoćni krojač	18,0
kuhar	44,4	odjevni radnik	17,8
tehničar za elektrostrojarstvo	43,6	daktilograf	17,8
farmaceutski tehničar	43,1	pomoćni cvjećar	17,7
dizajner odjeće	42,0	prelac	17,2
tehničar za vozila	41,9	soboslikar-ličilac	16,9
medicinska sestra / medicinski tehničar	41,4	daktilograf	16,5
elektromehaničar	40,9	pomoćni galanterist	16,3
hotelijer	40,6	pomoćni obučar	16,3
geodetski tehničar	39,8	šivač	16,1
njegovatelj	39,5	bojadisar i dorađivač	15,8
ekološki tehničar	39,3	stenodaktilograf	15,1
instalater grijanja i klimatizacije	39,1	telefonist	14,8
mehaničar poljoprivrednih strojeva	39,0	pogonski električar	14,2
telekomunikacijski monter	38,9	transportni radnik	11,7
kuhar	38,8	konfekcionar	9,6
kozmetičar	38,8	pomoćni administrator	8,3

Sljedeća tablica prikazuje deset zanimanja s najvećom i deset s najmanjom stopom zapošljavanja na razini više ili visoke škole.

Stopa zapošljavanja prema zanimanju/smjeru na razini više ili visoke škole

Zanimanje/smjer	%	Zanimanje/smjer	%
matematika i informatika	78,6	umjetnost	22,5
učiteljski/učitelj	74,4	slikarstvo	22,5
knjižničarstvo, hrvatski jezik i književnost	67,2	inž. prometa - pošt. i telek. smjera	21,6
hrvatski i engleski jezik	66,4	grafičar	21,1
biologija i kemija	65,5	socijalni rad	18,9
radna terapija	62,9	brodogradnja	17,7
engleski i talijanski jezik	62,1	brodostrojarstvo	16,0
hrvatski i talijanski jezik	61,8	nautički	15,4
hrvatski jezik i književnost	61,5	inženjer za tekstil i odjeću	15,4
marketing, menadžment	58,7	inženjer organizacije rada	13,8



Sezonsko zapošljavanje u turizmu

Posredovanje pri sezonskom zapošljavanju jedna je od značajnih aktivnosti Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje. Naime, nastavljajući praksu proteklih godina, Zavod je početkom 2008. organizirao redovite regionalne sastanke s predstavnicima većih hotelijersko-turističkih poduzeća radi konkretnih dogovora oko planiranja i odabira potrebnog broja sezonskih radnika. Sastanci su se održali u županijama hrvatskog priobalja (Istarskoj, Primorsko-goranskoj, Zadarskoj, Šibenskoj-kninskoj, Splitsko-dalmatinskoj i Dubrovačko-neretvanskoj) koje su se pripremale za nadolazeću turističku sezonu.

U ugostiteljsko-turističkoj djelatnosti, prema predviđanjima poslodavaca, godine 2008. planiralo se zaposliti 19.881 sezonskog radnika.

Tijekom turističke sezone zaposleno je ukupno 14.798 radnika, a najviše: prodavača (1.617 osoba ili 10,4 %), sobarica (1.507 osoba ili 9,7 %), konobara (1.503 osobe ili 9,6 %), kuhinjskih radnika (1.227 osoba ili 7,9 %), kuhara (1.166 osoba ili 7,5 %), čistačica (996 osoba ili 6,4 %), pomoćnih kuhara (667 osoba ili 4,3 %) te pomoćnih konobara (418 osoba ili 2,7 %).

Najviše je sezonskih radnika po županijama zaposleno u: Splitsko-dalmatinskoj 2.558 (17,3 %), Istarskoj 1.706 (11,5 %), Dubrovačko-neretvanskoj 1.538 (10,4 %), Primorsko-goranskoj 1.473 (10,0 %) i Šibensko-kninskoj županiji 1.203 (8,1 %).

Nakon planiranja i odabira sezonskih radnika među nezaposlenim domicilnim stanovništvom, predstavnici poduzeća su u suradnji s područnim službama HZZ-a iz unutrašnjosti (Osijek, Vinkovci, Bjelovar, Sisak i dr.) obavili informativne razgovore sa zainteresiranim kandidatima, odabrali odgovarajuće, te ih uputili na dogovorena radna mjesta.

Tako su međumjesnim posredovanjem područnih služba HZZ-a iz unutrašnjosti Hrvatske zaposlena 5.082 sezonska radnika, a najviše iz Osječko-baranjske (1.197 osoba), Vukovarsko-srijemske (983 osobe), Bjelovarsko-bilogorske (594 osobe), Sisačko-moslavačke (565 osoba) te Brodsko-posavske županije (481 osoba).

Međumjesno posredovanje

Međumjesno posredovanje temelji se na prijavi slobodnih radnih mjesta, a zaprima se u mjestu ponuđenoga rada. Ako se takva prijava ne može ostvariti na području ispostave, odnosno područne službe, prosljeđuje se u druge područne službe koje imaju radnike što zadovoljavaju uvjete slobodnog radnog mjesta.

Međumjesnim posredovanjem u 2008. godini s evidencije Zavoda ukupno je zaposleno 18.686 radnika, a najviše: prodavača (1.610 osoba ili 8,0 %), konobara (904 osobe ili 4,5 %), čistačica (842 osobe ili 4,2 %), kuhara (812 osoba ili 4,0 %), kuhinjskih radnika (720 osoba ili 3,6 %), sobarica (547 osoba ili 2,7 %), administrativnih službenika (503 osobe ili 2,5 %), radnika na proizvodnoj liniji (474 osobe ili 2,4 %), pomoćnih kuhara (424 osobe ili 2,1 %) i radnika bez zanimanja (402 osobe ili 2,0 %).

Gledano po županijama, najviše je radnika zaposleno međumjesnim posredovanjem iz Vukovarsko-srijemske (2.633 ili 14,1 %), Osječko-baranjske (2.349 ili 12,6 %), Sisačko-moslavačke (2.271 ili 12,2 %) i Bjelovarsko-bilogorske županije (1.555 ili 8,3 %).

Prema djelatnosti zaposlenja, u 2008. godini najviše je radnika međumjesnim posredovanjem zaposleno u ovim djelatnostima: hoteli i restorani (5.848 ili 31,3 %), trgovina (3.017 ili 16,1 %), građevinarstvo (2.212 ili 11,8 %), poslovanje nekretninama (2.022 ili 10,8 %) i prerađivačka industrija (1.965 ili 10,5 %).



Zapošljavanje osoba u inozemstvu i njihov povratak iz inozemstva

Godine 2008. Hrvatski je zavod za zapošljavanje posredovao pri zapošljavanju sezonskih radnika i medicinskih tehničara te gostujućih radnika i studenata tijekom ljetnih praznika u SR Njemačkoj, a i pri zapošljavanju pomoraca na brodovima inozemnih tvrtki.

Posredovanjem Zavoda godine 2008. u inozemstvu se ukupno zaposlilo 4.809 građana Republike Hrvatske, što je 273 radnika manje nego prethodne godine.

Rad hrvatskih državljana u inozemstvu ograničen je radnom vizom koju izdaje strana država za određeno vremensko razdoblje.

Broj radnika zaposlenih u inozemstvu 2007. i 2008. godine

Godina	Ukupno	Sezonski radnici	Medicinski tehničari	Gostujući radnici	Studenti	Pomorci na inozemnim brodovima
2007.	5.082	4.757	19	109	24	173
2008.	4.809	4.589	15	125	38	42
Indeks 2008/2007.	94,6	96,5	79,0	114,7	158,3	24,3

Temeljem Dogovora o postupku zapošljavanja hrvatskih radnika u SR Njemačkoj, Zavod radi na obavještanju, odabiru i upućivanju nezaposlenih osoba na rad u tu državu. Zapošljavanje u SR Njemačkoj najčešće je sezonskog karaktera, pa je najviše radnika zaposleno u poljoprivredi (3.284 osobe ili 71,6 %), dok je u ostalim djelatnostima (ugostiteljstvo, zabava) zaposleno 1.305 sezonskih radnika (28,4 %).

Poslodavci iz SR Njemačke tijekom cijele godine upućuju Zavodu svoje potrebe za sezonskim radnicima. Znatan je dio traženih radnika već prijašnjih godina radio u istih poslodavaca, a budući da su prema njemačkom zakonu mogli raditi samo do četiri mjeseca, istekom toga roka vraćali su se u domovinu. Ako su poslodavci bili zadovoljni njihovim radom, svake im godine preko Središnjeg ureda za međunarodno posredovanje SR Njemačke u Bonnu ponovno šalju nove ugovore o zapošljavanju.

Ugovori (uz opis poslova, visinu plaće i ostale uvjete koje poslodavac nudi i zahtijeva) stižu u Središnju službu Zavoda, a glase točno na određenu nezaposlenu osobu (ime i prezime, datum rođenja, adresa). To su tzv. poimenični ugovori koje, prema prebivalištu radnika, Središnja služba upućuje na realizaciju svojim područnim službama. Područne službe pozivaju te osobe i uručuju im pristigle ugovore, nakon čega radnici, ovisno o početku zaposlenja navedenom u ugovoru, odlaze na sezonski rad u SR Njemačku. Ako njemački poslodavac ne traži poimence određenu osobu, već navodi samo uvjete (npr. spol, posebna znanja, dob, visina), tada Središnja služba organizira odabir traženih radnika te u dogovoru s poslodavcem predlaže njihovo zapošljavanje. Takvi su ugovori poslodavca anonimni. Zavod je kontrolirao pristigle ugovore i kao nerealizirane vraćao one što su se odnosili ili na osobe s prebivalištem izvan Republike Hrvatske ili na one koji su u međuvremenu iz raznih razloga odustali od zapošljavanja u SR Njemačkoj.

Godine 2008. primljena su ukupno 5.304 sezonska ugovora, od kojih je realizirano 4.589 (86,5 %), a 715 ih je vraćeno nerealizirano. Od ukupnoga broja primljenih ugovora, 5.191 ugovor je bio poimenični, a 113 anonimnih. Udio je poimeničnih ugovora u ukupnom broju iznosio 97,8 % i u



usporedbi s prethodnom godinom povećao se za 0,3 postotna boda. Najviše je sezonskih radnika zaposleno iz Brodsko-posavske, Vukovarsko-srijemske, te Osječko-baranjske županije. Većinu (2.757 ili 60,1 %) sezonskih radnika činile su žene.

Nezaposleni medicinski tehničari upućivani su na rad u SR Njemačku isključivo posredovanjem Zavoda. Tijekom 2008. zaposleno je 15 medicinskih tehničara (na duže ili neodređeno vrijeme).

Sporazumom između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Savezne Republike Njemačke o zapošljavanju radnika radi usavršavanja njihova profesionalnog i jezičnog znanja (Sporazum o radnicima na privremenom radu, NN - Međunarodni ugovori 14/2002), predviđeno je zapošljavanje hrvatskih državljana, tzv. gostujućih radnika, u SR Njemačkoj tijekom 18 mjeseci. U 2008. godini prema navedenom Sporazumu zaposleno je 125 osoba raznih struka.

U suradnji sa Središnjim uredom za međunarodno posredovanje u Bonnu godine 2008. omogućeno je zapošljavanje 38 redovitih studenata iz Republike Hrvatske tijekom ljetnih praznika u SR Njemačkoj (do tri mjeseca).

Sve aktivnosti oko posredovanja pri zapošljavanju pomoraca na inozemnim brodovima obavljale su područne službe u Rijeci i Splitu na koje je Zavod prenio obveze posredovanja. Godine 2008. s evidencije Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje zaposlena su ukupno 42 pomorca na inozemnim brodovima.

Povratak radnika s privremenog rada u inozemstvu

Tijekom 2008. Zavodu su se prijavila ukupno 2.172 povratnika iz drugih država, a od toga 1.127 žena. Sljedeća tablica prikazuje broj zaposlenih i brisanih povratnika iz evidencije Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje.

Povratnici iz inozemstva u 2007. i 2008. godini			
Godina	2007.	2008.	Indeks
Novoprijavljeni	2.796	2.172	77,7
Zaposleni	2.072	1.688	81,5
Brisani zbog ostalih razloga	1.735	1.433	82,6
Nezaposleni krajem godine (31. prosinca) - ukupno	4.905	4.130	84,2
Nezaposleni krajem godine (31. prosinca) - žene	2.810	2.446	87,0

Godine 2008. zaposlilo se 1.688 evidentiranih povratnika, a zbog ostalih razloga (osim zaposlenja) iz evidencije su brisane 1.433 osobe, pa se krajem 2008. u evidenciji Zavoda nalazilo 4.130 povratnika (15,8 % manje nego krajem 2007). Udio je žena (2.446 osoba) u evidentiranom broju povratnika bio 59,2 %. Najviše je bilo onih što su u inozemstvu radili do godine dana, a to su uglavnom sezonski radnici zaposleni u SR Njemačkoj do četiri mjeseca.



Priprema za zapošljavanje

Priprema za zapošljavanje, koja se provodi u Hrvatskome zavodu za zapošljavanje, obuhvaća niz stručnih postupaka kojima je cilj utjecati na razinu zapošljivosti nezaposlenih osoba i tražitelja zaposlenja, ali i preventivno djelovati na usklađivanje ponude i potražnje na tržištu rada davanjem stručne pomoći učenicima završnih razreda osnovne i srednje škole pri odabiru škole, odnosno zanimanja.

Te aktivnosti u Hrvatskome zavodu za zapošljavanje provode savjetnici u odsjecima za profesionalno usmjeravanje i obrazovanje unutar 22 područne službe. Na razini Središnje službe Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje djeluje Odjel pripreme za zapošljavanje, čiji je zadatak organizacija, praćenje i evaluacija aktivnosti u područnim službama, unapređenje postojećih, te kreiranje novih aktivnosti i usluga u skladu s ciljevima Strateškog plana Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje od 2008. do 2011. godine.

Aktivnosti i usluge pripreme za zapošljavanje sadržane su i detaljno opisane u dokumentu „Standardi kvalitete usluga profesionalnog usmjeravanja i selekcije u HZZ-u“. Tijekom 2008. provedene su aktivnosti čiji je cilj bio prevladati utvrđene poteškoće u primjeni Standarda, te dodatno unaprijediti usluge korisnicima.

Izrada jedinstvene metodologije vođenja radionica za nezaposlene osobe u svim područnim službama, započeta tijekom 2007. godine, nastavljena je 2008. radom četiriju radnih skupina, sastavljenih od savjetnika za profesionalno usmjeravanje i obrazovanje iz područnih služba, a koje su koordinirali predstavnici Odjela pripreme za zapošljavanje. Na temelju postojećih radionica i znanja iz osnova skupnog rada s nezaposlenim osobama, navedene četiri skupine su izradile prijedloge jedinstvenog sadržaja i metodologije vođenja ovih radionica:

- Metode samoprocjene
- Kako tražiti posao (pisanje molbe i životopisa)
- Priprema za razgovor s poslodavcem
- Radionica za nezaposlene osobe s invaliditetom.

Nadalje, da bi se unaprijedile usluge profesionalnog informiranja učenika završnih razreda osnovnih škola, te njihovih roditelja i nastavnika, tijekom 2007. formirano je 5 radnih skupina za izradu 5 regionalnih brošura o mogućnostima nastavka srednjoškolskog obrazovanja pa su započele pripreme za njihovu izradu.

Također, formirana je radna skupina koja je obavila prilagodbu postojećih anketnih upitnika pod nazivima „Anketa o profesionalnim namjerama učenika završnih razreda osnovne škole“ i „Anketa o profesionalnim namjerama učenika završnih razreda srednje škole“.

Jedan od vrlo važnih i sveobuhvatnih izvora potrebnih informacija o različitim zanimanjima za učenike, ali i odrasle korisnike jest računalni program profesionalnog usmjeravanja „Moj izbor“. Koristi se od 2007. godine, a broj se institucija što ga primjenjuju značajno povećao. Krajem 2008. godine program se koristio na 169 lokacija.

Kako je Hrvatski zavod za zapošljavanje nositelj razvoja Programa, tijekom 2008. provedene su pripreme za izradu treće, unaprijeđene verzije koja je podrazumijevala izradu novih te provjeru i ažuriranje postojećih opisa zanimanja i informacija o obrazovanju i zapošljavanju.

Dodatne aktivnosti nositelja razvoja Programa koje su se provodile tijekom 2008. bile su: edukacija 94 nova korisnika te izrada priručnika i ostalog promotivnog materijala. Također, da bi se Program još više unaprijedio, krajem 2008. izrađena je analiza zadovoljstva odraslih korisnika i učenika. Rezultati provedene evaluacije pokazuju izrazito zadovoljstvo korisnika pa su poslužili kao podloga za izmjene i daljnje unapređenje Programa, čija će nova verzija biti u uporabi od travnja 2009.



Unapređenje kvalitete usluga u pripremi za zapošljavanje pretpostavlja ulaganje u razvoj i unapređenje kompetencija savjetnika za profesionalno usmjeravanje i obrazovanje. Stoga su tijekom 2008. savjetnici sudjelovali u edukaciji za primjenu različitih psihologijskih mjernih instrumenata (CTI – test za mjerenje općih kognitivnih sposobnosti, 16 PF za ispitivanje konativnih karakteristika, DAT baterija za mjerenje intelektualnih sposobnosti), a i za stjecanje prezentacijskih vještina i vještina vođenja selekcijskog intervjua.

S obzirom na potrebu primjene jedinstvene metodologije davanja usluga u području pripreme za zapošljavanje, u Odjelu pripreme za zapošljavanje tijekom 2008. izrađen je Program uvođenja u posao namijenjen savjetnicima za profesionalno usmjeravanje i obrazovanje, koji su zaposleni u Hrvatskome zavodu za zapošljavanje od 1. siječnja 2007. Program uvođenja u posao podrazumijeva usvajanje znanja s područja pripreme za zapošljavanje, ali i upoznavanje s postojećom zakonskom regulativom u obrazovanju i zapošljavanju, obuhvaćajući strateške dokumente i etičke okvire djelovanja unutar HZZ-a.

Nastavljen je rad na unapređenju i obnovi psihologijskih mjernih instrumenata, te njihovoj standardizaciji u suradnji s Nakladom Slap. Tijekom 2008. provedena je standardizacija testa za mjerenje kognitivnih sposobnosti DOMINO, te započeta standardizacija testa za mjerenje emocionalne inteligencije - BarOn EQI.

Jedna je od metoda razvoja sustava pripreme za zapošljavanje mjerenje dosadašnjeg učinka u radu s ciljnim skupinama, i to u kvalitativnom i kvantitativnom smislu, pa su tijekom 2008. testirani pokazatelji učinkovitosti u aktivnostima pripreme za zapošljavanje. Navedeni pokazatelji identificirani su krajem 2007. Nakon njihova praćenja tijekom 2008. godine, početkom 2009. obaviti će se revizija te nastaviti njihovo praćenje u Odsjecima za profesionalno usmjeravanje i obrazovanje svih područnih služba Zavoda.

Tijekom 2008. Hrvatski zavod za zapošljavanje nastavio je svoj rad kao partnerska institucija u projektu Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva Republike Hrvatske i Njemačkog društva za tehničku pomoć (Die Deutsche Gesellschaft für Technische Zusammenarbeit, GmbH, GTZ). Svrha je projekta unaprijediti sustav strukovnog obrazovanja i zapošljavanja za obrtnička zanimanja. Projekt obuhvaća razvoj obrtničkih škola, osposobljavanje nastavničkog kadra u strukovnom obrazovanju i pripremu za zanimanje te poticanje profesionalnog razvoja mladih. U suradnji sa stručnjacima Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje razvijen je instrument usklađivanja ponude i potražnje za obrtničkim zanimanjima na regionalnom tržištu rada. Do sada je instrument testiran na pilot-lokacijama u Novoj Gradiški, Zadru i Velikoj Gorici. Planira se nastavak rada na njegovu unapređenju i primjeni u više područnih služba HZZ-a.

Započete aktivnosti Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje u drugoj fazi projekta odnosit će se na razradu i uspostavu modela lokalnog partnerstva u profesionalnom usmjeravanju mladih za obrtnička zanimanja. Planirano je uključivanje deset područnih služba. Na temelju iskustva pilot-područja izraditi će se jedinstveni model lokalnog partnerstva u profesionalnom usmjeravanju učenika obrtničkih zanimanja, koji će se temeljiti na suradnji relevantnih dionika u obrazovanju i zapošljavanju za obrtnička zanimanja (područne službe HZZ-a, osnovne i srednje strukovne škole, poslodavci, HOK, jedinice lokalne uprave i dr.).

Predstavnici Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje, Odjela pripreme za zapošljavanje, godine 2008. sudjelovali su u različitim drugim programima, domaćim i međunarodnim skupovima na području obrazovanja i zapošljavanja. Također su bili članovi različitih radnih skupina na nacionalnoj razini, koje se bave izradom projekata i programa iz područja obrazovanja i zapošljavanja, kao npr. Povjerenstvo za izradu Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira, Projekt CARDS 2004. Obrazovanje odraslih, Zajednički memorandum o socijalnom uključivanju, Zajednički memorandum o zapošljavanju, Nacionalni provedbeni plan zapošljavanja itd.

Tijekom 2008. na području pripreme za zapošljavanje ostvarena je intenzivna regionalna i međunarodna suradnja javnih zavoda za zapošljavanje i organizacija CEDEFOP, ETF, IAEVG i dr.



Također je razrađen projekt „Usluge Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje prema korisnicima: unapređenje usluga cjeloživotnog profesionalnog usmjeravanja i ICT podrška” koji će se financirati IPA programom. U predloženom projektu je, među ostalim, predviđeno osnivanje Centara za informiranje i savjetovanje o razvoju karijere na sedam lokacija u Republici Hrvatskoj, osnivanje Nacionalnog foruma (partnerstvo dionika u profesionalnom usmjeravanju na sve tri razine, te pregled postojeće i prijedlozi unapređenja potrebne legislative u profesionalnom usmjeravanju.

Priprema za zapošljavanje – aktivnosti koje se provode u područnim službama Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje

Priprema za zapošljavanje obuhvaća ove aktivnosti:

- ispitivanje profesionalnih namjera učenika
- profesionalno informiranje
- profesionalno savjetovanje
- obrazovanje za tržište rada
- profesionalna selekcija
- profesionalna rehabilitacija i zapošljavanje osoba s invalidnošću i ostalim faktorima otežane zapošljivosti

Ispitivanje profesionalnih namjera učenika

Hrvatski zavod za zapošljavanje jednom na godinu provodi Anketu o profesionalnim namjerama učenika završnih razreda osnovnih i srednjih škola. Svrha je provođenja ankete utvrditi profesionalne namjere učenika, te identificirati prioritete skupine učenika i njihove potrebe za uslugama informiranja i savjetovanja, ali i dati podatke svim relevantnim sudionicima o profesionalnim namjerama učenika na lokalnim i regionalnim razinama te nacionalnoj razini radi učinkovitijeg planiranja obrazovne politike. Tijekom 2008. ukupno su anketirana 48.763 učenika, od čega 30.944 učenika osnovnih škola i 17.819 učenika srednje škole.

Profesionalno informiranje

Profesionalno informiranje je proces kojim se pojedinim skupinama korisnika daju informacije relevantne za donošenje odluka o odabiru zvanja, zanimanja i područja rada, odnosno za planiranje daljnjeg profesionalnog razvoja.

Profesionalno informiranje može biti pismeno i usmeno. Ovisno o potrebama korisnika i svrsi informiranja, usmeni oblici informiranja mogu biti individualni i skupni. Središnja služba i područne službe Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje tijekom 2008. izdale su preko 131.000 različitog pisanog informativnog materijala (brošura, letaka, postera) namijenjenog različitim skupinama korisnika.

Neposrednim (usmenim) profesionalnim informiranjem obuhvaćena su preko 47.264 korisnika: učenici osnovnih i srednjih škola, nezaposlene osobe i ostali tražitelji zaposlenja te stručni suradnici iz obrazovnog sustava. Od ukupnog broja informiranih 28.214 osoba informirano je u skupinama, a 19.050 individualno.

Profesionalno savjetovanje

Profesionalno savjetovanje je proces tijekom kojega se pomaže korisniku uočiti vlastite mogućnosti radi donošenja odluke o najprimjerenijem izboru obrazovanja, zapošljavanja i rehabilitacije. Ovaj proces obuhvaća prethodno utvrđivanje relevantnih karakteristika pojedinca uporabom psihodijagnostičkog instrumentarija (ispitivanje sposobnosti, interesa, motivacije,



zdravstvenog stanja). Postupci profesionalnog savjetovanja razlikuju se s obzirom na svrhu savjetovanja i potrebe korisnika, a provode se individualno ili u skupinama.

Tijekom 2008. ukupno je savjetovano 34.570 korisnika: nezaposlene osobe i tražitelji zaposlenja te učenici završnih razreda osnovne i srednje škole. S obzirom na potrebe ciljnih skupina, metode profesionalnog savjetovanja su različite složenosti i izvedbe. Postupci profesionalnog savjetovanja nezaposlenih osoba i tražitelja posla podrazumijevaju primjenu visokostručnih i kompleksnih metoda. U procesu individualnog i skupnog savjetovanja tijekom 2008. sudjelovalo je 19.939 nezaposlenih osoba.

U usporedbi s metodama rada s učenicima i davanja pomoći pri odabiru obrazovnog programa i zanimanja, metode savjetovanja nezaposlenih osoba zapravo su detaljna procjena psihofizičkog statusa, te savjetovanje radi pronalaženja najprimjerenijeg načina što brže (re)integracije u svijet rada. Potrebno je napomenuti da se ovoj skupini nezaposlenih osoba često daju višestruke i višekratne usluge profesionalnog usmjeravanja, pa je broj takvih usluga (20.780) veći od broja savjetovanih osoba.

Jedan je od oblika skupnog savjetovanja, koji se provodi s nezaposlenim osobama i tražiteljima zaposlenja, radionice koje imaju za cilj unapređenje kompetencija nezaposlenih osoba za lakše pronalaženje posla. Stručni suradnici Odsjeka za profesionalno informiranje i savjetovanje pri područnim službama provode radionice „Kako tražiti posao - pisanje životopisa i molbe“, „Kako se predstaviti poslodavcu“, „Radionica samoprocjene“ i druge radionice usmjerene i prilagođene specifičnim skupinama korisnika, osobito osobama s invalidnošću, manjinama i slično. Tijekom 2008. ukupno su organizirane 1.593 radionice u kojima je sudjelovalo 12.075 nezaposlenih osoba i ostalih tražitelja zaposlenja.

Profesionalna selekcija

Profesionalna selekcija je stručni postupak odabira kandidata za zapošljavanje ili obrazovanje u kojem se odabiru oni koji najbolje udovoljavaju postavljenim zahtjevima. Ovim je postupkom obuhvaćeno ispitivanje sposobnosti, osobina ličnosti, interesa, motivacije, a prema potrebi i ispitivanje zdravstvenog stanja i specifičnih znanja nezaposlenih osoba i tražitelja zaposlenja. Tijekom 2008. ukupno je provedeno 1.111 profesionalnih selekcija kojima je obuhvaćeno 6.969 kandidata.

Hrvatski zavod za zapošljavanje provodi profesionalnu selekciju radi neposrednog zapošljavanja, sukladno zahtjevu poslodavca, ali i radi obrazovanja/osposobljavanja nezaposlenih osoba za određena zanimanja. Od ukupnoga broja provedenih profesionalnih selekcija, 627 je provedeno radi neposrednog zapošljavanja, a 484 za potrebe daljnjeg obrazovanja/osposobljavanja nezaposlenih osoba. Detaljnije, u selekcijama za neposredno zapošljavanje sudjelovalo je ukupno 3.237 osoba, a 3.732 osobe su uključene u selekcije provedene radi upućivanja u obrazovne aktivnosti. Od ukupnoga broja selekcija za neposredno zapošljavanje, 383 ih je provedeno za javni, a 244 za privatni sektor.

Osim usluga profesionalnih selekcija, rad s poslodavcima obuhvatio je i 747 usluga informiranja i savjetovanja u području razvoja i rada s ljudskim potencijalima.

Obrazovanje za potrebe tržišta rada – aktivnosti provedene u suradnji s jedinicama lokalne i regionalne samouprave, unutar projekata EU i ostalih aktivnosti i inicijativa

Hrvatski je zavod za zapošljavanje i u 2008. sudjelovao u aktivnostima obrazovanja nezaposlenih osoba radi usklađenosti njihovih kompetencija s trenutačnim i prognoziranim potrebama na tržištu rada. Osim provođenja Mjera aktivne politike zapošljavanja, koje se odnose na financiranje i sufinanciranje zapošljavanja i obrazovanja (provođenja obrazovnih programa), Zavod sudjeluje i u različitim projektima, inicijativama i aktivnostima što se odnose na obrazovanje nezaposlenih



osoba, a provode se u suradnji s jedinicama lokalne i regionalne (područne) samouprave te unutar različitih projekata EU.

Osim sufinanciranja obrazovnih programa, Zavod organizira i provodi profesionalnu selekciju te informiranje i upućivanje u obrazovne programe.

Programi obrazovanja u koje su uključivane nezaposlene osobe odnosili su se na nepoznatog poslodavca te su bili usmjereni na povećanje konkurentnosti nezaposlenih osoba na tržištu rada i povećanje njihovih kompetencija, a radi veće zapošljivosti i radne mobilnosti. To je također jedan od načina praćenja razvoja regionalnih tržišta rada i aktivne politike zapošljavanja na razini pojedinih županija.

Tijekom 2008. navedenim oblicima suradnje u 17 županija realizirano je 97 programa stručnog osposobljavanja za određene poslove i različite obrazovne programe stjecanja i dopunjavanja znanja i vještina. U spomenutim je programima sudjelovalo ukupno 1.365 osoba. Obrazovne aktivnosti uglavnom su trajale do dva, a najduže do četiri mjeseca.

- Informatičko obrazovanje (ECDL, obrazovanje za operatere poslovne primjene računala, računalne operatere, računalne programere, programere poslovnih aplikacija, systemske i mrežne administratore, grafičke dizajnere, servisere osobnih računala, web dizajnere, projektante koji rade pomoću računala i dr.)
- Strani jezici (engleski, njemački i talijanski jezik)
- Osposobljavanja i prekvalifikacije za zanimanja u ugostiteljstvu (kuhar, poslužitelj pića, pomoćni kuhar, pomoćni konobar, pomoćni pekar, pomoćni slastičar i pomoćni priprematelj jednostavnih jela)
- Programi obrazovanja za zanimanja u turizmu (voditelj seoskog obiteljskog turističkog gospodarstva i dr.)
- Osposobljavanje iz područja ekonomije, trgovine i poslovne administracije (samostalni knjigovođa, obrazovni programi iz poduzetništva, osposobljavanje za komercijalistu, pomoćnog administratora, računovođu za mala poduzeća i dr.)
- Osposobljavanje iz područja graditeljstva (pomoćni keramičar, pomoćni tesar, pomoćni zidar i dr.)
- Obrazovni programi iz područja tekstila i kože (program osposobljavanja za krojačicu, osposobljavanje za tradicijske zanate – izrada narodnih nošnji i zlatovez)
- Osposobljavanje iz područja strojarstva, brodogradnje i metalurgije (recikliranje i prerada željeza, elektrozavarivanje)
- Osposobljavanje u području osobnih usluga (wellness terapeut, skiper, osposobljavanje za tradicijske zanate – izrada etnofrizura i dr.)
- Osposobljavanje iz područja poljoprivrede (uzgajivač bobičastog voća, voćar i dr.)

Profesionalna rehabilitacija i zapošljavanje osoba s invalidnošću i ostalim faktorima otežane zapošljivosti

U evidenciji Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje 31. prosinca 2008. bilo je registrirano 5.579 nezaposlenih osoba s invalidnošću. Tijekom 2008. iz evidencije je zaposleno njih 1.267.

U svim područnim službama Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje imenovani su savjetnici za posredovanje pri zapošljavanju osoba s invalidnošću. Svrha je navedene reorganizacije bila unapređenje rada s tom skupinom nezaposlenih i njihov olakšani pristup tržištu rada.

Osim individualnim informiranjem, tijekom 2008. nezaposlene osobe s invalidnošću informirane su i različitim materijalom dostupnim u Centrima za informiranje u svim područnim službama Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje, te na Internet stranici HZZ–a. Izrađeno je i tiskano 5.000



primjeraka informativnog materijala o mogućnostima profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invalidnošću, te sufinanciranju njihova obrazovanja i zapošljavanja.

Tijekom 2008. u aktivnostima profesionalnog savjetovanja sudjelovalo je ukupno 700 osoba s invalidnošću, od čega su 433 osobe savjetovane individualno, a 267 osoba u radionicama. Održano je ukupno 25 radionica.

Da bi se povećala zapošljivost, tijekom 2008. godine 271 osoba s invalidnošću sudjelovala je u nekom obliku obrazovanja.

Radi senzibiliziranja javnosti i davanja intenzivnije potpore osobama s invalidnošću i ostalim faktorima otežane zapošljivosti, Hrvatski zavod za zapošljavanje je godine 2008. organizirao međunarodni simpozij „Obrazovanje i zapošljavanje osoba s invaliditetom: iskustva, novi smjerovi“ na kojem su izlagali priznati domaći i inozemni stručnjaci iz područja obrazovanja, profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom, a poslužio je kao platforma za razmjenu iskustava i edukaciju relevantnih sudionika na ovom području.

Hrvatski zavod za zapošljavanje sudjeluje u provedbi mjera Nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti osoba s invaliditetom od 2007. do 2015. godine, pa su i djelatnici Zavoda članovi radne skupine koja radi na unapređenju provođenja profesionalne rehabilitacije, osnivanju regionalnih centara za profesionalnu rehabilitaciju i provođenju drugih mjera i aktivnosti predviđenih Nacionalnom strategijom.

Zavod i nadalje sudjeluje u Projektu resocijalizacije bivših ovisnika o drogama, čiji je nositelj Ured za suzbijanje zlouporabe opojnih droga Vlade RH. Aktivnosti Zavoda u projektu obuhvaćaju provedbu profesionalnog usmjeravanja i procjenu radne sposobnosti korisnika, te uključivanje u programe obrazovanja i poticanja zapošljavanja, a i intenzivnu suradnju s ostalim sudionicima.

Unutar projekta „Pravo na život u zajednici: Socijalno uključivanje osoba s invaliditetom“, čiji je nositelj UNDP Hrvatska, provedeno je istraživanje o stavovima 600 nezaposlenih osoba s invalidnošću o zapošljavanju u RH, čiji su rezultati objavljeni u publikaciji „Zapošljivost nezaposlenih osoba s invaliditetom“. U drugom dijelu Projekta izrađeni su individualni planovi profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja 100 osoba s invalidnošću, procijenjenih kao izrazito motiviranih za zapošljavanje. Do završetka projekta zaposlilo se oko 60 % osoba iz te skupine.

U projektu „Poslodavac godine za osobe s invaliditetom“ HZZ je kao partnerska institucija sudjelovao u oblikovanju kriterija dodjele nagrada. Dodijeljene su godišnje nagrade za najboljeg poslodavca za osobe s invalidnošću u različitim kategorijama. Planiran je nastavak provedbe Projekta u idućim godinama.

Pripremljen je projekt „Poticanje intenzivnijeg uključivanja osoba s invaliditetom na tržište rada“ unutar programa IPA. Početak provedbe projekta planiran je u drugoj polovini 2009. godine.

Nabavljena su četiri računala prilagođena radu slijepih i slabovidnih osoba za četiri područne službe Zavoda (Zagreb, Split, Osijek i Rijeka) kako bi ti korisnici imali ravnopravan pristup informacijama, te mogućnost pretraživanja interneta, pisanja i slanja životopisa i zamolbe za posao i slično.

Članstvom u radnim skupinama, stručnjaci Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje sudjelovali su u izradi novih i prilagodbi postojećih nastavnih programa za osobe s oštećenjem vida. Nositelj navedenih aktivnosti bila je Agencija za strukovno obrazovanje.

Zavod je također surađivao s udrugama osoba s invalidnošću i udrugama koje skrbe o njima, pa su područne službe sudjelovale u provedbi projekata („10 koraka za individualnu podršku pri zapošljavanju“, „Poticaj zapošljavanju i samozapošljavanju osoba s invaliditetom u lokalnoj zajednici“), te u radionicama, na okruglim stolovima i slično.



Godišnji plan poticanja zapošljavanja u 2008. godini

Godišnji plan poticanja zapošljavanja u 2008. godini donijela je Vlada Republike Hrvatske 19. ožujka 2008. godine, a obuhvaća raznovrsne mjere poticanja poduzetništva, razvoja zadržavanja, sufinanciranja zapošljavanja, obrazovanja i samozapošljavanja.

Mjere iz Godišnjeg plana poticanja zapošljavanja u 2008. definirane su smjericama Nacionalnog akcijskog plana zapošljavanja od 2005. do 2008. godine.

Upravno je vijeće Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje, na sjednici održanoj 27. ožujka 2008. godine, usvojilo Uvjete i način korištenje sredstava za provođenje mjera aktivne politike iz ovlasti Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje.

Mjere iz ovlasti Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje usmjerene su na zapošljavanje i obrazovanje dugotrajno nezaposlenih osoba, mladih osoba bez radnog iskustva, osoba starije radne dobi, te onih s nižom razinom obrazovanja, odnosno osoba koje su prekinule školovanje. Nadalje, dio operativnih mjera odnosio se na promoviranje integracije i borbe protiv diskriminacije osoba što se nalaze u nepovoljnom položaju na tržištu rada (npr. osobe s invalidnošću, osobe s otežanim faktorom zapošljivosti, nezaposleni samohrani roditelji malodobne djece i slično), i to mjerama sufinanciranja zapošljavanja i uključivanja u programe javnih radova koje provode jedinice lokalne samouprave. Na kraju, unutar Godišnjeg plana poticanja zapošljavanja Hrvatski zavod za zapošljavanje provodio je i mjere priprema za zapošljavanje i samozapošljavanje te sufinanciranje zapošljavanja nezaposlenih osoba romske nacionalnosti, sukladno Nacionalnom programu za Rome i Akcijskom planu desetljeća za uključivanje Roma 2005-2015.

U razdoblju od 25. ožujka do 30. studenoga 2008. zaprimljena su 4.874 zahtjeva, od čega su 3.892 pozitivno riješena. Potpisano je 3.869 ugovora o dodjeli potpore za zapošljavanje i obrazovanje, financiranje obrazovanja nezaposlenih osoba te sufinanciranje zapošljavanja u programima javnih radova. Najviše zahtjeva, i to 1.607, zaprimljeno je prema Mjeri 2. *Sufinanciranje zapošljavanja dugotrajno nezaposlenih osoba*, od čega su potpisana 1.233 ugovora za zapošljavanje 1.290 osoba. Slijedi Mjera 1. *Sufinanciranje zapošljavanja mladih osoba bez radnog iskustva* sa zaprimljenih 1.274 zahtjeva, od čega je potpisano 978 ugovora za zapošljavanje 1.003 osobe. Prema Mjeri 3. *Sufinanciranje zapošljavanja žena iznad 45 i muškaraca iznad 50 godina* zaprimljena su 894 zahtjeva, a potpisan je 681 ugovor za zapošljavanje 706 osoba. Iako je prema Mjeri 5. *Sufinanciranje obrazovanja za poznatog poslodavca* zaprimljeno 139 zahtjeva, obuhvaćeno je 1.105 osoba, jer se radi o organiziranom usavršavanju većeg broja radnika u istog poslodavca.

Mjerama je obuhvaćena 7.531 osoba iz evidencije nezaposlenih, od čega je 3.350 osoba zaposleno pomoću potpore za zapošljavanje, 1.105 osoba je uključeno u obrazovanje za poznatog poslodavca (potpore za usavršavanje), a 2.361 osoba u obrazovanje za nepoznatog poslodavca, 699 osoba je zaposleno preko programa *Javni radovi* (Mjera 7) i 16 osoba preko programa *Javni radovi - pojedinačni projekti* (Mjera 8).

Od ukupno 7.531 osobe obuhvaćene mjerama u 2008. godini, bila je 3.641 žena (ili 48,3 %).

Od početka provedbe mjera do 31. prosinca 2008. isplaćene su 132.797.862,56 kn.



**Prikaz broja planiranih i obuhvaćenih osoba prema mjerama iz
Godišnjeg plana poticanja zapošljavanja u 2008. godini**

Mjera	Planirano osoba	Obuhvaćeno osoba	Indeks
Mjera 1 - Sufinanciranje zapošljavanja mladih osoba bez radnog iskustva	994	1.003	100,9
Mjera 2 - Sufinanciranje zapošljavanja dugotrajno nezaposlenih osoba	1.248	1.290	103,4
Mjera 3. Sufinanciranje zapošljavanja žena iznad 45 i muškaraca iznad 50 godina	754	706	93,6
Mjera 4 - Sufinanciranje zapošljavanja posebnih skupina nezaposlenih osoba	455	351	77,1
Mjera 5 - Sufinanciranje obrazovanja za poznatog poslodavca	750	1.105	147,3
Mjera 6 - Financiranje obrazovanja za nepoznatog poslodavca	2.655	2.361	88,9
Mjera 7 - Javni radovi	679	699	102,9
Mjera 8 - Javni radovi - pojedinačni projekti	15	16	106,7
Ukupno	7.550	7.531	99,7

Temeljem mjera iz Nacionalnog programa za Rome/Akcijski plan desetljeća za uključivanje Roma u 2008. godini, koje se odnose na zapošljavanje i osposobljavanje nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine, ukupno su zaprimljena 73 zahtjeva, 66 je zahtjeva pozitivno ocijenjeno pa su potpisana 64 ugovora o sufinanciranju zapošljavanja i osposobljavanja, financiranju osposobljavanja nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine, te financiranju zapošljavanja u programima javnih radova.

Mjerama je obuhvaćeno 247 osoba romske nacionalne manjine iz evidencije nezaposlenih, od čega su 223 osobe zaposlene, a 24 uključene u mjeru *Osposobljavanje za nepoznatog poslodavca*.

Temeljem sufinanciranja zapošljavanja i osposobljavanja nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine u 2008. godini ukupno je isplaćena 4.259.721,22 kn.

Program zbrinjavanja viška radnika

Sukladno Zakonu o radu¹ program zbrinjavanja viška radnika dužan je izraditi poslodavac koji u roku od 90 dana namjerava otkazati najmanje 20 ugovora o radu zbog gospodarskih, tehničkih ili organizacijskih razloga. Pri izradi programa poslodavac se dužan savjetovati s radničkim vijećem i ovlaštenom službom zapošljavanja.

Donošenje programa zbrinjavanja viška radnika posebna je mjera kojom se od radnika nastoje otkloniti ili umanjiti štetne posljedice otkaza ugovora o radu. Naime, veći broj otkaza danih u isto ili

¹ Zakon o radu (Narodne novine, broj 38/1995, 54/95-isp., 65/1995-isp., 17/2001, 82/2001, 114/2003, 142/2003-isp., 30/2004. i 137/2004. – pročišćeni tekst)



razmjerno kratko vrijeme ima bitno drukčije socijalne, gospodarske i druge posljedice, nego pojedinačni otkaz. Hrvatski zavod za zapošljavanje sudjeluje u rješavanju nastalog problema.

Područne službe Zavoda, prije donošenja programa zbrinjavanja viška radnika, provode postupak savjetovanja s poslodavcem, što obuhvaća informiranje poslodavca o zakonskim obvezama, mogućnostima zapošljavanja radnika koji su višak, funkciji posredovanja, primjeni mjera aktivne politike u zapošljavanju, mogućnostima samozapošljavanja i drugo.

Zavod već u postupku savjetovanja radnicima, koji su višak i kojima prijeti otkaz, nastoji pomoći tako da još tijekom otkaznog roka posreduje pri zapošljavanju radnika za drugo radno mjesto, upućuje ih na prekvalifikaciju ili dokvalifikaciju, bilo da ostanu na drugom radnom mjestu u istom poduzeću, bilo da se pripreme za posao izvan matičnog poduzeća itd.

U provedbi zbrinjavanja viška radnika Zavod se susreće s nizom objektivnih problema, od kojih je na prvom mjestu nedostatak novih radnih mjesta, kako u istog, tako i u drugog poslodavca, te psihofizičko stanje osoba obuhvaćenih programima.

Krajnji je cilj navedenih aktivnosti pomoć osobama kojima prijeti nezaposlenost pri njihovu bržem zapošljavanju, vraćanje što više pojedinaca u svijet rada i sprečavanje dugotrajne nezaposlenosti.

Najčešći uzroci pojave viška radnika jesu privatizacija, restrukturiranje poduzeća, promjena proizvodnog programa, uvođenje novih tehnologija, nesposobnost prilagodbe zahtjevima tržišta i dr.

Struktura radnika koji se pojavljuju kao višak pokazuje da su to osobe za kojima skoro i ne postoji potreba na tržištu rada, kategorije što se vrlo teško mogu zaposliti, među kojima su žene, starije i invalidne osobe.

Tijekom 2008. godine područne službe Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje zaprimile su 33 programa zbrinjavanja viška radnika kojima su bile obuhvaćene 2.723 osobe. U usporedbi s 2007. godinom povećao se broj zaprimljenih programa (za 15 ili 83,3 %), a i broj obuhvaćenih osoba (za 1.219 ili 81,1 %).

Do kraja 2008. godine završen je postupak savjetovanja unutar 31 programa kojim su obuhvaćene 2.642 osobe: 1.334 žene (s udjelom od 51,1 %) i 1.308 muškaraca (48,9 %).

Osobe obuhvaćene programima zbrinjavanja viška radnika došle su iz djelatnosti: prerađivačka industrija (65,4 %), prijevoz, skladištenje i veze (33,5 %) te opskrba električnom energijom, plinom i vodom (1,1 %).

U evidenciji nezaposlenih tijekom 2008. bilo je 35.009 radnika kojima je radni odnos prestao zbog gospodarskih ili organizacijskih razloga. Vidi se da je samo manji broj radnika, koji su u evidenciji nezaposlenih zbog viška radnika u tvrtkama, obuhvaćen programom savjetovanja.

Prodavač, administrativni službenik, čistačica i konobar su najčešća zanimanja radnika kojima je radni odnos prestao iz gospodarskih ili organizacijskih razloga.

Broj zaprimljenih programa i osoba obuhvaćenih programom zbrinjavanja viška radnika od 2006. do 2008. godine

Godina	Broj zaprimljenih programa	Broj osoba obuhvaćenih programom	Broj novoprijavljenih osoba kojima je radni odnos prestao zbog gospodarskih razloga
2006.	48	3.394	37.935
2007.	18	1.504	32.718
2008.	33	2.723	35.009



Zaposleni i uključeni u obrazovanje prema mjerama Godišnjeg plana poticanja zapošljavanja u 2008. godini (do 31. prosinca 2008)

Županija	UKUPNO		Mjera 1.		Mjera 2.		Mjera 3.		Mjera 4.		Mjera 5.1.		Mjera 5.2.		Mjera 6.		Mjera 7.		Mjera 8.	
	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene
Zagrebačka	153	68	58	23	35	25	20	11	15	2	9	0	0	0	16	7	0	0	0	0
Krapinsko-zagorska	142	76	50	24	26	21	9	5	7	1	0	0	5	0	37	21	8	4	0	0
Sisačko-moslavačka	401	192	68	24	104	64	47	28	31	5	13	12	0	0	95	47	35	6	8	6
Karlovačka	154	87	28	10	26	19	9	7	8	2	3	0	0	0	50	35	30	14	0	0
Varaždinska	452	224	36	22	74	40	40	17	15	2	0	0	213	104	60	38	14	1	0	0
Koprivničko-križevačka	281	154	29	10	21	14	7	2	15	1	0	0	46	3	120	109	42	14	1	1
Bjelovarsko-bilogorska	251	78	18	6	33	17	14	7	8	1	3	2	35	2	71	31	69	12	0	0
Primorsko-goranska	616	398	81	52	61	46	71	51	28	7	0	0	27	4	343	234	5	4	0	0
Ličko-senjska	73	15	3	1	14	9	3	2	7	1	0	0	12	0	28	0	6	2	0	0
Virovitičko-podravska	399	157	39	14	64	40	23	17	13	1	0	0	18	0	171	68	71	17	0	0
Požeško-slavonska	128	53	24	9	38	25	13	9	7	0	0	0	1	0	25	8	20	2	0	0
Brodsko-posavska	330	66	25	9	36	25	11	10	9	2	0	0	0	0	198	7	51	13	0	0
Zadarska	168	112	26	13	32	20	16	9	10	3	0	0	6	1	74	64	4	2	0	0
Osječko-baranjska	750	295	43	20	154	79	65	44	25	3	6	4	153	68	211	67	89	9	4	1
Šibensko-kninska	282	134	11	1	76	28	29	15	14	1	0	0	17	0	105	84	30	5	0	0
Vukovarsko-srijemska	562	267	39	6	133	88	49	27	22	0	14	13	3	1	167	95	135	37	0	0
Šplitsko-dalmatinska	586	267	61	26	106	60	72	42	28	8	24	19	96	39	139	49	60	24	0	0
Istarska	180	102	41	18	22	13	21	13	5	0	0	0	35	13	56	45	0	0	0	0
Dubrovačko-neretvanska	138	78	17	8	17	12	10	7	13	3	0	0	0	0	61	39	19	8	1	1
Međimurska	715	328	91	18	82	67	44	22	14	6	16	4	350	137	106	71	11	3	1	0
Grad Zagreb	770	490	215	146	136	95	133	87	57	21	0	0	0	0	228	140	0	0	1	1
UKUPNO	7.531	3.641	1.003	460	1.290	807	706	432	351	70	88	54	1.017	372	2.361	1.259	699	177	16	10

Od toga:

- Mjera 1: Sufinanciranje zapošljavanja mladih osoba bez radnog iskustva
Mjera 2: Sufinanciranje zapošljavanja dugotrajno nezaposlenih osoba
Mjera 3: Sufinanciranje zapošljavanja žena iznad 45 i muškaraca iznad 50 godina
Mjera 4: Sufinanciranje zapošljavanja posebnih skupina nezaposlenih osoba
Mjera 5.1: Sufinanciranje obrazovanja za poznatog poslodavca - novo zapošljavanje
Mjera 5.2: Sufinanciranje obrazovanja za poznatog poslodavca - zadržavanje radnog mjesta
Mjera 6: Financiranje obrazovanja za nepoznatog poslodavca
Mjera 7: Javni radovi
Mjera 8: Javni radovi – pojedinačni projekti

**Prilog 4b.****Zaposleni i uključeni u obrazovanje prema mjerama Nacionalnog programa za Rome/Akcijskog plana desetljeća za uključivanje Roma 2005-2015. u 2008. godini (do 31. prosinca 2008)**

Županija	Od toga:									
	UKUPNO		Mjera J.		Mjera O/N.		Mjera O/P.		Mjera Z.	
	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene
Sisačko-moslavačka	23	2	23	2	0	0	0	0	0	0
Varaždinska	8	3	6	2	1	1	0	0	1	0
Koprivničko-križevačka	27	10	27	10	0	0	0	0	0	0
Bjelovarsko-bilogorska	7	1	6	1	0	0	0	0	1	0
Brodsko-posavska	17	0	13	0	3	0	0	0	1	0
Osječko-baranjska	107	28	96	25	1	0	0	0	10	3
Međimurska	50	9	32	7	11	2	0	0	7	0
Grad Zagreb	8	3	0	0	8	3	0	0	0	0
UKUPNO	247	56	203	47	24	6	0	0	20	3

Mjera J: Javni radovi

Mjera O/N: Osposobljavanje za nepoznatog poslodavca

Mjera O/P: Osposobljavanje za poznatog poslodavca

Mjera Z: Sufinanciranje zapošljavanja Roma koje traje 24 mjeseca



Prava tijekom nezaposlenosti

Prava nezaposlenih osoba, prema odredbama Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti², sastoje se od prava na:

- novčanu naknadu
- mirovinsko osiguranje
- novčanu pomoć i naknadu troškova tijekom obrazovanja
- jednokratnu novčanu pomoć i naknadu putnih i selidbenih troškova.

Novčana naknada

Pravo na novčanu naknadu nezaposlena osoba stječe pod uvjetom da u trenutku prestanka radnog odnosa ima 9 mjeseci rada u posljednja 24 mjeseca. Od toga je izuzeta žena kojoj je prestao radni odnos, a ima dijete koje nije navršilo godinu dana.

Da bi nezaposlena osoba ostvarila pravo na novčanu naknadu, mora se u roku od 30 dana od prestanka radnoga odnosa, prestanka bolovanja, odnosno porodnog dopusta nakon prestanka radnog odnosa, prijaviti ovlaštenoj službi za zapošljavanje te podnijeti zahtjev za ostvarivanje naknade.

Pravo na novčanu naknadu ne može ostvariti osoba kojoj je radni odnos prestao njezinom krivnjom ili sporazumom.

Nezaposlena osoba, ovisno o ukupnom vremenu provedenome na radu, ostvaruje pravo na novčanu naknadu u vremenu od 78 do 390 dana. Iznimka od ovog pravila je žena koja je provela na radu 30, odnosno muškarac što je proveo na radu 35 godina, a koji imaju pravo na novčanu naknadu sve do ponovnog zaposlenja, odnosno dok ne nastupi neki od slučajeva propisan Zakonom za prestanak prava na ovu naknadu.

Nakon što istekne vrijeme za primanje novčane naknade, pravo na tu naknadu može se produžiti tijekom bolesti najduže tri mjeseca, odnosno trudnoće i nakon poroda do godine dana života djeteta.

Nezaposlenoj osobi koja ima pravo na novčanu naknadu može se, na njezin zahtjev, isplatiti naknada u jednokratnom iznosu. Uvjeti i način isplate utvrđeni su Odlukom o isplati novčane naknade u jednokratnom iznosu³. Isplata novčane naknade u jednokratnom iznosu može se odobriti za otvaranje obrta odnosno samostalne djelatnosti, a i za zapošljavanje u trgovačkom društvu u kojem nezaposlena osoba nema većinski udio.

Visina novčane naknade utvrđuje se prema prosječnoj plaći umanjenoj za obvezne doprinose, ostvarenoj u punom radnom vremenu u posljednja tri mjeseca provedena na radu. Novčana naknada ne može biti niža od 20 % iznosa prosječne plaće isplaćene u gospodarstvu Republike Hrvatske prema posljednjem objavljenom podatku, niti viša od iznosa koji svojom odlukom utvrdi Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog ministra rada i socijalne skrbi, uz prethodno mišljenje Gospodarsko-socijalnog vijeća i ministra financija. Najniži iznos novčane naknade bio je od 1. siječnja do 1. veljače 2008. godine 976,60 kuna, od 1. veljače do 1. kolovoza 2008. godine 1.026,20 kuna, od 1. kolovoza do 1. listopada 2008. godine 1.034,80 kune, te od 1. listopada 2008. do kraja godine 1.046,80 kuna, dok je najviši iznos bio 1.200,00 kuna.

Za dodjelu novčane naknade (osnovnog prava i nastavka isplate) u 2008. godini podneseno je 81.618 zahtjeva, od kojih su 79.473 pozitivno riješena. Nakon isteka novčane naknade

² Narodne novine, broj 32/02, 86/02, 114/03, 151/03.

³ Narodne novine, broj 92/2003.



podnesena su 12.343 zahtjeva za produženje naknade, od kojih su 12.484 pozitivno riješena. Na rješenje o novčanoj naknadi podnesene su 222 žalbe, od kojih je 40 pozitivno riješeno. U 2008. godini podneseno je i 11 tužbi Upravnom sudu Republike Hrvatske.

U 2008. godini podnesena su 584 zahtjeva za isplatu novčane naknade u jednokratnom iznosu, od kojih su 523 pozitivno riješena.

Jednokratni dodatak

Nezaposlenoj osobi, kojoj je radni odnos prestao zbog poslovno ili osobno uvjetovanog otkaza, pripada uz utvrđenu visinu novčane naknade i pravo na jednokratni dodatak u iznosu dvije, četiri ili šest najviših mjesečnih novčanih naknada ako je provela na radu u posljednjeg poslodavca 20 i više, 25 i više, odnosno 30 i više godina.

Za ostvarivanje tog prava u 2008. godini podneseno je 2.937 zahtjeva, a 2.676 ih je pozitivno riješeno.

Prestanak vođenja evidencije o nezaposlenim osobama

Zakonom o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti propisano je u kojim se slučajevima nezaposlena osoba prestaje voditi u evidenciji. Godine 2008. doneseno je 17.860 prvostupanjskih rješenja o brisanju osoba iz evidencije nezaposlenih. Na ta rješenja podneseno je 180 žalba, od kojih je 17 pozitivno riješeno.

Ostvarivanje prava iz nezaposlenosti temeljem rada u inozemstvu

Zakonom o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti propisano je da hrvatski državljanin koji je bio zaposlen u inozemstvu ostvaruje pravo na novčanu naknadu tijekom nezaposlenosti u skladu s odredbama međunarodnog ugovora.

Hrvatski državljanin koji je radio u državi s kojom Republika Hrvatska nema zaključen ugovor, kojim su regulirana prava u slučaju nezaposlenosti, odnosno u državi u kojoj nije bio osiguran u slučaju nezaposlenosti, može ostvariti novčanu naknadu prema odredbama ovog Zakona ako je doprinos za zapošljavanje plaćao Zavodu tijekom najmanje 9 mjeseci u posljednja 24 mjeseca prije prestanka zaposlenja u inozemstvu.

Hrvatski zavod za zapošljavanje pri utvrđivanju prava iz nezaposlenosti primjenjuje i ugovore o socijalnom osiguranju koje je Republika Hrvatska sklopila s drugim državama.

Važeći ugovori o socijalnom osiguranju koji sadrže odredbe o nezaposlenosti sklopljeni su s Republikom Austrijom, Kraljevinom Nizozemskom, Češkom Republikom, Bosnom i Hercegovinom, Republikom Makedonijom, Slovačkom Republikom, Republikom Slovenijom, Velikim Vojvodstvom Luksemburgom, SR Jugoslavijom (Srbijom i Crnom Gorom), Republikom Bugarskom i Republikom Italijom.

Temeljem točke III. Ustavne odluke o suverenosti i samostalnosti Republike Hrvatske, u Hrvatskoj se primjenjuje Sporazum o osiguranju u slučaju nezaposlenosti, sklopljen između bivše SFRJ i SR Njemačke. Njime je regulirana materijalno-pravna zaštita djelatnika koji su ostali bez posla u SR Njemačkoj, a potom se vratili u Republiku Hrvatsku. To je jedini Sporazum temeljem kojeg nezaposlena osoba koje je prestala raditi u inozemstvu može, ako ispunjava uvjete propisane Sporazumom i Zakonom o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti, ostvariti pravo na naknadu tijekom nezaposlenosti, a da joj radni odnos nije prestao u Republici Hrvatskoj. Sporazumom je reguliran povrat isplaćene novčane naknade i Republika Hrvatska dva puta na godinu postavlja zahtjev za povrat SR Njemačkoj. U 2008. godini postavljeno je 7 takvih zahtjeva.



Prema ugovorima o socijalnom osiguranju sklopljenim s drugim državama zbraja se samo vrijeme osiguranja za stjecanje davanja u slučaju nezaposlenosti, i to pod uvjetom da je nezaposleno osobi radni odnos prestao u Republici Hrvatskoj i da je tu prije podnošenja zahtjeva određeno razdoblje bila zaposlena, odnosno osigurana u slučaju nezaposlenosti (npr. prema Ugovoru s Republikom Slovenijom 9 mjeseci radnog odnosa u posljednjih 12 mjeseci, prema Ugovoru s Republikom Austrijom 26 tjedana osiguranja u posljednjih 12 mjeseci).

Osim uvjeta navedenih u ugovorima, nezaposlena osoba mora ispunjavati i uvjete navedene u Zakonu o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti.

Novčana pomoć i naknada troškova tijekom obrazovanja

Pravo na novčanu pomoć u visini najniže novčane naknade ima nezaposlena osoba koju je Zavod uputio na obrazovanje.

Nezaposlena osoba koju je Zavod uputio na obrazovanje ima pravo na naknadu u visini stvarnih troškova prijevoza sredstvima javnog prijevoza, stvarnih troškova za obvezne udžbenike, troškova prehrane i troškova propisane zaštitne odjeće, obuće i drugih pomagala.

Novčanu pomoć radi obrazovanja u 2008. godini koristilo je 2.916 osoba.

Jednokratna novčana pomoć i naknada putnih i selidbenih troškova

Nezaposlena osoba kojoj Zavod ne može osigurati zaposlenje u mjestu prebivališta, a koja sama ili posredovanjem Zavoda nađe zaposlenje u mjestu, ima pravo na jednokratnu novčanu pomoć, te na naknadu putnih i selidbenih troškova za sebe, bračnog druga i djecu, od mjesta prebivališta do mjesta zaposlenja. Uvjeti za korištenje ovoga prava utvrđeni su Odlukom o jednokratnoj novčanoj pomoći i naknadi putnih i selidbenih troškova⁴.

Godine 2008. pravo na naknadu putnih i selidbenih troškova koristila je 4.961 osoba, dok su jednokratnu novčanu pomoć ostvarile 182 osobe.

Mirovinsko osiguranje

Pravo na mirovinsko osiguranje, prema Zakonu o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti, ima nezaposlena osoba što je ostvarila novčanu naknadu i koja ima godine života, a nedostaje joj najviše 5 godina mirovinskog staža do ispunjenja uvjeta za starosnu mirovinu.

Pravo na mirovinsko osiguranje ima i nezaposlena žena koja u trenutku prestanka radnog odnosa ima dijete koje nije navršilo godinu dana. Ovo pravo ima do godine dana života djeteta.

U sljedećoj tablici dajemo pregled broja korisnika prava iz materijalnog osiguranja tijekom nezaposlenosti u 2007. i 2008. godini.

**Nezaposlene osobe - korisnici prava iz materijalnog osiguranja u 2007. i 2008. godini**

	2007.	2008.	Indeks 2008/2007.
Prosječni mjesečni broj korisnika			
Novčana naknada - ukupno	59.603	57.258	96,1
Novčana naknada - hrvatski branitelji	26	20	76,9
Mirovinsko osiguranje	37	53	143,2
Broj korisnika s jednokratnom isplatom			
Jednokratni dodatak	2.359	2.628	111,4
Isplata NN u jednokratnom iznosu	570	474	83,2
Novčana pomoć tijekom obrazovanja	2.972	2.916	98,1
Naknada putnih i selidbenih troškova	4.919	4.961	100,9
Jednokratna novčana pomoć	148	182	123,0



Projekti s potporom međunarodne zajednice

CARDS 2004 PROGRAM

CARDS 2004 „Lokalna partnerstva za zapošljavanje“

Unutar CARDS 2004 programa Hrvatski zavod za zapošljavanje proveo je projekt „Lokalna partnerstva za zapošljavanje – faza 2“. Projekt je imao dvije komponente: ugovor o davanju usluga koji je trajao od studenog 2005. do svibnja 2007. godine i program darovnica. U programu darovnica u lipnju 2007. potpisano je 10 ugovora, čija je provedba uspješno završena u srpnju 2008. Projekti su se provodili u 8 županija: Vukovarsko-srijemskoj, Sisačko-moslavačkoj, Šibensko-kninskoj, Zadarskoj, Požeško-slavonskoj, Brodsko-posavskoj, Karlovačkoj i Ličko-senjskoj.

Ciljevi programa darovnica bili su:

- pomoć ciljnim skupinama u pristupu zapošljavanju (uključujući samozapošljavanje) na lokalnim tržištima rada
- podrška i jačanje kapaciteta lokalnih dionika za izradu i provedbu mjera i projekata prema potrebama lokalnih tržišta rada.

Projekti programa darovnica bili su usmjereni na aktivnosti povećanja znanja i stjecanja novih vještina prepoznatih kao najbolji i najkorisniji način kojim se zapošljivost može povećati. Organizirana je edukacija i osposobljavanje za pisanje životopisa, predstavljanje poslodavcu, povećanje motivacije, razvoj socijalnih vještina, procjenu kompetencija, ECDL tečajeve te tečajeve stranih jezika. Također su neki projekti bili usmjereni i na edukaciju o samozapošljavanju, osnovama poduzetništva, razvoju poslovnih ideja te kreiranju poslovnih planova.

Više od 400 osoba prošlo je edukaciju i osposobljavanje, a više od 100 ih se zaposlilo tijekom ili neposredno nakon provedbe projekata.

U programu darovnica provedeno je ovih 10 projekata:

1. Ricochet

Nositelj projekta: PRONI - Centar za socijalno podučavanje

2. SPONA - Partnerska i operativna mreža za održivi razvoj

Nositelj projekta: Poduzetnički centar Pakrac

3. Partnerstvo za stipendije

Nositelj projekta: Centar za poduzetništvo Karlovačke županije

4. Osposobljavanje za CNC obradu metala

Nositelj projekta: Grad Nova Gradiška

5. Sljedeći korak - socijalna zadruha

Nositelj projekta: Ženska grupa Karlovac „Korak“

6. Info punkt za poduzetnike i nezaposlene

Nositelj projekta: Grad Senj

7. Znanjem do posla

Nositelj projekta: Organizacija za civilne inicijative

8. Razvijanje sustava potpore za tržište rada Šibensko-kninske županije

Nositelj projekta: Obrtnička komora Šibensko-kninske županije

9. YIPPEE (Integracija mladih u Pleternici s ciljem napretka gospodarstva i zapošljavanja)

Nositelj projekta: Grad Pleternica

10. Cjeloživotno učenje u području osiguranja i menadžmenta

Nositelj projekta: IVORA - škola informatike.



PHARE 2005 PROGRAM

PHARE 2005 „Aktivne mjere za zapošljavanje skupina kojima prijeti socijalna isključenost“

Sveobuhvatni cilj ovog projekta bio je ojačati ekonomsku i socijalnu koheziju najosjetljivijih skupina u hrvatskom društvu tako da se poveća razina njihove zapošljivosti. Istodobno se unapređivala sposobnost različitih sudionika na tržištu rada u provođenju mjera aktivne politike zapošljavanja namijenjene skupinama kojima prijeti socijalna isključenost. Projekt se sastojao od dvije komponente:

- Ugovora o davanju usluga „Ocjenjivanje, izrada preporuka, jačanje kapaciteta i upravljanje darovnicom na području mjera za poticanje zapošljavanja u RH“ koji je započeo 10. travnja 2007. te završio 9. prosinca 2008.
- Programa darovnica koji je trajao od prosinca 2008. do prosinca 2009. unutar kojeg je uspješno provedeno 11 projekata.

Aktivnosti u ugovoru o davanju usluga čine 4 komponente:

1. Evaluacija učinkovitosti sadašnjih mjera aktivne politike tržišta rada u Hrvatskoj i sustava za njihovu primjenu i upravljanje

Postignuti rezultati:

- *Pregled i sveobuhvatna procjena relevantnosti, učinkovitosti i rezultata mjera aktivne politike tržišta rada koje provodi HZZ.*
- *Opis i procjena sustava upravljanja i kapaciteta HZZ-a u oblikovanju, primjeni, praćenju i ocjenjivanju mjera aktivne politike tržišta rada.*

Unutar prve komponente projekta osnovana je Radna skupina 1, koju su činili predstavnici HZZ-a na središnjoj i regionalnoj razini te predstavnici socijalnih partnera i dionika (HGK, HUP, Savez samostalnih sindikata Hrvatske, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Hrvatski zavod za statistiku). Radna skupina je razradila plan istraživanja za evaluaciju mjera aktivne politike tržišta rada koje provodi HZZ. Za evaluacijsko istraživanje korišteni su kvalitativni podaci (tzv. meki) i činjenice (tzv. čvrsti podaci). Provedeno je terensko istraživanje u 4 odabrane županije: Grad Zagreb, Međimurska, Šibensko-kninska i Osječko-baranjska županija. Organizirane su fokus skupine s dionicima na središnjoj razini. Razvijeno je 9 personaliziranih instrumenata istraživanja s kojima su pokriveni svi korisnici mjera. Poslana su 4.143 upitnika (od toga poslodavcima 1.286 i pojedincima 2.857). Održani su sastanci fokus skupina s dionicima na regionalnim razinama i nacionalnoj razini. Od ukupnog broja poslanih upitnika vraćeno je 27,2 %.

Rezultati istraživanja prikazani su u gradovima odabranih pilot-regija: Šibenik, Zagreb, Osijek i Čakovec. Na prezentaciji su sudjelovali predstavnici svih područnih služba HZZ-a te njihovi lokalni dionici. Dobivene komentare s regionalnih radionica tehnička je pomoć uvrstila u prvi nacrt evaluacijskog izvještaja, odnosno izrađen je pregled i sveobuhvatna procjena relevantnosti, učinkovitosti i rezultata mjera aktivne politike tržišta rada.

2. Izrada preporuka o poboljšanju postojećih mjera aktivne politike tržišta rada i prijedlog novih mjera u suradnji s relevantnim dionicima

Postignuti rezultati:

- *Izrađen je nacrt preporuka za poboljšanje mjera aktivne politike tržišta rada koje provodi HZZ.*
- *Izrađen je sažetak o suradnji HZZ-a s lokalnim dionicima.*

Unutar druge komponente osnovana je Radna skupina 2, koju su činili predstavnici HZZ-a na središnjoj i regionalnoj razini te dionici (HGK, HOK, HUP, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa te Savez samostalnih sindikata Hrvatske).



Na osnovi rezultata dobivenih evaluacijskim istraživanjem, Radna skupina 2 izradila je nacrt novih mjera koji obuhvaća preporuke za izmjene na institucionalnoj razini u provođenju aktivne politike tržišta rada. Prvi nacrt preporuka bio je predstavljen na četiri regionalne radionice. Dobiveni komentari s regionalnih radionica uvršteni su u završni nacrt preporuka.

Unutar ove komponente izrađen je i sažetak o suradnji HZZ-a s lokalnim dionicima u kojem su dane smjernice za suradnju na lokalnoj i regionalnoj razini s obzirom na buduće zahtjeve unutar ESF-a vezane za programiranje i provođenje mjera aktivne politike tržišta rada.

3. Jačanje kapaciteta HZZ-ovih zaposlenika u provođenju i primjeni mjera aktivne politike tržišta rada

Postignuti rezultati:

- *Osposobljeni zaposlenici HZZ-a na nacionalnoj i regionalnoj razini odgovorni za primjenu mjera aktivne politike tržišta rada i upravljanja darovnicom radi poboljšanja mjera aktivne politike tržišta rada.*

Unutar ove komponente provedena je Analiza potreba za osposobljavanjem zaposlenika Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje, i to u svim službama HZZ-a pomoću upitnika za različite ciljane skupine: osobe odgovorne za mjere aktivne politike tržišta rada, savjetnike, analitičare te trenere. Na temelju dobivenih rezultata izrađen je adekvatan program osposobljavanja. Provedena su ova osposobljavanja: „Upravljanje programom darovnica“, „Dizajn, planiranje, praćenje i evaluacija mjera aktivne politike tržišta rada“ te „Rad s rizičnim skupinama“.

4. Potpora u primjeni Phare 2005 programa upravljanja darovnicom „Mjere aktivnog zapošljavanja skupina kojima prijeti socijalna isključenost“

Postignuti rezultati:

- *Zaposlenici Odjela za provođenje projekata osposobljeni su za upravljanje darovnicama.*
- *Korisnici darovnice upoznati su s principima, mehanizmima, propisima i procedurama vezanih uz provođenje EU projekata unutar darovnica.*

U studenom 2007. Središnja jedinica za financiranje i ugovaranje dogovorila je 11 projekata. U suradnji s tehničkom pomoći za korisnike darovnica održan je inicijalni sastanak na kojem im je prikazan provedbeni paket te njihove obveze. Odjel za provođenje projekata organizirao je radionice na kojima su korisnicima darovnice поближе objašnjene procedure izvještavanja. Zajedno s tehničkom pomoći posjećeno je svih 11 projekata. Također, uz tehničku pomoć, zaposlenici Odjela za provođenje projekata analizirali su i komentirali izvještaje korisnika darovnica. Projekti su završeni i provedeni krajem studenog 2008.

Program darovnica PHARE 2005 „Aktivne mjere za zapošljavanje skupina kojima prijeti socijalna isključenost“

Ciljevi programa darovnica bili su:

- osposobljenost sudionika na tržištu rada za provedbu mjera aktivne politike tržišta rada
- povećanje razine zapošljivosti skupina kojima prijeti socijalna isključenost multidisciplinarnim pristupom njihova uključivanja na tržište rada.

Provedba programa darovnica završila je krajem studenog 2008. i svi su projekti ostvarili planirane rezultate. Osobe koje su sudjelovale u projektnim aktivnostima prošle su različite oblike edukacije i osposobljavanja. Provedena je edukacija o razvoju tzv. mekih vještina (pisanje životopisa, predstavljanje poslodavcu, povećanje motivacije, razvoj socijalnih vještina, procjena kompetencija), te iz posebnih područja (poljoprivrede, manjih industrijskih djelatnosti, tradicionalnih obrta, ECDL tečajeva, tečajeva stranih jezika). Nezaposlene su osobe bile educirane i za samozapošljavanje (osnove poduzetništva, razvoj poslovnih ideja, kreiranje



poslovnih planova).

Rezultati provedbe programa darovnica su sljedeći:

- preko 500 osoba osposobljeno je za traženje posla (stjecanje „mekih vještina“);
- preko 300 osoba dobilo je individualnu potporu pri traženju posla (izrada plana karijere, poslovnih planova i slično);
- preko 200 osoba osposobljeno je za strukovna zanimanja;
- preko 100 osoba zaposleno je tijekom ili neposredno nakon završetka projekta.

Kao rezultat projektnih aktivnosti izrađeni su i sljedeći priručnici:

- priručnik za praktičnu pomoć pri zapošljavanju invalidnih osoba
- priručnik za trenere i mlade osobe
- priručnik o ekološkoj proizvodnji kupina.

U programu darovnica provedeno je ovih 11 projekata:

1. Zapošljavanje osoba s posebnim potrebama

Nositelj projekta: Udruga „Lastavice“;

2. Uvođenje modela neformalnog obrazovanja radi većeg zapošljavanja osoba s poteškoćama u razvoju u administrativnim, tehničkim i uslužnim djelatnostima

Nositelj projekta: Agencija za regionalni razvoj PORIN;

3. Budi aktivan - angažiraj se!

Nositelj projekta: Vukovarski institut za mirovna istraživanja i obrazovanje;

4. BONSAI - Mogućnosti zapošljavanja mladih u Hrvatskoj

Nositelj projekta: Ekonomski institut Maribor - Centar za razvoj ljudskih potencijala;

5. Klub žena - prilagođena individualizirana potpora dugo nezaposlenim ženama

Nositelj projekta: Ženska grupa „KORAK“;

6. Dajmo ženama priliku!

Nositelj projekta: Razvojna agencija „Sjever d.o.o.“;

7. Edukacija i info pult u Istri

Nositelj projekta: Istarska razvojna agencija (IDA);

8. Izazovi zapošljavanja u depriviranim ruralnim područjima Hrvatske

Nositelj projekta: Centar za civilne inicijative;

9. Od ovisnosti o državnim sredstvima do samozapošljavanja

Nositelj projekta: Centar za politiku razvoja malih i srednjih poduzeća i poduzetništva;

10. Stvaranje novih mogućnosti na tržištu rada

Nositelj projekta: CESI (Centar za edukaciju, savjetovanje i istraživanje);

11. Inicijativa za zapošljavanje Roma

Nositelj projekta: Udruga „Romi za Rome“.

INTERREG PROGRAM

DILMA „Razvoj integriranog tržišta rada jadranske regije“

Projekt DILMA „Razvoj integriranog tržišta rada jadranske regije“ dio je programa INTREGG IIIA Adriatic, a financiran je sredstvima CARDS 2004 Regional, te je nastavak projekta „Razvoj jadranskog tržišta rada“ (SVILMA). Provedba projekta započela je 31. srpnja 2007. godine, a trajala je do 31. siječnja 2009.

Ukupna vrijednost projekta za sve partnere iznosila je 1.250.000 eura, od čega je Hrvatski zavod za zapošljavanje dobio 48.066,00 eura. Nositelj projekta bio je Zavod za zapošljavanje talijanske



regije Veneto, a u njegovoj je provedbi s hrvatske strane sudjelovao Hrvatski zavod za zapošljavanje. Osim Hrvatske i talijanskih regija Veneto, Friuli-Venezia Giulia, Emilia Romagna, Marche, Abruzzo, Molise i Puglia u projektu su surađivale i Bosna i Hercegovina te Albanija. Cilj je projekta bio jačanje međunarodne suradnje različitih dionika na tržištu rada, unapređenje znanja i vještina zaposlenih u javnim i privatnim službama za zapošljavanje, te nastavak aktivnosti započetih u projektu SVILMA koje se tiču implementacije usluga za zapošljavanje i upravljanja migracijskim kretanjima.

Glavne projektne aktivnosti bile su podijeljene u pet radnih paketa:

- RP1: Upravljanje projektom
- RP2: Tehnička pomoć
- RP3: Centar za razvoj partnerstva
- RP4: Sustav za mobilnost radnika
- RP5: Promocija projekta.

U RP 1 glavne aktivnosti bile su: stalna komunikacija s vodećim partnerom, izvještavanje i administracija, te koordinacija projektnih aktivnosti. Rezultat ovog paketa aktivnosti je izgrađeni kapacitet unutar HZZ-a za provođenje prekograničnih projekata. U RP 2 ostvarena je tehnička pomoć u razradi projektnih ideja za buduće projekte na tržištu rada, održane su edukacije o mreži EURES u područnim službama Pula, Rijeka, Gospić, Zadar, Šibenik, Split te Dubrovnik. Unutar ovog radnog paketa u Zadru su održane radionice o upravljanju projektnim ciklusom za zaposlenike spomenutih područnih služba. Rezultat ove aktivnosti su tri projektne sažetka koji mogu poslužiti kao temelj dokumentacije za buduće projekte:

1. Projektni sažetak područnih služba Pula i Rijeka nosi naziv "Alter nona". Svrha je projekta povećanje zapošljivosti žena iznad 45 godina podizanjem razine znanja i vještina u čuvanju djece u Primorsko-goranskoj i Istarskoj županiji.
2. Projektni sažetak područnih služba Gospić, Zadar i Šibenik nazvan je „Moderan konobar“. Njegov je cilj unaprijediti razinu znanja i vještina nezaposlenih konobara u dobnoj skupini 25–49 godina na području Zadarske, Šibensko–kninske i Ličko–senjske županije.
3. Projektni sažetak područnih služba Split, Dubrovnik, te prekograničnog partnera Zavod za zapošljavanje Herceg Novi iz Crne Gore nazvan je „Podizanje kvalitete autohtone turističke ponude južnog Jadrana“, a glavni je cilj povećati kvalitetu usluga u turizmu obrazovanjem malih i srednjih poduzetnika i radne snage.

U radnom paketu 2B glavna aktivnost bila je izrada interne baze podataka stručnjaka (analitičara, demografa i stručnjaka za EU projekte) prema uzoru na ROSTER bazu podataka koja se koristi u Italiji, a koja je nakon faze testiranja aplicirana unutar ICT sustava HZZ-a. Nabavljena je i kompjutorska oprema za područne službe uz jadransku obalu – 6 računala, 6 projektora, 1 info kiosk, te prijenosno računalo za Jedinicu za provođenje projekata u središnjoj službi Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje.

Radni paket 3C omogućio je zaposlenicima HZZ-a dva studijska posjeta. Na prvom su se posjetu stručnjaci tržišta rada iz Zavoda upoznali s ROSTER bazom podataka agencije Veneto Lavoro. ROSTER je baza podataka stručnjaka za tržište rada i migracija prema kojoj je kreirana slična baza podataka za potrebe HZZ-a.

Rezultat aktivnosti unutar radnog paketa 4B izvještaj je o najčešćim zanimanjima pri zapošljavanju u inozemstvu, te je prosljeđen u Veneto Lavoro radi zajedničke baze podataka o mobilnosti radnika.

Završna konferencija projekta, planirana unutar radnog paketa 5A, održana je u Opatiji 20. siječnja 2009. na kojoj su sudjelovali predstavnici talijanskog partnera agencije Veneto Lavoro, predstavnici Crne Gore te Bosne i Hercegovine. Od hrvatskih predstavnika na konferenciji su bili pročelnici područnih služba HZZ-a, zaposlenici područnih služba koji su sudjelovali na treninzima organiziranim unutar projekta, projektni tim i stručnjaci iz središnje službe koji su sudjelovali u



provedbi projektnih aktivnosti. Osim prezentacije aktivnosti i rezultata ovog projekta, na konferenciji je također održana rasprava o mogućem nastavku projekta DILMA.

Instrument pretpristupne pomoći - IPA

Instrument pretpristupne pomoći (IPA) jedinstveni je program za razdoblje od 2007. do 2013. koji će zamijeniti dosadašnje pretpristupne programe CARDS, PHARE, ISPA i SAPARD te objediniti njihove elemente.

Osnovni je cilj programa IPA potpora državama kandidatkinjama u usklađivanju zakonodavstva s pravnom stečevinom EU i pripremama za korištenje strukturnih i kohezijskih razvojnih fondova nakon ulaska u Europsku uniju.

Financijska sredstva namijenjena Republici Hrvatskoj prema komponentama programa IPA od 2007. do 2011. godine iznose 749,83 mil. €.

Radi učinkovitije provedbe osnovnih ciljeva, IPA program je podijeljen na pet komponenti:

- 1) Pomoć u tranziciji i jačanje institucija
- 2) Prekogranična suradnja
- 3) Regionalni razvoj
- 4) Razvoj ljudskih potencijala
- 5) Ruralni razvoj.

Hrvatski zavod za zapošljavanje sudjeluje u tri komponente IPA-e: Pomoć u tranziciji i jačanje institucija, Prekogranična suradnja i Razvoj ljudskih potencijala. Unutar prve komponente izrađena je projektna dokumentacija za 3 projekta:

1. Centar tržišta rada Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje
2. Priprema Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje za EURES
3. Unapređivanje pristupa zapošljavanju osjetljivih skupina i radnika iz djelatnosti u restrukturiranju.

U drugoj komponenti područne će službe sudjelovati na projektima: Jadranski prekogranični program, Prekogranični program s Mađarskom, Slovenijom, Srbijom, Crnom Gorom, Bosnom i Hercegovinom te u Transnacionalnim programima: Jugoistočni europski prostor i Mediteran.

U četvrtoj komponenti IPA-e „Razvoj ljudskih potencijala“ pripremljena je projektna dokumentacija za ovih 5 projekata:

1. Lokalna partnerstva za zapošljavanje - faza 3
2. Mladi na tržištu rada
3. Poticanje intenzivnijeg uključivanja osoba s invaliditetom na tržište rada
4. HZZ usluge klijentima: Unapređenje cjeloživotnog profesionalnog usmjeravanja i ICT podrška
5. Žene na tržištu rada.

Četvrta je komponenta IPA-e osobito važna za Hrvatski zavod za zapošljavanje jer služi kao priprema za korištenje sredstava Europskoga socijalnog fonda.



Financijsko upravljanje projektima Europske unije

Na temelju Odluke o imenovanju osoba ovlaštenih za upravljanje instrumentom pretprijetne pomoći (IPA) (NN 18/07, 82/07, 24/08, 34/08) i Uredbe o opsegu i sadržaju odgovornosti te ovlastima tijela nadležnih za upravljanje instrumentom pretprijetne pomoći (NN 18/07, 82/07, 24/08, 34/08) Vlade RH, Hrvatski zavod za zapošljavanje, kao dio Operativne strukture za provedbu IV. komponente IPA programa, imenovan je provedbenim tijelom ovlaštenim za objavu natječaja, ugovaranje i provedbu ugovora unutar prioriteta 1, mjere 2.1, prioriteta 2 te prioriteta 4 Operativnog programa «Razvoj ljudskih potencijala». Funkciju provedbenog tijela unutar Zavoda obnaša Odjel za financiranje i ugovaranje projekata Europske unije.

Sukladno akreditacijskim kriterijima sadržanim u IPA Provedbenoj regulativi 718/2007, u Odjelu za financiranje i ugovaranje projekata Europske unije tijekom 2008. godine uspostavljeni su poslovni procesi i odgovarajući sustavi neophodni za financiranje i ugovaranje projekata financiranih iz EU fondova. Time su ispunjeni uvjeti Europske komisije temeljem kojih je u travnju 2008. godine upućen zahtjev Europskoj komisiji za akreditaciju sustava tj. prijenos upravljačkih ovlasti za decentralizirani sustav provedbe s Europske komisije na Operativnu strukturu za provedbu Operativnog programa «Razvoj ljudskih potencijala». Nakon što su predstavnici Opće uprave za zapošljavanje, socijalna pitanja i jednake mogućnosti (DG EMPL) izvršili provjeru uspostavljenih sustava, Europska komisija je krajem godine prenijela upravljačke ovlasti na Operativnu strukturu za provedbu IV. komponente IPA programa. Slijedom toga, početkom prosinca je potpisan Sporazum o financiranju IV. komponente «Razvoj ljudskih potencijala». Sporazum će stupiti na snagu ratifikacijom u Saboru Republike Hrvatske koja se očekuje početkom 2009. godine.

U prvoj polovini 2008. godine izrađen je plan nabave za provedbu projekata u nadležnosti Odjela za financiranje i ugovaranje projekata Europske unije, te sukladno planu nabave i financijski plan za 2009. – 2012. godinu.

Radi informiranja javnosti o provedbi IV. komponente IPA programa i objave natječaja za projekte u nadležnosti Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje otvorena je službena web stranica Odjela (www.hzz.hr/dfc) kao i službena mail adresa (cesdfc@hzz.hr) koja omogućava zainteresiranim dionicima i potencijalnim korisnicima sredstava iz IV. komponente IPA programa dostavljanje upita vezanih za konkretne natječaje. U drugoj polovini 2008. godine na web stranici Odjela objavljena je najava natječaja za ugovore o nabavi usluga u sklopu projekata "Lokalna partnerstva za zapošljavanje – faza 3", "Mladi na tržištu rada" i "Poticanje intenzivnijeg uključivanja osoba s invaliditetom u tržište rada".



Ustroj i djelovanje HZZ-a



Temeljne zadaće i strategija razvoja Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje

Hrvatski zavod za zapošljavanje (HZZ) javna je ustanova od osobitog značenja za Republiku Hrvatsku, njezine građane, poslovne subjekte i institucije. Temeljne su zadaće Zavoda:

- posredovanje pri zapošljavanju osoba koje traže posao u zemlji i inozemstvu;
- materijalno-pravna zaštita nezaposlenih osoba tijekom nezaposlenosti;
- profesionalno savjetovanje nezaposlenih i drugih osoba pri odabiru posla i zanimanja;
- organiziranje stručnog obrazovanja, usavršavanja i prekvalifikacije;
- praćenje i analiziranje stanja na tržištu rada i obavještanje javnosti o tome;
- poticanje zapošljavanja i samozapošljavanja primjenom mjera aktivne politike zapošljavanja.

Tko su naši korisnici?

Naši su korisnici:

- poslodavci – poduzeća (trgovačka društva), obrtnici, poduzetnici, zadruge i drugo;
- nezaposleni – osobe koje aktivno traže posao, raspoložive su za rad i radom ne zarađuju više od najvišeg iznosa novčane naknade te koriste prava što proizlaze iz statusa nezaposlenosti;
- tražitelji zaposlenja – osobe prijavljene Zavodu i koje traže posao, ali nisu korisnici prava na temelju nezaposlenosti, a mogu biti i zaposleni, studenti i druge osobe;
- učenici, studenti i ostali – Zavod je otvoren za sve kojima su potrebne informacije o zapošljavanju i tržištu rada.

Koje usluge nudimo poslodavcima?

Poslodavcima nudimo ove usluge:

- uvidom u najopsežniju bazu podataka o nezaposlenima i tražiteljima zaposlenja, posređujemo pri izboru kandidata koji svojim osobinama najviše odgovaraju potrebama poslodavaca;
- besplatno oglašavamo potrebe za radnicima (stranice na internetu, bilteni, oglasna mjesta u područnim službama i ispostavama);
- nudimo timsku (psihološku, medicinsku i pedagošku) procjenu karakteristika kandidata s obzirom na zahtjeve pojedinih konkretnih poslova i radnih mjesta;
- provodimo postupak odabira (predselekcija, selekcija) i upućivanje poslodavcima dogovorenoga broja kandidata za pojedine poslove;
- operativno dajemo financijsku potporu novom zapošljavanju ili obrazovanju uz pomoć programa poticanja zapošljavanja;
- osiguravamo pravnu pomoć pri zapošljavanju te stručnu i organizacijsku pomoć u procesu restrukturiranja i zbrinjavanja viška radnika;
- uz sporazumni (ugovorni) odnos omogućujemo poslodavcima ostvarivanje navedenih i drugih usluga bez prevelikog administriranja.

Što nudimo nezaposlenima i tražiteljima zaposlenja?

- nudimo informacije o slobodnim radnim mjestima iz više izvora, o ponudi na tržištu rada, o gospodarskim kretanjima u pojedinim hrvatskim regijama, uspješnim poduzetnicima i drugom;



- zatim usluge tzv. info pulta (mjesto za redovita javljanja, administrativne poslove, određivanje termina za pojedinačno savjetovanje i skupno informiranje, pravni savjeti, itd.);
- individualno savjetovanje – pomoć u procjeni radnog, stručnog i osobnog potencijala, pomoć pri izradi plana traženja posla i zapošljavanja, posredovanje za ciljane radna mjesta, povratno informiranje o poduzetim aktivnostima i rezultatima;
- provodimo skupno informiranje o stanju na tržištu rada konkretne regije (struktura nezaposlenosti, tražena i manje tražena zanimanja), zatim o uslugama Zavoda koji može pomoći pri traženju posla i zapošljavanju te o pravima i obvezama na temelju zakona i propisa. Ističemo i važnost osobnoga zalaganja u traženju posla;
- organiziramo različite radionice za stjecanje znanja i vještina za što uspješnije snalaženje na tržištu rada, a i prigode za razmjenu iskustva u traženju posla neformalnim oblicima rada i druženja;
- na temelju zakona i drugih propisa osiguravamo materijalno-pravnu zaštitu nezaposlenih osoba (novčana naknada i neki drugi oblici pomoći);
- provodimo profesionalno usmjeravanje – pomoć u dodatnoj (samo)procjeni osobnih mogućnosti i karakteristika, pomoć pri eventualnom odabiru programa obrazovanja i osposobljavanja, utvrđivanje preostale radne sposobnosti, procjena radnog potencijala za konkretno radno mjesto.

Strateški plan razvoja Zavoda

Osnovni činitelji organizacije rada i poslovanja Zavoda su organizacija i poslovni procesi, korištena tehnologija i davanje usluga, te zadovoljstvo klijenata. S obzirom na stalno unapređenje usluga, ulaganje u tehnološki razvoj i organizaciju te kreiranje poslovnih procesa, Zavod vodi računa o kvaliteti i većem standardu svojih usluga.

S tim u vezi, početkom 2008. godine Upravno vijeće Zavoda donijelo je Strateški plan Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje u razdoblju od 2008. do 2011. godine, kojim su definirani: vizija, misija i strateški ciljevi Zavoda.

Vizija

Hrvatski zavod za zapošljavanje vodeći je čimbenik u razvoju hrvatskoga tržišta rada, poglavito u objedinjavanju cjelokupne ponude i potražnje rada radi postizanja pune zaposlenosti.

Misija

Učinkovito posredovanje na tržištu rada podizanjem kvalitete usluga prema potrebama klijenata, razvojem vlastitih znanja, vještina i sposobnosti te promicanjem partnerskih odnosa sa sudionicima na tržištu rada.

Strateški ciljevi:

1. Razviti usluge Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje radi povećanja konkurentnosti radne snage i zadovoljenja potreba na tržištu rada.
2. Razviti ljudske potencijale i administrativni kapacitet Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje pri kreiranju i davanju novih usluga na tržištu rada.
3. Ostvariti vodeću poziciju Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje na tržištu rada uspostavljanjem partnerskih odnosa i jačanjem utjecaja na donošenje i provedbu javne politike.



Ustroj i zaposlenici

Hrvatski zavod za zapošljavanje javna je ustanova osnovana Zakonom o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti⁵.

Zavod obavlja poslove iz svoje djelatnosti u sljedećim ustrojstvenim jedinicama:

- Središnja služba,
- 22 područne službe i
- 95 ispostava,

te tako omogućuje dostupnost svojih usluga na cijelom prostoru Republike Hrvatske.

Središnju službu Zavoda čine:

1. Ured ravnatelja;
2. Sektor za posredovanje pri zapošljavanju i pripremu za zapošljavanje;
3. Sektor za pravne i opće poslove, materijalno-pravnu zaštitu i upravljanje ljudskim potencijalima;
4. Sektor za ekonomske, financijsko-računovodstvene poslove i upravljanja imovinom Zavoda;
5. Sektor za razvoj organizacije i provedbu projekata;
6. Odjel za odnose s javnošću i međunarodnu suradnju, Odjel za unutarnju reviziju, Odjel za financiranje i ugovaranje projekata Europske unije.

U navedenim sektorima organizirani su odjeli, a u odjelima odsjeci.

Područne su službe različito ustrojene, ovisno o području koje pokrivaju i opsegu poslovanja. U područnim službama Zagreb, Split, Osijek i Rijeka organizirani su: Odjel posredovanja i pripreme za zapošljavanje, Odjel analitike i statistike, Odjel informatike, Odjel pravnih, kadrovskih i općih poslova, Odjel financija i računovodstva te Odjel za provođenje međunarodnih projekata.

U ostalim područnim službama organizirani su: Odjel posredovanja i pripreme za zapošljavanje, Odjel analitike, statistike i informatike, Odjel pravnih, kadrovskih i općih poslova, Odjel financija i računovodstva te Odjel za provođenje međunarodnih projekata.

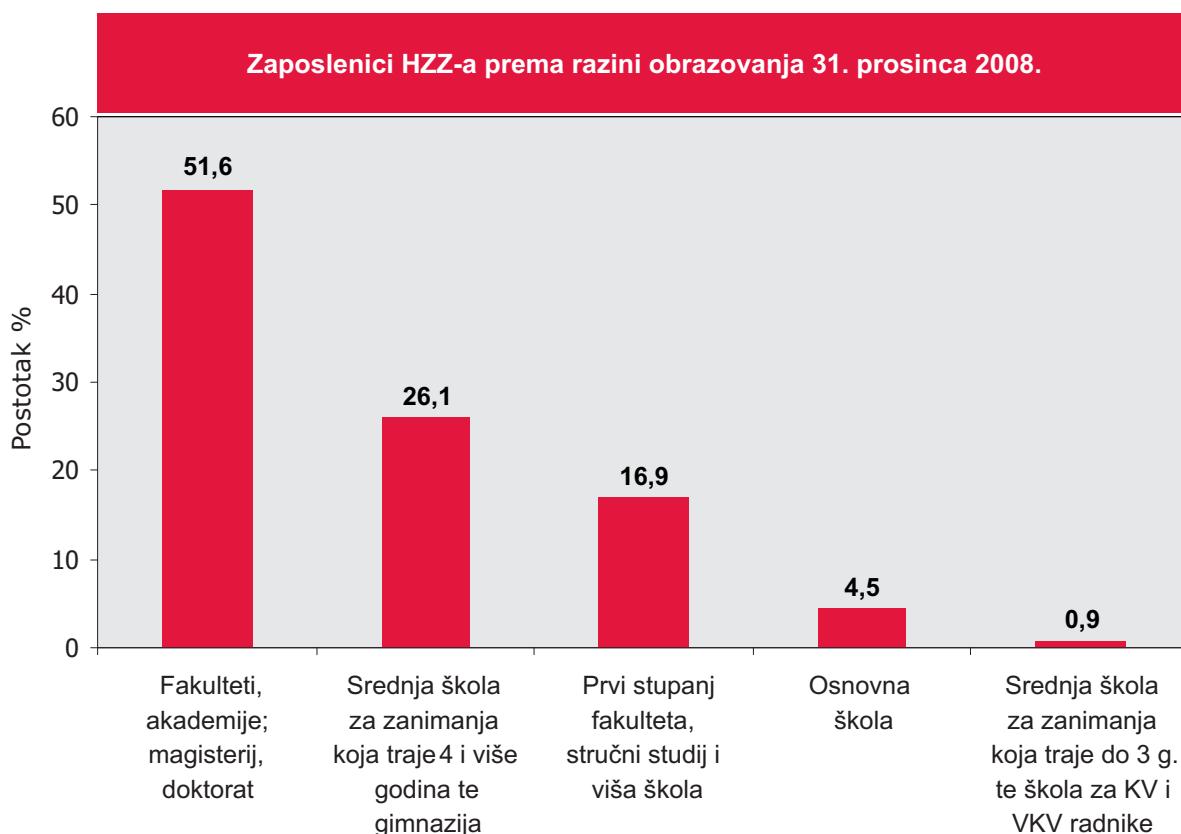
U odjelima područnih služba organizirani su odsjeci.

Zavodom upravlja Upravno vijeće koje se sastoji od jedanaest članova, i to iz redova predstavnika državnih ustanova, sindikata, poslodavaca, radnika i udruga nezaposlenih, a imenuje ih Vlada Republike Hrvatske. Voditelj Zavoda je ravnatelj, koji predstavlja i zastupa Zavod i odgovoran je za zakonitost rada Zavoda, a imenuje ga Vlada Republike Hrvatske. Djelokrug, ovlaštenja i odgovornosti Upravnog vijeća, ravnatelja i pomoćnika ravnatelja utvrđeni su Statutom Zavoda.

U Hrvatskome zavodu za zapošljavanje dana 31. prosinca 2008. bio je zaposlen ukupno 1.251 radnik.

Od ukupnoga broja radnika, 1.136 ili 90,8 % zaposleno je u područnim službama, a 115 ili 9,2 % u Središnjoj službi. Najveći broj radnika imaju područne službe Zagreb (179), Split (137), Osijek (91) i Rijeka (77), tako da je 38,7 % od ukupnog broja radnika Zavoda zaposleno u navedenim službama.

⁵ Narodne novine br. 80/2008.



Završeni fakultet odnosno magisterij ima 645 (51,6 %) radnika; prvi stupanj fakulteta, stručni studij ili višu školu ima 211 (16,9 %), a četverogodišnju srednju školu 327 (26,1 %) radnika. Srednju školu za zanimanja do 3 godine i školu za KV i VKV radnike ima 12 radnika (0,9 %), a 56 (4,5 %) radnika ima završenu osnovnu školu. Radnici sa završenim visokoškolskim obrazovanjem čine većinu zaposlenih u Zavodu (51,6 %).

Obrazovanje radnika

Razvoj i obrazovanje radnika Hrvatskoga zavoda zapošljavanje realiziraju se u sva tri strateška cilja Zavoda, iako se njegove aktivnosti najviše prepoznaju u strateškom cilju 2: „Razviti ljudske potencijale i administrativni kapacitet Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje pri davanju i kreiranju novih usluga na tržištu rada“.

Radi unapređenja kompetencija djelatnika Zavoda, stjecanjem znanja i vještina internom edukacijom osmišljen je i pripremljen EU projektni prijedlog pod nazivom: „Centar tržišta rada Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje“ (“Croatian Employment Service Labour Market Training Centre“) u smislu 19. pregovaračkog poglavlja (Socijalna politika i zapošljavanje). Opći je cilj projekta ojačati sposobnost HZZ-a kako bi postao učinkovitija i financijski ekonomičnija ustanova tržišta rada, dok je njegova svrha: davanje potpore pri uspostavljanju sustava obrazovanja i razvoja zaposlenika u području aktivne politike zapošljavanja namijenjenoga za izobrazbu zaposlenika HZZ-a i predstavnika ostalih važnih čimbenika na tržištu rada. Teži se unaprijediti poticajne strukture i fleksibilnost na tržištu rada, i to aktivnim sudjelovanjem svih dionika (predstavnika državnih ustanova, poslodavaca, sindikata i civilnog društva) u realizaciji projekta. Obrazovni će se programi zajednički osmišljavati i provoditi i pri tome koristiti znanja i najbolja iskustva iz prakse svih sudionika projekta. Nositelj projekta i svih aktivnosti vezanih uz projekt je Hrvatski zavod za zapošljavanje. Projektni je prijedlog prihvatila Europska komisija u listopadu



2008. Očekuje se da će se Sporazum o financiranju potpisati do kraja 2009. godine, a ugovaranje provesti najkasnije dvije godine nakon potpisivanja Sporazuma o financiranju, dok se provedba očekuje najkasnije dvije godine nakon ugovaranja.

Provedba obrazovnih aktivnosti u Zavodu godine 2008. odvijala se na tri temeljne razine, i to aktivnostima osmišljenim prema profesionalnom usmjeravanju, onih koje su bile predviđene, osmišljene i provedene unutar međunarodnih projekata Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje, te aktivnostima razvoja ljudskih potencijala i obrazovanja. Osim navedenih razina, specifična su se znanja i vještine stjecali sudjelovanjem na stručnim skupovima, seminarima i radionicama koje su organizirane unutar ili izvan Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje, bilo da se radi o partnerskim ustanovama i organizacijama iz zemlje i inozemstva, bilo sklapanjem ugovora (tzv. outsourcing).

U provedbi obrazovnih aktivnosti usmjerenih prema razvoju ljudskih potencijala i jačanju institucionalnog kapaciteta, ostvaren je interaktivni timski rad između svih područnih služba i odjela Zavoda (u prvom redu između odjela razvoja i obrazovanja radnika, odjela za kadrovske i opće poslove, posredovanje, profesionalno usmjeravanje, provedbu projekata i međunarodnu suradnju i informiranje), te izravna suradnja s ključnim sudionicima na tržištu rada.

Pri ostvarivanju Drugog strateškog cilja Zavoda (Razviti ljudske potencijale i administrativni kapacitet Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje pri kreiranju i davanju novih usluga na tržištu rada) u organizaciji Zavoda i drugih institucija provedeno je 449 obrazovnih aktivnosti (treninga, seminara, radionica, stručnih skupova i internih obrazovnih modula temeljenih na specifičnim individualnim i lokalnim potrebama) za 2756 ljudi/danu.

Edukaciju osmišljenu radi unapređenja znanja u zanimanjima orijentiranim prema klijentima, i to ponajprije onih u zanimanjima savjetnika koji daju usluge nezaposlenim osobama i poslodavcima, provodi četveročlani tim trenera. Interna edukacija u Hrvatskome zavodu za zapošljavanje primarno obuhvaća tri vrste petodnevni standardni treninga: Trening za stjecanje savjetodavnih vještina, Trening za stjecanje marketinških vještina te Trening za stjecanje vještina snalaženja u teškim situacijama; trodnevne standardne treninge – Ured za poslodavce; te jednodnevne treninge za specifične poslovne procese i aplikacije Zavoda (aktivna politika zapošljavanja, rad na info pultu, kandidiranje, NSKO, NKZ, profesionalni plan, poslovno dopisivanje, kategorizacija, skupno i individualno informiranje, itd.). Trenerski je tim tijekom 2008. proveo 85 obrazovnih aktivnosti kojima je obuhvaćeno 638 osoba, od toga je 15 standardni petodnevni treninga kojima su obuhvaćene 163 osobe, te 70 trodnevni ili jednodnevni treninga za 475 osoba.

Godine 2008. kreirana su dva nova obrazovna programa: petodnevna „Edukacija za MAPZ“ (obuhvaćene su 44 osobe) i trodnevna „Edukacija za Ured za poslodavce“ (obuhvaćena je 31 osoba).

Četiri trenera provode treninge i seminare za cijeli sustav uz istodobni kontinuirani angažman u provedbi cjelokupnoga obrazovnog programa u svojim matičnim službama, što se tijekom 2009. planira implementirati i u sve ostale područne službe.

Tijekom godine izrađen je dokument Analiza potreba za edukacijom radnika koji rade na programima pomoći EU u HZZ-u, što je dostavljen Ministarstvu financija, i to Odjelu za suzbijanje nepravilnosti i prijevara. Do sada su održane četiri edukacije radnika uključenih u programe financiranja iz fondova EU prema programu Odjela za suzbijanje nepravilnosti i prijevara.

Izvori financiranja i struktura rashoda

Izvori financiranja

Sukladno odredbama Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti, izvori sredstava za financiranje djelatnosti zapošljavanja su doprinos za zapošljavanje i drugi izvori.

Doprinos za zapošljavanje se temeljem Zakona o doprinosima za obvezna osiguranja uplaćuje u korist jedinstvenog računa državne riznice.

Hrvatski zavod za zapošljavanje u smislu Zakona o proračunu je izvanproračunski korisnik koji se financira iz proračuna i drugih izvora.

Prema nalogu Ministarstva financija, ukidanjem žiroračuna Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje u 2007. godini, na račun državnog proračuna uplaćeni su i prihodi iz drugih izvora, pa su i ukupni rashodi Zavoda u 2008. godini planirani u Državnom proračunu.

Godine 2008. planirani su ukupni prihodi Zavoda u iznosu od 1.160.827.303 kune, od čega 1.153.991.531 kuna od sredstava Državnog proračuna, odnosno 6.835.772 kune od sredstava pomoći međunarodnih organizacija, odnosno od sredstava pretpristupnih fondova Europske unije.

Prihodi iz Državnog proračuna ostvareni su u iznosu od 1.151.049.276 kuna, odnosno 99,74 % s obzirom na planirane, dok su prihodi od pomoći međunarodnih organizacija ostvareni u iznosu od 8.254.079 kuna, odnosno 120,74 % u usporedbi s planiranim.

Osim navedenih, godine 2008. ostvareni su i prihodi od financijske imovine u iznosu od 300 kuna, te prihodi od pomoći i donacija u ukupnom iznosu od 297.611 kuna.

Struktura rashoda

Rashodi za obavljanje osnovne djelatnosti Zavoda isplaćivani su u skladu s Državnim proračunom Republike Hrvatske za 2008. godinu, Planom prihoda i rashoda Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje za 2008. te sa zakonima i zakonskim odredbama što se primjenjuju u poslovanju Zavoda.

Ukupni rashodi u 2008. godini iznosili su 1.159.798.917 kuna ili 0,08 % manje od planiranih sredstava.

Za materijalno-pravnu zaštitu nezaposlenih isplaćeno je 814.725.306 kuna (70,24 % od ukupnih rashoda). Najveći dio isplaćenih sredstava odnosi se na novčane naknade nezaposlenima, što obuhvaća i isplatu novčanih naknada u jednokratnom iznosu odnosno isplatu jednokratnog dodatka na koji pravo stječe nezaposlena osoba ako je provela na radu u posljednjem poslodavca 25, 30 ili više godina, za što su ukupno utrošene 813.577.304 kune. Za doprinos za mirovinsko osiguranje nezaposlenih isplaćeno je 109.288 kuna, a za ostale rashode materijalno-pravne zaštite nezaposlenih, koji obuhvaćaju novčanu pomoć tijekom obrazovanja, naknadu putnih i selidbenih troškova i druga prava, utrošeno je 1.038.714 kuna.

Za mjere aktivne politike u zapošljavanju iz Godišnjeg plana poticanja zapošljavanja u 2008. godini ukupno su utrošene 137.057.584 kune (11,81 % od ukupnih rashoda), od čega su za mjere iz Nacionalnog akcijskog plana zapošljavanja 2005-2008. utrošene 132.797.863 kune, dok je za mjere iz Akcijskog plana desetljeća za uključivanje Roma 2005–2015. utrošena 4.259.721 kuna.

Za pripremu za zapošljavanje i samozapošljavanje (profesionalno usmjeravanje i rehabilitacija, zdravstveni pregledi i informiranje nezaposlenih radi pronalaženja posla) utrošene su 2.449.923 kune (99,99 % od planiranog iznosa), što iznosi 0,21 % od ukupnih rashoda.

Rashodi za zaposlene djelatnike Zavoda isplaćeni su u iznosu od 134.758.876 kuna (99,82 % od planiranog iznosa), što čini 11,61 % od ukupnih rashoda. Plaće i naknade djelatnika Zavoda



isplaćuju se u skladu s Pravilnikom o plaćama zaposlenika Zavoda, Temeljnim kolektivnim ugovorom za službenike i namještenike u javnim službama i ostalim zakonskim propisima kojima se određuje isplata plaća u javnim službama.

Za materijalne i financijske rashode Zavoda u 2008. godini utrošeno je 50.117.127 kuna (98,37 % od planiranog iznosa), što predstavlja 4,32 % od ukupnih rashoda.

Godine 2008. za nabavu nefinancijske imovine (kapitalna ulaganja) ukupno su planirane 10.778.684 kune, od čega je ostvareno 10.643.011 kuna (98,74 % od planiranog iznosa).

U rashode Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje 2008. godine uključeni su i rashodi sufinancirani iz pretprijetnih fondova Europske unije, odnosno iz CARDS i PHARE programa.

Za PHARE projekt „Aktivne mjere za zapošljavanje skupina kojima prijete socijalna isključenost“ ukupno je isplaćeno 9.323.225 kuna, za Program jadranske prekogranične suradnje Adriatic 2004-2006. – projekt DILMA isplaćeno je 177.845 kuna, dok je za projekte „Biljna mreža“ i „Panonski turizam“ iz Programa za susjedstvo Slovenija – Mađarska – Hrvatska ukupno isplaćeno 546.020 kuna. Ovi projekti financirani su sredstvima Europske unije u ukupnom iznosu od 8.422.169 kuna, od čega je 8.254.079 kuna uplaćeno 2008. godine, a 188.090 kuna u prethodnoj godini. Razlika do ukupno utrošenih sredstava isplaćena je iz prihoda Državnog proračuna.

Razlika između ostvarenih prihoda i rashoda u 2008. godini evidentirana je kao višak prihoda u iznosu od 76.034 kune, a čine ga sredstva na deviznom računu projekta DILMA u iznosu od 75.495 kuna, te neutrošena sredstva od pomoći i donacija u iznosu od 539 kuna.

**Prilog 5.****Financijsko izvješće o prihodima i rashodima
od 1. siječnja do 31. prosinca 2008. (u kunama)**

Redni broj	Račun	Naziv računa	Plan	Ostvarenje	Indeks (5:4)
1	2	3	4	5	6
PRIHODI					
1.	664	Prihodi iz Državnog proračuna	1.153.991.531	1.151.049.276	99,7
2.	632	Pomoći od međunarodnih organizacija	6.835.772	8.254.079	120,7
3.		Ostali prihodi			
3.1	641	Prihodi od financijske imovine		300	
3.2	633, 663	Prihodi od pomoći i donacija		297.611	
			0	297.911	
Ukupni prihodi (1+2+3)			1.160.827.303	1.159.601.266	99,9
RASHODI					
1.	3711	Materijalno-pravna zaštita nezaposlenih:			
		Novčana naknada		813.577.304	
		Doprinos za mirovinsko osiguranje nezaposlenih		109.288	
		Ostali rashodi (prijevoz, obrazovanje, preseljenje i sl. zbog zaposlenja)		1.038.714	
			815.085.000	814.725.306	100,0
2.	3721	Profesionalno usmjeravanje, informiranje i rehabilitacija	2.450.000	2.449.923	100
3.	3722	Akcijski plan desetljeća za uključivanje Roma	4.590.000	4.259.721	92,8
4.	35, 3722	Nacionalni akcijski plan zapošljavanja	133.468.870	132.797.863	99,5
5.	32	CARDS 2004 Lokalna partnerstva za zapošljavanje Faza 2	939.772		0,0
6.	3721	PHARE 2005 Aktivne mjere za zapošljavanje skupina kojima prijeti socijalna isključenost	7.353.000	9.323.225	126,8
7.	32, 42	INTERREG IIIA - Projekti Biljna mreža i Panonski turizam	219.190	546.020	249,1
8.	32, 42	Projekt DILMA		177.845	
9.	31	Rashodi za zaposlene	134.998.283	134.758.876	99,8
10.	32, 34	Materijalni i financijski rashodi za funkciju Zavoda	50.944.504	50.117.127	98,4
11.	4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	10.778.684	10.643.011	98,7
Ukupni rashodi			1.160.827.303	1.159.798.917	99,9
Ukupni prihodi			1.160.827.303	1.159.601.266	99,9
Ukupni rashodi			1.160.827.303	1.159.798.917	99,9
Razlika između prihoda i izdataka				-197.651	
	9221	Višak prihoda iz prethodnog razdoblja		273.685	
Višak prihoda				76.034	



Sustav unutarnjih financijskih kontrola

Unutarnja revizija

Sukladno zakonskoj regulativi, u Zavodu se provodi unutarnja revizija radi poboljšanja poslovanja.

Unutarnja revizija daje potporu korisniku proračuna u ostvarivanju ciljeva, i to: izradom strateških i godišnjih planova unutarnje revizije temeljenih na objektivnoj procjeni rizika, obavljanjem pojedinačnih unutarnjih revizija u skladu s usvojenim planovima, procjenom prikladnosti i djelotvornosti sustava financijskog upravljanja i kontrole, te davanjem preporuka za poboljšanje poslovanja.

U 2008. godini obavljene su četiri revizije, od čega tri temeljem Godišnjeg plana unutarnje revizije i jedna izvanredna, ad hoc revizija. Za obavljanje unutarnjih revizija prema godišnjem planu utrošeno je 75 %, a za obavljanje *ad hoc* revizije 25 % revizorskih dana.

Tijekom godine dano je 28 preporuka, od toga je 25 u potpunosti provedeno, 3 su djelomično provedene, odnosno provedba je u tijeku, a neprovedenih preporuka nema. Sastavljen je Plan djelovanja koji obuhvaća prihvaćene preporuke i radnje koje je potrebno poduzeti, a njegova provedba prati se u skladu s odredbama članka 29. stavka 4. Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola.

Na temelju preporuka iz revizijskih izvješća, ažuriranjem internih procedura, edukacijama, zatim zahvaljujući kadrovskoj ekipiranosti te upravljanjem rizicima kao najvažnijim, unaprijeđen je postojeći sustav unutarnjih kontrola ugrađen u procese koje je oblikovalo i uspostavilo rukovodstvo u revidiranom procesu. Također je pridonijelo poboljšanju komunikacije između sudionika u procesu, povećana je transparentnost i učinkovitost procesa, što osigurava neometano ostvarivanje poslovnih procesa.

Nadzor, praćenje i izvještavanje, koji su temelj dobrog sustava unutarnje kontrole, dokumentiraju se i koriste kako bi pridonijeli procesu donošenja odluka i osigurali bolju upućenost u eventualne probleme u poslovnim procesima.

Sukladno Zakonu o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru pripremljeno je godišnje izvješće o obavljenim revizijama i aktivnostima unutarnje revizije, koje je dostavljeno Središnjoj harmonizacijskoj jedinici Ministarstva financija.

Za obavljanje poslova unutarnje revizije, prema međunarodnim standardima, potrebno je da svi službenici koji će obavljati te poslove steknu stručno ovlaštenje unutarnjeg revizora, i to prema programu Ministarstva financija – Središnje harmonizacijske jedinice. Trenutačno su u Zavodu zaposlene dvije unutarnje revizorice koje su završile izobrazbu za stjecanje stručnog ovlaštenja za unutarnje revizore u javnom sektoru te ispunile propisane uvjete i stekle stručno ovlaštenje ministra financija.



Informacijsko-komunikacijska podrška poslovanju Zavoda

Tijekom 2008. godine u Zavodu je nastavljen razvoj informacijsko-komunikacijske podrške poslovnim procesima. Uveden je u redoviti rad aplikativni modul koji omogućuje delegiranje slobodnih radnih mjesta (obrazac TR) ako nije moguće realizirati potrebe za radnicima u matičnoj ispostavi ili ako poslodavac traži osobe s drugog područja. Podrazumijeva se mogućnost delegiranja potreba za radnikom (obrazac TR) na svim razinama u Zavodu (ispostave, područne službe i razina HZZ-a). Uveden je i aplikativni modul koji omogućuje savjetodavcima kandidiranje NOTZ-eva kojima je delegirana potreba za radnikom (obrazac TR). Također su povezani moduli kandidiranje i dnevnik traženja posla nezaposlene osobe da bi se mogle pratiti aktivnosti kandidiranih NOTZ-eva i savjetodavaca.

Zbog potrebe učinkovitijeg rada s poslodavcima i praćenja uspješnosti, uvedene su nove vrste aktivnosti i termina za rad s poslodavcima (posjete poslodavcima, radionice za poslodavce i slično).

Uspostavljena je aplikativna podrška za izradu dnevnog biltena slobodnih radnih mjesta na oglasnim pločama Zavoda, čime je ujednačen način oglašavanja u svim prostorijama Zavoda.

Dopunjen je aplikativni modul aktivne politike zapošljavanja za praćenje mjera poticanja zapošljavanja u 2008. godini. Izrađene su dopune modula u vezi s novim uvjetima u ugovorima, unaprijeđen modul za praćenje obrazovanja, izrađeni izvještaji za praćenje (prema broju obuhvaćenih osoba i utrošenim financijskim sredstvima, prema vrstama mjera: mjere za sufinanciranje zapošljavanja, mjere za obrazovanje nezaposlenih te javni radovi).

Unutar projekta DILMA izrađena je intranet aplikacija, koja omogućuje unos i pretraživanje stručnjaka iz područja tržišta rada, a i inicijalni popis stručnjaka. Ova je aplikacija dostupna na svim računalima HZZ-a.

Izrađen je i stavljen u rad aplikativni modul za praćenje financijske podrške Odjelu za financiranje i ugovaranje međunarodnih projekata (tzv. IPA odjel). Za isti je odjel uveden novi aplikativni modul za upravljanje dokumentacijom, za praćenje i urudžbiranje spisa i predmeta, a i povezivanje s predmetima drugih odjela.

Također je izrađen i stavljen u rad modul za obračun novčanih naknada, utvrđivanje prava i izradu rješenja sukladno novom zakonu o posredovanju pri zapošljavanju. Modul je uveden u rad s 1. siječnja 2009.

Pripremljeni su aplikativni moduli za testiranje i pilot-instalaciju u Središnjoj službi za praćenje putnih naloga, praćenje plana nabave prema Zakonu o javnoj nabavi, te izvještaj kadrovske evidencije. Uvođenje ovih aplikativnih modula u redoviti rad planira se za prvo tromjesečje 2009. godine.

Radi što učinkovitije kontrole unesenih podataka, Informatički odjel Središnje službe priprema niz kontrolnih izvješća (za posredovanje, pravne i financijske poslove u područnim službama). Mjesečno se prikupljaju podaci za izradu pokazatelja uspješnosti rada, dok se web stranica dnevno ažurira.

Tijekom 2008. također se radilo na razvoju, standardizaciji, održavanju i nadogradnji softverske, tehnološke i komunikacijske platforme za podršku rada informacijskog sustava HZZ-a.

Provedena je akreditacija informacijsko-komunikacijskog sustava te izrada i implementacija usvojenih projekata za potvrdu akreditacije, podignuta je razina komunikacijske podrške za kritični dio lokacija, osigurana je informatička podrška novim lokacijama te su izrađene lokalne računalne mreže na kritičnim lokacijama.

Kao rezultat akreditacije informacijsko-komunikacijskog sustava koju je provela revizija EU-a radi provjere razine i sigurnosti informatičke podrške poslovnim procesima Odjela za financiranje i



ugovaranje projekta Europske unije, pripremljeni su sljedeći projekti koji će se u idućem razdoblju primijeniti na cijeli sustav HZZ-a:

- 1) Sigurnosna politika poslovno-informacijskog sustava (Policy Security);
- 2) Projekt rezervna lokacija (Disaster Recovery)
- 3) Plan kontinuiranog rada (Business Continuity Plan)
- 4) Projekt upravljanja dokumentacijom (Document Management project).

Izvedena je prva faza projekta konsolidacije informacijsko-komunikacijskog sustava u kojoj je zamijenjen dio računalne opreme (poslužiteljska i klijentska). Ovim se postigla kvalitetnija podrška procesu obrade podatka i povećala sigurnost rada i arhiviranja (skladištenja podataka). Poboljšanje je izvedeno primjenom novih metodologija (virtualizacija poslužitelja), novog sistemskog softvera i implementacijom rezervne lokacije koja pokriva dio poslužiteljske funkcionalnosti i arhiviranja podataka. Tako je zadovoljen dio zahtjeva iz postupka akreditacije.

Podignuta je razina komunikacijske podrške za kritični dio lokacija (proširenje kapaciteta Središnje službe za obradu podataka i pristup internetu, te 9 područnih služba i 35 ispostava). Osigurana je informatička podrška novim lokacijama ispostava (Popovača i Varaždinske Toplice).

Također je dana podrška implementaciji info kioska (samoposlužni uređaji) koji su instalirani na 8 lokacija ispostava područne službe Zagreb, i to izvan prostora ispostava (opremu je donirala Zagrebačka županija). Na info kioscima su dostupne usluge HZZ-a i pristup drugim informacijama u svezi s kvalitetnijim informiranjem i korištenjem usluga.

Izrađen je plan provedbe Programa e-Hrvatska za 2009. godinu kojim je definirana vrsta i način davanja usluga korisnicima HZZ-a preko interneta.

U suradnji s austrijskim državnim zavodom za zapošljavanje radi poboljšanja poslovno-informatičke podrške, obavljena je iscrpna analiza organizacije poslovnih procesa HZZ-a radi davanja usluga klijentima HZZ-a te analizirana informatička podrška. Također je provedena implementacija info kioska u područnoj službi Zagreb, koji je donirao Zavod za zapošljavanje Austrije, čijim je uvođenjem postignuta bolja informiranost klijenata putem samoposluživanja.

Informatički je podržan rad i opremanje međunarodnog centra za migracije u područnoj službi Zagreb.

Uz navedene aktivnosti, kontinuirano se radilo na održavanju postojećeg sustava i davanja podrške korisnicima, te usklađivao rad s vanjskim davateljima usluga na održavanju sustava.



Međunarodna suradnja

Zavod je nastavio međunarodnu suradnju s bilateralnim i multilateralnim partnerima HZZ-a.

Bilateralna međunarodna suradnja ostvarena je nizom projekata, seminara, radionica i studijskih posjeta javnim zavodima za zapošljavanje u Austriji, Njemačkoj i Švedskoj.

Sukladno sporazumu između Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva Republike Hrvatske i Saveznog ministarstva gospodarstva i rada Republike Austrije u vezi s *daljnjim razvojem tržišta rada*, Zavod je nizom aktivnosti ostvario uspješnu suradnju s Institutom za društvena istraživanja L&R, primjerice posjet Centru za obrazovanje zaposlenika Austrijskog zavoda za zapošljavanje u Linzu, seminar *Standardi kvalitete u službi za zapošljavanje - metode i iskustva* u Beču i *Vanjski suradnici službe za zapošljavanje: postupci i problemi suradnje* u Mošćeničkoj Dragi.

Zavod je u suradnji sa Švedskim nacionalnim odborom za tržište rada (AMS) održao seminar o temi Prognoziranje i analiza stanja na tržištu rada u Zagrebu unutar Programa za pokretljivost tijekom radnog vijeka (WLMP). Na seminaru su sudjelovale ove države: Cipar, Estonija, Litva, Makedonija, Švedska i Hrvatska.

Zavod je sklopio sporazum o suradnji s Njemačkim uredom za rad. Dvije institucije žele ostvariti uspješniju suradnju, i to u ovim područjima: mjere aktivne politike zapošljavanja (izrada, provedba i praćenje); posredovanje na tržištu rada; usluge namijenjene klijentima; profesionalno informiranje i usmjeravanje; analiza i predviđanje na tržištu rada; tehnike upravljanja, mjerenje uspješnosti i razvoj ljudskih potencijala; potpora informacijske i komunikacijske tehnologije poslovnim procesima.

Nastavljena je *multilateralna međunarodna suradnja* članstvom u Upravnom vijeću WAPES-a (World Association of Public Employment Services – Svjetsko udruženje javnih služba za zapošljavanje). Zavod je kao jedan od 16 članova Upravnog vijeća sudjelovao i u pripremi strategije i provedbi godišnjeg akcijskog plana rada WAPES-a. U suradnji s tajništvom i predsjedništvom WAPES-a, organizirao je pripremu Svjetskog kongresa WAPES-a o temi "Javne službe za zapošljavanje – učinkoviti akteri na tržištu rada" koji će se uz popratna događanja (sastanci Upravnog odbora i zasjedanje Opće skupštine) održati u Dubrovniku od 26. do 30. svibnja 2009.

Unutar Pakta o stabilnosti i procesa regionalne suradnje, Zavod je kao jedan od članova Centra javnih služba za zapošljavanje u jugoistočnoj Europi sudjelovao u primjeni dokumenta „Smjernice za djelovanje Centra javnih službi za zapošljavanje zemalja jugoistočne Europe“, temeljem kojeg Hrvatska, Bosna i Hercegovina, Bugarska, Makedonija, Crna Gora, Rumunjska, Srbija, Slovenija i Turska zajednički djeluju na tržištu rada te regije.

U organizaciji Zavoda održan je međunarodni simpozij „Obrazovanje i zapošljavanje osoba s invaliditetom: iskustva, novi smjerovi“ u rujnu 2008. godine, dok je u studenom održana međunarodna konferencija javnih zavoda za zapošljavanje zemalja jugoistočne Europe „Rad s klijentima u javnim službama za zapošljavanje i kanali pružanja usluga“.



Radnici Zavoda sudjelovali su na brojnim stručnim skupovima i seminarima u zemlji i inozemstvu na poziv međunarodnih tijela, organizacija i asocijacija (pojedinačnih vlada država-članica EU-a, Vijeća Europe, ETF-a, ILO-a, UNECE-a, UNDP-a, CEI-ja, WAPES-a i slično) preko Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva, Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija ili na izravan poziv.

U vezi s pristupanjem Republike Hrvatske Europskoj uniji, radnici Zavoda sudjeluju u radnim skupinama za pripremu pregovora u poglavljima 2, 19 i 22. Radne skupine su pripremale i sudjelovale u postupku analitičkoga pregleda i ocjene usklađenosti nacionalnoga zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije, poznatije kao "screening". Osnovna mu je svrha utvrditi postojeće razlike u svakom poglavlju pregovora između zakonodavstva Republike Hrvatske i pravne stečevine Europske unije s kojom je do trenutka pristupanja u članstvo potrebno uskladiti nacionalno zakonodavstvo.



Tablice



Novoprijavljeni radi zaposlenja prema razini obrazovanja i spolu u Republici Hrvatskoj 2008. godine

Mjesec	Ukupno		Bez škole i nezavršena osnovna škola		Osnovna škola		SŠ za zanimanja koja traje do 3 g. te škola za KV i VKV radnike		SŠ za zanimanja koja traje 4 i više godina te gimnazija		Prvi stupanj fakulteta, stručni studij i viša škola		Fakulteti, akademije, magisterij, doktorat	
	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene
1.	22.340	11.898	825	396	4.866	2.604	8.349	3.810	6.143	3.701	925	616	1.232	771
2.	16.223	8.777	636	327	3.363	1.816	5.749	2.658	4.916	2.979	670	443	889	554
3.	12.381	6.965	408	223	2.418	1.390	4.402	2.091	3.567	2.206	659	456	927	599
4.	12.499	7.189	414	209	2.535	1.472	4.266	2.079	3.630	2.310	696	509	958	610
5.	10.295	5.941	361	175	2.106	1.206	3.487	1.717	2.929	1.911	608	411	804	521
6.	10.813	6.248	381	191	2.182	1.271	3.805	1.876	2.993	1.937	670	487	782	486
7.	17.750	9.907	442	231	2.548	1.450	7.287	3.358	5.352	3.358	932	716	1.189	794
8.	12.519	7.362	445	238	2.271	1.368	4.491	2.211	3.761	2.420	692	538	859	587
9.	20.515	11.796	668	393	3.789	2.274	7.266	3.566	7.039	4.374	803	564	950	625
10.	23.987	14.245	719	414	4.455	2.827	8.635	4.403	7.671	4.885	994	707	1.513	1.009
11.	19.894	11.537	739	396	4.086	2.444	6.995	3.485	5.939	3.781	865	597	1.270	834
12.	20.877	11.524	837	370	4.830	2.732	7.397	3.468	5.729	3.589	971	644	1.113	721
UKUPNO	200.093	113.389	6.875	3.563	39.449	22.854	72.129	34.722	59.669	37.451	9.485	6.688	12.486	8.111
Prosjeck	16.674	9.450	573	297	3.287	1.905	6.011	2.894	4.972	3.121	790	557	1.041	676

Zaposleni s evidencije Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje prema razini obrazovanja i spolu u Republici Hrvatskoj 2008. godine

Mjesec	Ukupno		Bez škole i nezavršena osnovna škola		Osnovna škola		SŠ za zanimanja koja traje do 3 g. te škola za KV i VKV radnike		SŠ za zanimanja koja traje 4 i više godina te gimnazija		Prvi stupanj fakulteta, stručni studij i viša škola		Fakulteti, akademije, magisterij, doktorat	
	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene
1.	7.786	4.715	107	54	1.137	707	2.755	1.324	2.484	1.670	541	423	762	537
2.	10.777	5.753	192	71	1.853	956	3.948	1.686	3.159	1.897	697	524	928	619
3.	11.636	6.152	298	127	2.139	1.127	4.398	1.880	3.486	2.115	549	400	766	503
4.	16.021	9.366	364	221	2.975	1.863	6.066	2.923	4.721	3.046	850	594	1.045	719
5.	15.555	9.669	357	207	2.975	1.956	6.178	3.313	4.533	3.140	664	467	848	586
6.	13.991	8.559	400	192	2.555	1.615	5.453	2.926	4.264	2.927	605	430	714	469
7.	12.559	7.513	256	136	2.150	1.365	4.905	2.456	4.017	2.718	533	358	698	480
8.	6.198	3.510	128	56	1.031	582	2.387	1.140	1.997	1.301	300	198	355	233
9.	9.636	5.946	141	55	1.320	745	3.172	1.524	2.736	1.815	1.137	987	1.130	820
10.	9.486	5.502	141	61	1.323	736	3.412	1.620	3.018	1.921	744	585	848	579
11.	7.918	4.855	127	67	1.070	653	2.873	1.456	2.560	1.723	528	423	760	533
12.	6.665	4.144	101	57	894	565	2.286	1.206	2.238	1.502	411	323	735	491
UKUPNO	128.228	75.684	2.612	1.304	21.422	12.870	47.833	23.454	39.213	25.775	7.559	5.712	9.589	6.569
Prosjek	10.686	6.307	218	109	1.785	1.073	3.986	1.955	3.268	2.148	630	476	799	547



Brisani iz evidencije Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje zbog drugih razloga osim zaposlenja prema razini obrazovanja i spolu 2008. godine

Mjesec	Ukupno		Bez škole i nezavršena osnovna škola		Osnovna škola		SŠ za zanimanja koja traje do 3 g. te škola za KV i VKV radnike		SŠ za zanimanja koja traje 4 i više godina te gimnazija		Prvi stupanj fakulteta, stručni studij i viša škola		Fakulteti, akademije, magisterij, doktorat	
	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene
1.	7.909	4.156	458	234	1.867	1.027	2.656	1.171	2.260	1.340	261	150	407	234
2.	6.484	3.264	369	189	1.539	804	2.236	936	1.849	1.066	209	107	282	162
3.	5.345	2.553	321	145	1.330	671	1.847	704	1.389	779	183	101	275	153
4.	6.764	3.275	437	195	1.675	833	2.414	972	1.715	991	206	111	317	173
5.	7.177	3.698	445	211	1.855	1.005	2.492	1.117	1.908	1.099	198	111	279	155
6.	7.300	3.743	434	215	2.011	1.029	2.435	1.048	1.919	1.168	219	118	282	165
7.	7.734	4.090	452	227	1.988	1.076	2.564	1.138	2.133	1.302	240	135	357	212
8.	6.734	3.578	519	259	1.756	1.003	2.217	1.001	1.794	1.063	178	96	270	156
9.	7.996	4.277	475	227	2.128	1.145	2.636	1.202	2.163	1.334	259	165	335	204
10.	8.217	4.354	441	226	1.969	1.018	2.698	1.176	2.506	1.550	250	147	353	237
11.	6.816	3.561	401	219	1.795	999	2.241	976	1.902	1.101	188	105	289	161
12.	7.418	3.890	500	235	1.744	976	2.495	1.136	2.118	1.237	247	135	314	171
UKUPNO	85.894	44.439	5.252	2.582	21.657	11.586	28.931	12.577	23.656	14.030	2.638	1.481	3.760	2.183
Prosjeck	7.158	3.703	438	215	1.805	966	2.411	1.048	1.971	1.169	220	123	313	182

Nezaposlene osobe prema razini obrazovanja i spolu u Republici Hrvatskoj 2008. godine

Mjesec	Ukupno		Bez škole i nezavršena osnovna škola		Osnovna škola		SŠ za zanimanja koja traje do 3 g. te škola za KV i VKV radnike		SŠ za zanimanja koja traje 4 i više godina te gimnazija		Prvi stupanj fakulteta, stručni studij i viša škola		Fakulteti, akademije; magisterij, doktorat	
	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene
1.	261.129	159.737	18.061	10.014	65.848	41.489	91.444	49.706	67.569	46.887	8.069	5.229	10.138	6.412
2.	260.091	159.497	18.143	10.082	65.790	41.527	90.899	49.669	67.490	46.913	7.891	5.078	9.878	6.228
3.	255.491	157.758	17.935	10.031	64.651	41.080	89.034	49.143	66.179	46.208	7.880	5.086	9.812	6.210
4.	245.205	152.307	17.540	9.817	62.488	39.832	84.795	47.298	63.352	44.462	7.575	4.934	9.455	5.964
5.	232.768	144.881	17.099	9.571	59.743	38.062	79.566	44.561	59.808	42.107	7.375	4.804	9.177	5.776
6.	222.290	138.829	16.658	9.362	57.319	36.672	75.436	42.439	56.626	39.931	7.246	4.767	9.005	5.658
7.	219.747	137.136	16.338	9.196	55.904	35.807	74.975	42.040	55.935	39.311	7.426	5.001	9.169	5.781
8.	219.334	137.411	16.169	9.125	55.566	35.724	74.566	41.950	55.992	39.393	7.688	5.274	9.353	5.945
9.	222.217	138.985	16.267	9.254	55.896	36.124	75.870	42.702	58.186	40.626	7.144	4.716	8.854	5.563
10.	228.501	143.375	16.416	9.390	57.041	37.173	78.306	44.262	60.300	41.998	7.236	4.759	9.202	5.793
11.	233.661	146.497	16.623	9.497	58.239	37.955	80.133	45.289	61.733	42.915	7.463	4.882	9.470	5.959
12.	240.455	149.986	16.882	9.584	60.426	39.145	82.624	46.347	63.108	43.741	7.828	5.108	9.587	6.061
Prosjeck	236.741	147.201	17.011	9.577	59.909	38.383	81.471	45.451	61.357	42.874	7.568	4.970	9.425	5.946



Nezaposleni hrvatski branitelji prema razini obrazovanja i spolu u Republici Hrvatskoj 2008. godine

Mjesec	Ukupno		Bez škole i nezavršena osnovna škola		Osnovna škola		SŠ za zanimanja koja traje do 3 g. te škola za KV i VKV radnike		SŠ za zanimanja koja traje 4 i više godina te gimnazija		Prvi stupanj fakulteta, stručni studij i viša škola		Fakulteti, akademije, magisterij, doktorat	
	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene
1.	22.093	1.095	1.686	46	6.939	354	9.196	340	3.431	315	413	21	428	19
2.	22.009	1.090	1.695	45	6.909	358	9.153	331	3.408	315	420	21	424	20
3.	21.611	1.082	1.665	45	6.771	355	8.991	325	3.346	314	413	22	425	21
4.	21.065	1.046	1.643	42	6.596	347	8.684	306	3.320	308	403	22	419	21
5.	20.287	994	1.616	42	6.367	331	8.303	289	3.176	290	410	24	415	18
6.	19.469	946	1.577	39	6.095	318	7.934	273	3.051	276	404	22	408	18
7.	18.945	921	1.547	38	5.950	301	7.652	275	2.993	269	401	21	402	17
8.	18.731	930	1.525	35	5.906	310	7.528	271	2.980	276	390	21	402	17
9.	18.770	953	1.513	37	5.876	316	7.572	286	3.021	277	382	20	406	17
10.	18.976	1.021	1.511	39	5.928	345	7.659	296	3.085	297	387	25	406	19
11.	19.218	1.027	1.507	39	5.992	348	7.773	296	3.138	299	394	23	414	22
12.	19.734	1.053	1.538	41	6.199	358	7.958	307	3.228	303	401	22	410	22
Prosjek	20.075	1.014	1.585	41	6.294	337	8.200	300	3.181	295	402	22	413	19

Nezaposlene osobe prema prethodnom iskustvu i spolu u Republici Hrvatskoj 2008. godine

Mjesec	Ukupno		Već su bili zaposleni		Prvi put traže zaposlenje		
	Broj	Žene	Broj	Žene	Broj	Žene	Postotak
1.	261.129	159.737	209.857	127.816	51.272	31.921	19,6
2.	260.091	159.497	209.317	127.877	50.774	31.620	19,5
3.	255.491	157.758	205.814	126.605	49.677	31.153	19,4
4.	245.205	152.307	197.605	122.129	47.600	30.178	19,4
5.	232.768	144.881	187.491	115.849	45.277	29.032	19,5
6.	222.290	138.829	178.824	110.798	43.466	28.031	19,6
7.	219.747	137.136	173.815	108.030	45.932	29.106	20,9
8.	219.334	137.411	173.723	108.373	45.611	29.038	20,8
9.	222.217	138.985	175.740	109.683	46.477	29.302	20,9
10.	228.501	143.375	182.189	114.034	46.312	29.341	20,3
11.	233.661	146.497	187.949	117.466	45.712	29.031	19,6
12.	240.455	149.986	195.564	121.370	44.891	28.616	18,7
Prosjek	236.741	147.201	189.824	117.503	46.917	29.697	19,8



Prijavljena slobodna radna mjesta prema rodno zanimanja u Republici Hrvatskoj 2008. godine

Mjesec	UKUPNO	Vojna zanimanja	Čelnici i članovi zakonodavnih tijela, čelnici i dužnosnici državnih tijela, direktori	Stručnjaci i znanstvenici	Inženjeri, tehničari i srodna zanimanja	Uredski i šalterski službenici	Uslužna i trgovačka zanimanja	Pojlo-privredni, lovno-uzgojni, šumarski radnici te ribari	Zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji	Rukovatelji strojevima, vozilima i sastavljači proizvoda	Jednostavna zanimanja	Pripravnici
1.	13.418	0	20	1.656	1.389	846	2.721	60	2.587	787	3.352	174
2.	16.142	0	18	1.085	2.021	917	3.727	234	2.635	750	4.755	248
3.	15.091	0	24	1.083	1.375	917	4.171	75	2.546	782	4.118	203
4.	15.279	0	50	993	1.124	1.120	4.159	81	2.279	824	4.649	176
5.	13.940	0	31	807	1.255	975	4.229	66	1.852	869	3.856	144
6.	11.775	0	14	690	1.009	989	2.928	78	1.849	1.100	3.118	116
7.	10.270	0	11	825	1.232	700	2.316	43	2.049	916	2.178	235
8.	9.913	0	6	2.212	1.312	551	1.811	40	1.673	494	1.814	179
9.	12.398	0	13	1.675	1.872	1.049	2.527	61	2.361	674	2.166	338
10.	10.767	0	15	2.609	1.603	630	1.980	39	1.759	672	1.460	277
11.	7.308	0	17	1.114	1.169	548	1.487	20	1.310	372	1.271	119
12.	5.493	0	22	1.064	900	327	1.005	13	1.080	187	895	86
Ukupno	141.794	0	241	15.813	16.261	9.569	33.061	810	23.980	8.427	33.632	2.295

Nezaposlene osobe prema dužini trajanja radnog staža, trajanju nezaposlenosti i spolu u Republici Hrvatskoj (stanje 31. prosinca 2008)

Radni staž	Prema dužini trajanja radnog staža			Prema trajanju nezaposlenosti			Struktura ukupno %
	Ukupno	Žene	Struktura ukupno %	Trajanje nezaposlenosti	Ukupno	Žene	
bez staža	44.891	28.616	18,7	do 1 mjeseca	17.787	9.732	7,4
do 1 godine	28.503	17.564	11,9	od 1 do 2 mjeseca	18.617	10.853	7,7
od 1 do 2 godine	20.670	14.519	8,6	od 2 do 3 mjeseca	17.803	10.861	7,4
od 2 do 3 godine	13.156	9.064	5,5	od 3 do 4 mjeseca	14.019	8.537	5,8
od 3 do 5 godina	18.961	13.327	7,9	od 4 do 5 mjeseci	7.445	4.643	3,1
od 5 do 10 godina	27.540	18.349	11,5	od 5 do 6 mjeseci	6.884	4.139	2,9
od 10 do 15 godina	17.977	10.770	7,5	od 6 do 7 mjeseci	5.262	3.328	2,2
od 15 do 20 godina	15.614	8.705	6,5	od 7 do 8 mjeseci	4.023	2.591	1,7
od 20 do 25 godina	14.596	7.748	6,1	od 8 do 9 mjeseci	3.580	2.258	1,5
od 25 do 30 godina	21.092	15.473	8,8	od 9 do 10 mjeseci	3.225	2.065	1,3
od 30 do 35 godina	14.559	5465	6,1	od 10 do 11 mjeseci	3.839	2.400	1,6
od 35 do 40 godina	2.846	386	1,2	od 11 do 12 mjeseci	5.147	3.218	2,1
preko 40 godina	50	0	0,0	od 1 do 2 godine	29.122	18.874	12,1
				od 2 do 3 godine	18.635	12.228	7,7
				od 3 do 5 godina	26.086	16.876	10,8
				od 5 do 8 godina	30.073	19.035	12,5
				preko 8 godina	28.908	18.348	12,0
UKUPNO	240.455	149.986	100,0		240.455	149.986	100,0



Nezaposlene osobe prema dobi i spolu po županijama u Republici Hrvatskoj (stanje 31. prosinca 2008)

Županija	15 - 19 godina		20 - 24		25 - 29		30 - 34		35 - 39		40 - 44		45 - 49		50 - 54		55 - 59		60 i više			
	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene		
Zagrebačka	9.717	6.204	511	311	1.149	781	1.007	749	836	611	725	540	811	588	1.027	672	1.811	1.369	1.438	560	402	23
Krapinsko-zagorska	4.205	2.705	233	140	511	386	374	293	277	213	279	203	323	235	525	365	871	665	628	195	184	10
Sisačko-moslavačka	15.515	9.670	800	427	1.846	1.208	1.627	1.161	1.550	1.148	1.584	1.147	1.767	1.208	1.838	1.171	2.173	1.316	1.786	789	544	95
Karlovačka	10.840	6.811	444	212	1.014	698	1.065	768	960	716	981	699	1.176	817	1.495	1.002	2.025	1.331	1.355	551	325	17
Varaždinska	6.893	4.087	335	185	856	550	756	507	529	360	483	310	589	337	795	492	1.377	982	912	355	261	9
Koprivničko-križevačka	5.698	3.412	389	190	892	593	742	515	502	357	475	327	469	297	594	344	917	623	599	164	119	2
Bjelovarsko-bilogorska	10.529	6.173	772	430	1.485	975	1.293	924	1.105	755	1.019	678	1.032	643	1.134	643	1.377	759	953	328	359	38
Primorsko-goranska	13.666	8.845	494	242	1.438	858	1.717	1.163	1.331	929	1.191	850	1.199	856	1.447	1.038	2.455	1.840	1.932	994	462	75
Ličko-senjska	3.050	1.755	144	52	368	183	350	226	317	228	297	204	311	200	393	235	450	272	319	143	101	12
Virovitičko-podravska	7.744	4.760	495	263	1.150	750	1.059	744	836	616	746	543	772	482	844	503	964	561	678	263	200	35
Požeško-slavonska	4.829	3.054	319	181	799	529	712	521	491	355	435	307	436	284	416	243	704	475	419	155	98	4
Brodsko-posavska	12.809	8.534	821	481	1.723	1.197	1.542	1.175	1.437	1.157	1.372	1.039	1.332	939	1.439	957	1.588	1.033	1.130	501	425	55
Zadarska	9.846	6.206	363	172	881	502	1.053	756	993	745	988	738	1.237	866	1.202	775	1.506	998	1.237	597	386	57
Osječko-baranjska	25.942	16.471	1.511	838	3.750	2.364	3.399	2.510	2.744	2.056	2.506	1.847	2.692	1.855	2.720	1.792	3.325	2.090	2.516	1.030	779	89
Šibensko-kninska	6.876	4.033	256	126	768	417	815	510	714	478	843	562	851	569	865	511	1.067	609	567	239	130	12
Vukovarsko-srijemska	16.588	9.920	1.036	508	2.478	1.411	2.103	1.430	1.949	1.355	1.795	1.265	1.885	1.182	1.750	1.021	1.907	1.177	1.293	533	392	38
Splitsko-dalmatinska	31.750	20.406	1.417	643	3.783	2.154	3.931	2.538	3.736	2.598	3.777	2.739	3.771	2.748	3.650	2.536	4.105	2.845	2.796	1.442	784	163
Istarska	6.169	4.031	177	81	717	448	794	515	581	428	482	347	566	415	689	502	1.263	988	765	293	135	14
Dubrovačko-neretvanska	6.496	4.033	220	89	695	396	858	516	743	477	669	476	649	468	717	497	1.059	798	676	285	210	31
Međimurska	5.109	3.330	368	243	777	528	708	507	513	342	406	277	396	271	475	321	863	660	456	172	147	9
Grad Zagreb	26.184	15.546	1.014	546	2.896	1.835	3.227	2.121	2.149	1.396	2.015	1.329	2.207	1.396	2.678	1.629	4.719	3.294	3.934	1.747	1.345	253
UKUPNO	240.455	149.986	12.119	6.360	29.976	18.763	29.132	20.149	24.293	17.320	23.068	16.427	24.471	16.656	26.693	17.249	36.526	24.685	26.389	11.336	7.788	1.041

Nezaposlenost i zapošljavanje prema spolu po županijama u Republici Hrvatskoj 2008. godine

Županija	Novoprijavljeni		Zaposleni s evidencije		Brisani iz evidencije zbog drugih razloga osim zapošljavanja		Prosječni broj nezaposlenih		Stanje 31. prosinca 2008.			
	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Nezaposleni		Prvi put traže zaposlenje	
									Ukupno	Žene	Ukupno	Žene
Zagrebačka	8.774	5.201	5.258	3.394	4.247	2.357	9.814	6.328	9.717	6.204	1.688	1.129
Krapinsko-zagorska	4.049	2.535	2.458	1.572	1.750	981	4.053	2.568	4.205	2.705	525	351
Sisačko-moslavačka	10.296	5.789	6.782	3.761	3.637	1.756	15.392	9.467	15.515	9.670	4.134	2.802
Karlovačka	6.158	3.501	4.383	2.581	2.509	1.364	10.815	6.793	10.840	6.811	2.118	1.451
Varaždinska	6.678	3.486	4.564	2.466	2.555	1.210	6.822	4.042	6.893	4.087	881	540
Koprivničko-križevačka	4.899	2.671	3.191	1.743	2.364	1.222	5.799	3.475	5.698	3.412	1.237	789
Bjelovarsko-bilogorska	7.923	4.240	5.784	3.230	2.640	1.136	10.316	5.989	10.529	6.173	2.566	1.764
Primorsko-goranska	12.767	7.759	8.175	5.239	5.131	2.830	12.911	8.347	13.666	8.845	1.762	1.073
Ličko senjska	2.222	1.163	1.581	863	866	424	2.998	1.730	3.050	1.755	510	275
Virovitičko-podravska	7.164	3.883	4.568	2.421	3.003	1.534	7.729	4.791	7.744	4.760	1.629	1.148
Požeško-slavonska	4.606	2.392	2.987	1.555	1.816	844	4.669	2.952	4.829	3.054	765	504
Brodsko-posavska	9.547	5.194	5.560	3.187	4.835	2.425	12.796	8.523	12.809	8.534	2.728	1.939
Zadarska	7.463	4.635	4.909	3.348	3.216	1.704	9.410	5.910	9.846	6.206	1.387	762
Osječko-baranjska	20.096	10.917	13.655	7.457	7.524	3.791	25.633	16.148	25.942	16.471	5.266	3.517
Šibensko-kninska	6.766	3.859	4.282	2.610	3.028	1.524	6.570	3.766	6.876	4.033	917	530
Vukovarsko-srijemska	12.925	6.584	8.666	4.300	5.082	2.469	16.380	9.631	16.588	9.920	3.377	2.035
Šplitsko-dalmatinska	26.930	15.804	16.258	10.190	13.158	6.925	31.562	20.287	31.750	20.406	4.899	2.739
Istarska	8.127	5.235	5.341	3.641	2.806	1.658	5.325	3.464	6.169	4.031	426	240
Dubrovačko-neretvanska	5.848	3.443	4.168	2.614	2.325	1.250	6.112	3.824	6.496	4.033	581	254
Međimurska	4.777	2.684	3.108	1.840	1.934	952	5.051	3.270	5.109	3.330	1.422	964
Grad Zagreb	22.078	12.414	12.550	7.672	11.468	6.083	26.584	15.896	26.184	15.546	6.073	3.810
UKUPNO	200.093	113.389	128.228	75.684	85.894	44.439	236.741	147.201	240.455	149.986	44.891	28.616



**Nezaposlene osobe po županijama, područnim službama i ispostavama, prema razini obrazovanja i spolu
(stanje 31. prosinca 2008)**

Županija/Područna služba/ispostava	Ukupno		Bez škole i nezavršena osnovna škola		Osnovna škola		SŠ za zanimanja koja traje do 3 g. te škola za KV i VKV radnike		SŠ za zanimanja koja traje 4 i više godina te gimnazija		Prvi stupanj fakulteta, stručni studij i viša škola		Fakulteti, akademije, magisterij, doktorat	
	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene
REPUBLIKA HRVATSKA	240.455	149.986	16.882	9.584	60.426	39.145	82.624	46.347	63.108	43.741	7.828	5.108	9.587	6.061
Područna služba ZAGREB	35.901	21.750	1.836	1.182	7.796	5.020	10.330	5.343	11.481	7.454	1.586	960	2.872	1.791
ZAGREBAČKA ŽUPANIJA	9.717	6.204	508	295	2.612	1.774	3.606	2.019	2.437	1.745	279	185	275	186
Dugo Selo	1.329	889	37	21	438	305	460	279	328	237	38	28	28	19
Ivanić Grad	1.229	853	154	85	295	213	427	287	295	225	36	28	22	15
Jastrebarsko	646	416	45	33	164	107	258	147	156	115	14	9	9	5
Samobor	1.613	987	25	12	416	278	651	360	394	264	54	28	73	45
Velika Gorica	1.624	1.042	80	50	431	295	525	278	481	344	45	33	62	42
Vrbovec	1.376	804	63	29	429	253	582	309	255	188	28	14	19	11
Sveti Ivan Zelina	317	216	23	18	88	64	123	74	67	49	7	5	9	6
Zaprešić	1.583	997	81	47	351	259	580	285	461	323	57	40	53	43
GRAD ZAGREB	26.184	15.546	1.328	887	5.184	3.246	6.724	3.324	9.044	5.709	1.307	775	2.597	1.605
Sesvete	1.879	1.211	149	97	440	299	625	356	503	347	70	50	92	62
Zagreb	24.305	14.335	1.179	790	4.744	2.947	6.099	2.968	8.541	5.362	1.237	725	2.505	1.543
KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA	4.205	2.705	384	180	1.177	840	1.581	922	900	652	86	59	77	52
Područna služba KRAPINA														
Donja Stubica	757	528	64	39	214	167	275	169	173	130	14	9	17	14
Klanjec	418	235	41	14	141	91	154	77	71	48	5	2	6	3
Krapina	1.070	677	90	39	290	196	407	238	237	171	24	18	22	15
Zabok	750	484	67	30	179	131	317	194	149	104	18	12	20	13
Zlatar	707	457	57	26	195	149	248	132	186	134	14	11	7	5
Pregrada	503	324	65	32	158	106	180	112	84	65	11	7	5	2

Županija/Područna služba/ispostava	Ukupno		Bez škole i nezavršena osnovna škola		Osnovna škola		SŠ za zanimanja koja traje do 3 g. te škola za KV i VKV radnike		SŠ za zanimanja koja traje 4 i više godina te gimnazija		Prvi stupanj fakulteta, stručni studij i viša škola		Fakulteti, akademije; magisterij, doktorat	
	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene
SISAČKO-MOSLAVAČKA ŽUPANIJA	15.515	9.670	1.687	993	5.313	3.313	4.684	2.729	3.305	2.293	336	233	190	109
Područna služba SISAK	11.652	7.103	1.076	652	4.339	2.635	3.428	1.951	2.395	1.606	263	175	151	84
Dvor	821	420	42	25	365	190	234	101	154	92	14	8	12	4
Glina	1.195	695	109	66	598	340	291	165	173	112	19	10	5	2
Hrvatska Kostajnica	1.079	652	110	75	451	296	333	165	156	98	17	14	12	4
Petrinja	2.571	1.653	183	118	942	604	781	472	563	388	78	55	24	16
Sisak	4.445	2.822	449	286	1.262	798	1.404	834	1.131	778	112	72	87	54
Gvozd	526	276	75	27	267	142	108	57	64	43	9	7	3	0
Topusko	291	171	26	18	131	72	66	41	56	33	8	4	4	3
Sunja	724	414	82	37	323	193	211	116	98	62	6	5	4	1
Područna služba KUTINA	3.863	2.567	611	341	974	678	1.256	778	910	687	73	58	39	25
Kutina	1.495	981	262	150	341	246	469	278	370	267	32	25	21	15
Novska	1.467	1.006	158	91	411	285	508	325	352	279	29	22	9	4
Popovača	901	580	191	100	222	147	279	175	188	141	12	11	9	6
KARLOVAČKA ŽUPANIJA Područna služba KARLOVAC	10.840	6.811	1.243	694	3.490	2.291	3.306	1.832	2.343	1.698	262	177	196	119
Duga Resa	2.278	1.552	363	203	738	542	661	412	424	329	65	47	27	19
Karlovac	4.337	2.727	426	246	1.211	795	1.406	781	1.035	750	132	79	127	76
Ogulin	1.554	1.052	140	102	397	283	520	301	444	330	32	24	21	12
Ozalj	848	495	125	47	318	202	243	134	137	93	13	10	12	9
Slunj	1.133	608	103	48	498	288	299	123	215	137	11	9	7	3
Vojnić	690	377	86	48	328	181	177	81	88	59	9	8	2	0
VARAŽDINSKA ŽUPANIJA Područna služba VARAŽDIN	6.893	4.087	688	307	1.699	1.092	2.486	1.395	1.595	1.014	230	158	195	121
Ivanec	1.617	987	151	56	403	258	659	401	328	214	47	38	29	20
Ludbreg	1.017	659	113	65	390	279	286	153	184	129	24	18	20	15



Županija/Područna služba/ispostava	Ukupno		Bez škole i nezavršena osnovna škola		Osnovna škola		SŠ za zanimanja koja traje do 3 g. te škola za KV i VKV radnike		SŠ za zanimanja koja traje 4 i više godina te gimnazija		Prvi stupanj fakulteta, stručni studij i viša škola		Fakulteti, akademije, magisterij, doktorat	
	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene
Novi Marof	675	412	53	11	148	90	292	186	150	102	17	13	15	10
Varaždin	3.260	1.826	333	157	684	418	1.126	587	855	508	139	86	123	70
Cestica	324	203	38	18	74	47	123	68	78	61	3	3	8	6
KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA ŽUPANIJA Područna služba KRIŽEVCI	5.698	3.412	920	439	1.517	1.005	1.915	1.077	1.128	763	122	78	96	50
Đurđevac	1.679	1.033	347	183	499	343	506	284	298	205	15	12	14	6
Koprivnica	3.058	1.789	474	223	804	531	1.045	568	600	390	75	47	60	30
Križevci	961	590	99	33	214	131	364	225	230	168	32	19	22	14
BJELOVARSKO-BILOGORSKA ŽUPANIJA Područna služba BJELOVAR	10.529	6.173	939	505	3.315	1.984	3.752	1.954	2.171	1.518	208	139	144	73
Bjelovar	4.847	2.954	354	190	1.483	925	1.667	925	1.160	798	110	75	73	41
Čazma	1.179	688	94	45	429	252	429	227	190	143	21	15	16	6
Daruvar	1.885	1.102	285	173	515	314	692	343	331	236	31	21	31	15
Garešnica	1.352	768	129	60	447	255	468	245	270	187	26	16	12	5
Grubišno Polje	1.266	661	77	37	441	238	496	214	220	154	20	12	12	6
PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA Područna služba RIJEKA	13.666	8.845	722	516	2.588	1.632	4.696	2.625	4.071	2.992	613	403	976	677
Crikvenica	909	563	12	10	265	171	318	165	246	169	38	27	30	21
Čabar	148	79	20	8	45	25	36	16	35	24	5	3	7	3
Delnice	801	534	109	65	213	155	216	118	221	167	24	17	18	12
Krk	569	356	26	14	94	59	203	106	186	134	31	21	29	22
Opatija	1.025	610	10	7	143	80	400	207	328	230	56	35	88	51
Rab	570	341	10	3	36	23	359	188	130	101	13	10	22	16
Rijeka	8.881	5.872	508	397	1.557	968	2.894	1.671	2.724	2.014	430	279	768	543
Vrbovsko	454	285	20	8	165	112	136	72	120	86	9	7	4	0
Cres-Lošinj	309	205	7	4	70	39	134	82	81	67	7	4	10	9

Županija/ Područna služba/ ispostava	Ukupno		Bez škole i nezavršena osnovna škola		Osnovna škola		SŠ za zanimanja koja traje do 3 g. te škola za KV i VKV radnike		SŠ za zanimanja koja traje 4 i više godina te gimnazija		Prvi stupanj fakulteta, stručni studij i viša škola		Fakulteti, akademije, magisterij, doktorat	
	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene
LIČKO-SENJSKA ŽUPANIJA Područna služba GOSPIĆ	3.050	1.755	147	89	911	542	1.096	532	798	524	63	44	35	24
Donji Lapac	317	156	20	9	136	74	91	29	65	42	2	1	3	1
Gospić	845	503	32	17	245	152	324	176	211	134	26	19	7	5
Otočac	816	463	66	37	226	126	291	143	211	143	17	10	5	4
Senj	562	368	18	15	158	112	189	103	176	120	10	9	11	9
Korenica	348	160	10	10	123	65	135	42	68	35	6	4	6	4
Novalja	162	105	1	1	23	13	66	39	67	50	2	1	3	1
VIROVITIČKO PODRAVSKA ŽUPANIJA Područna služba VIROVITICA	7.744	4.760	544	301	2.616	1.713	2.809	1.562	1.590	1.076	103	61	82	47
Orahovica	852	557	54	29	189	126	363	224	219	163	17	11	10	4
Slatina	2.776	1.677	168	109	1.109	721	970	517	463	292	32	16	34	22
Virovitica	3.309	2.038	206	102	1.011	669	1.240	692	771	527	49	31	32	17
Pitomača	807	488	116	61	307	197	236	129	137	94	5	3	6	4
POŽEŠKO-SLAVONSKA ŽUPANIJA Područna služba POŽEGA	4.829	3.054	456	254	1.086	730	1.832	1.033	1.235	901	140	97	80	39
Pakrac	839	514	125	71	195	138	327	175	164	117	15	7	13	6
Požega	3.990	2.540	331	183	891	592	1.505	858	1.071	784	125	90	67	33
BRODSKO-POSavska ŽUPANIJA Područna služba SLAVONSKI BROD	12.809	8.534	1.807	1.093	2.890	2.041	4.749	2.946	2.943	2.205	221	148	199	101
Nova Gradiška	3.805	2.512	424	247	961	717	1.538	920	792	576	45	33	45	19
Slavonski Brod	7.949	5.392	1.218	764	1.492	1.034	2.923	1.867	1.999	1.539	166	107	151	81
Okučani	1.055	630	165	82	437	290	288	159	152	90	10	8	3	1



Županija/Područna služba/ispostava	Ukupno		Bez škole i nezavršena osnovna škola		Osnovna škola		SŠ za zanimanja koja traje do 3 g. te škola za KV i VKV radnike		SŠ za zanimanja koja traje 4 i više godina te gimnazija		Prvi stupanj fakulteta, stručni studij i viša škola		Fakulteti, akademije, magisterij, doktorat	
	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene
ZADARSKA ŽUPANIJA Područna služba ZADAR	9.846	6.206	306	183	2.827	1.828	3.451	1.861	2.498	1.808	299	207	465	319
Benkovac	683	424	59	31	207	143	262	142	128	95	12	7	15	6
Biograd	763	482	38	27	197	114	294	154	196	163	15	8	23	16
Gračac	599	327	56	46	307	167	125	52	94	52	12	7	5	3
Obrovac	502	278	35	25	221	111	147	81	83	51	7	5	9	5
Pag	311	184	4	4	59	39	115	55	115	80	9	3	9	3
Zadar	6.988	4.511	114	50	1.836	1.254	2.508	1.377	1.882	1.367	244	177	404	286
OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA Područna služba OSIJEK	25.942	16.471	2.031	1.102	6.741	4.460	8.735	5.090	7.140	4.983	523	330	772	506
Beli Manastir	4.902	2.887	685	383	1.520	905	1.265	619	1.275	894	76	42	81	44
Donji Miholjac	1.621	952	121	64	416	268	657	358	366	232	27	11	34	19
Đakovo	3.481	2.303	172	100	969	674	1.305	776	908	665	56	37	71	51
Našice	4.245	2.770	422	232	1.187	820	1.557	988	934	632	68	48	77	50
Osijek	8.804	5.639	384	201	1.949	1.298	2.999	1.747	2.782	1.937	241	156	449	300
Valpovo	2.889	1.920	247	122	700	495	952	602	875	623	55	36	60	42
ŠIBENSKO-KNINSKA ŽUPANIJA Područna služba ŠIBENIK	6.876	4.033	191	106	1.771	1.040	2.625	1.397	1.748	1.163	229	144	312	183
Drniš	592	384	18	11	110	79	253	148	166	119	24	15	21	12
Knin	2.074	1.188	80	59	854	474	665	364	407	248	45	30	23	13
Šibenik	3.467	2.029	80	31	647	387	1.384	727	971	654	141	85	244	145
Vodice	743	432	13	5	160	100	323	158	204	142	19	14	24	13
VUKOVARSKO-SRIJEMSKA ŽUPANIJA	16.588	9.920	729	360	4.875	3.025	6.206	3.408	4.135	2.757	367	210	276	160
Područna služba VINKOVCI	11.212	6.881	561	264	3.129	1.948	4.367	2.492	2.773	1.965	204	112	178	100
Vinkovci	6.472	4.121	234	118	1.576	1.022	2.614	1.548	1.782	1.286	140	75	126	72
Županija	4.740	2.760	327	146	1.553	926	1.753	944	991	679	64	37	52	28

Županija/ Područna služba/ ispostava	Ukupno		Bez škole i nezavršena osnovna škola		Osnovna škola		SŠ za zanimanja koja traje do 3 g. te škola za KV i VKV radnike		SŠ za zanimanja koja traje 4 i više godina te gimnazija		Prvi stupanj fakulteta, stručni studij i viša škola		Fakulteti, akademije; magisterij, doktorat	
	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene
Područna služba VUKOVAR	5.376	3.039	168	96	1.746	1.077	1.839	916	1.362	792	163	98	98	60
Vukovar	4.882	2.767	126	77	1.589	987	1.677	836	1.241	715	157	95	92	57
Ilok	494	272	42	19	157	90	162	80	121	77	6	3	6	3
SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANIJA Područna služba SPLIT	31.750	20.406	518	319	6.000	3.898	12.175	7.051	9.521	6.747	1.699	1.192	1.837	1.199
Supetar	584	351	3	1	128	82	240	125	175	115	20	16	18	12
Hvar	534	281	12	6	87	52	214	84	173	106	28	18	20	15
Imotski	3.226	2.094	38	25	875	594	1.270	733	872	640	95	61	76	41
Makarska	1.187	677	10	8	213	128	476	224	370	240	56	42	62	35
Omiš	1.923	1.084	53	18	456	271	748	366	495	311	90	63	81	55
Sinj	2.365	1.643	65	34	420	275	1.221	828	511	399	90	74	58	33
Trogir	1.899	1.301	31	20	358	253	705	422	614	472	94	68	97	66
Vis	287	143	7	6	82	45	115	45	74	44	2	0	7	3
Vrgorac	623	435	10	8	154	105	280	198	150	103	20	14	9	7
Kaštela	3.213	2.037	37	30	703	436	1.211	671	972	692	146	106	144	102
Solin	2.124	1.459	70	41	469	310	828	534	588	458	101	70	68	46
Split	13.055	8.389	160	110	1.861	1.217	4.505	2.565	4.396	3.066	942	651	1.191	780
Trilj	730	512	22	12	194	130	362	256	131	101	15	9	6	4
ISTARSKA ŽUPANIJA Područna služba PULA	6.169	4.031	366	226	1.643	1.145	2.009	1.171	1.621	1.134	262	176	268	179
Umag	518	348	26	9	149	109	174	116	141	95	16	9	12	10
Buzet	96	60	1	1	31	19	30	18	25	14	2	1	7	7
Labin	909	574	71	42	233	159	349	202	194	135	38	22	24	14
Pazin	542	370	56	28	188	150	128	64	128	97	23	17	19	14
Poreč	704	465	28	23	183	118	231	141	218	159	12	5	32	19



Županija/Područna služba/ispostava	Ukupno		Bez škole i nezavršena osnovna škola		Osnovna škola		SŠ za zanimanja koja traje do 3 g. te škola za KV i VKV radnike		SŠ za zanimanja koja traje 4 i više godina te gimnazija		Prvi stupanj fakulteta, stručni studij i viša škola		Fakulteti, akademije, magisterij, doktorat	
	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene
Pula	2.723	1.796	158	107	664	457	881	530	723	502	149	104	148	96
Rovinj	677	418	26	16	195	133	216	100	192	132	22	18	26	19
DUBROVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA Područna služba DUBROVNIK	6.496	4.033	125	88	1.069	696	2.672	1.507	1.856	1.294	365	206	409	242
Dubrovnik	2.992	1.778	72	50	443	274	1.165	618	885	595	193	102	234	139
Korčula	1.283	785	7	6	269	181	541	287	354	249	58	31	54	31
Lastovo	60	38	4	4	28	19	15	6	10	8	1	0	2	1
Metković	1.543	1.011	33	22	253	166	678	424	414	300	76	47	89	52
Ploče	618	421	9	6	76	56	273	172	193	142	37	26	30	19
MEĐIMURSKA ŽUPANIJA Područna služba ČAKOVEC	5.109	3.330	1.243	647	1.102	850	1.515	912	1.029	765	114	86	106	70
Čakovec	3.411	2.156	923	481	663	491	962	561	700	508	81	60	82	55
Prelog	927	626	175	89	225	173	308	192	187	148	16	13	16	11
Mursko Središće	771	548	145	77	214	186	245	159	142	109	17	13	8	4

Korisnici novčane naknade prema razini obrazovanja i spolu u Republici Hrvatskoj 2008. godine

Mjesec	Ukupno		Bez škole i nezavršena osnovna škola	Osnovna škola		SŠ za zanimanja koja traje do 3 g. te škola za KV i VKV radnike		SŠ za zanimanja koja traje 4 i više godina te gimnazija		Prvi stupanj fakulteta, stručni studij i viša škola		Fakulteti, akademije, magisterij, doktorat			
	Ukupno	Žene		Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene		
		Udio žena (%)													
1.	63.534	40.065	63,1	3.237	1.617	14.869	10.116	26.197	14.896	15.637	11.157	1.846	1.182	1.748	1.097
2.	63.170	39.878	63,1	3.208	1.594	14.844	10.109	25.965	14.814	15.708	11.240	1.788	1.111	1.657	1.010
3.	61.094	39.096	64,0	3.145	1.574	14.366	9.921	25.023	14.538	15.199	10.965	1.728	1.077	1.633	1.021
4.	57.925	37.587	64,9	3.019	1.519	13.545	9.505	23.547	13.928	14.510	10.555	1.730	1.102	1.574	978
5.	54.797	35.579	64,9	2.932	1.453	12.855	8.986	22.116	13.169	13.738	10.005	1.669	1.059	1.487	907
6.	52.062	33.998	65,3	2.852	1.415	12.283	8.630	20.936	12.549	12.891	9.431	1.677	1.090	1.423	883
7.	51.868	33.966	65,5	2.812	1.397	12.201	8.580	20.696	12.428	12.830	9.376	1.817	1.231	1.512	954
8.	51.493	33.851	65,7	2.798	1.399	12.141	8.541	20.442	12.344	12.714	9.292	1.886	1.308	1.512	967
9.	52.511	34.495	65,7	2.795	1.407	12.404	8.775	20.914	12.609	13.164	9.606	1.754	1.180	1.480	918
10.	54.949	35.991	65,5	2.824	1.445	12.960	9.163	21.992	13.189	13.867	10.074	1.701	1.112	1.605	1.008
11.	58.968	38.357	65,0	2.921	1.504	13.876	9.794	23.687	14.003	14.994	10.834	1.755	1.138	1.735	1.084
12.	64.712	41.436	64,0	3.147	1.619	15.350	10.589	26.016	15.130	16.399	11.681	1.933	1.255	1.867	1.162
Prosjek	57.258	37.024	64,7	2.974	1.495	13.475	9.392	23.128	13.633	14.304	10.351	1.774	1.154	1.603	999



A series of horizontal lines for writing, consisting of 30 lines spaced evenly down the page.

